

IZVJEŠTAJ O FINANSIJSKOJ REVIZIJI

GRADA BIHAĆA

2022.

Broj: 01-02-07-11-2-3903-7/22

Sarajevo, septembar 2023.

SADRŽAJ

I.	IZVJEŠTAJ NEZAVISNOG REVIZORA	1
1.	IZVJEŠTAJ O REVIZIJI KONSOLIDOVANIH FINANSIJSKIH IZVJEŠTAJA	1
2.	IZVJEŠTAJ O REVIZIJI USKLAĐENOSTI	3
II.	REZIME DATIH PREPORUKA.....	5
III.	KRITERIJI ZA FINANSIJSKU REVIZIJU.....	8
IV.	IZVJEŠTAJ O REVIZIJI.....	9
1.	UVOD	9
2.	PREDMET, CILJ I OBIM REVIZIJE	10
3.	PRAĆENJE PRIMJENE PREPORUKA I ANALIZA PREDUZETIH MJERA	10
4.	SISTEM INTERNIH KONTROLA	14
5.	PLANIRANJE I IZVJEŠTAVANJE	16
5.1	Izrada i donošenje budžeta	16
5.2	Izvještavanje	18
6.	KONSOLIDOVANI FINANSIJSKI IZVJEŠTAJI.....	18
6.1	GODIŠNJI IZVJEŠTAJ O IZVRŠENJU BUDŽETA	18
6.1.1	Prihodi i primici	18
6.1.1.1	Prihodi od poreza	18
6.1.1.2	Neporezni prihodi	19
6.1.1.3	Primljeni transferi i donacije	22
6.1.2	Rashodi, izdaci i finansiranje.....	25
6.1.2.1	Plaće i naknade troškova zaposlenih	25
6.1.2.2	Izdaci za materijal, sitan inventar i usluge	27
6.1.2.3	Tekući transferi i drugi tekući rashodi	29
6.1.2.4	Kapitalni transferi	33
6.1.2.5	Izdaci za nabavku stalnih sredstava.....	34
6.1.3	Finansijski rezultat.....	35
6.2	BILANS STANJA.....	36
6.2.1	Gotovina, kratkoročna potraživanja i razgraničenja	36
6.2.1.1	Kratkoročna potraživanja.....	36
6.2.1.2	Finansijski i obračunski odnosi s drugim povezanim jedinicama	39
6.2.1.3	Kratkoročni plasmani	40
6.2.2	Stalna sredstva	41
6.2.2.1	Stalna sredstva	41
6.2.2.2	Dugoročni plasmani	43
6.2.3	Kratkoročne obaveze i razgraničenja.....	44
6.2.4	Dugoročne obaveze	44
6.2.5	Izvori sredstava	46
6.2.6	Popis sredstava i obaveza	46
6.3	IZVJEŠTAJ O NOVČANIM TOKOVIMA	48
7.	VANBILANSNA EVIDENCIJA	48
8.	JAVNE NABAVKE	48
9.	SUDSKI SPOROVI.....	53
10.	KOMENTARI NA NACRT IZVJEŠTAJA.....	54
V.	PRILOZI	58
1.	KONSOLIDOVANI GODIŠNJI FINANSIJSKI IZVJEŠTAJI	58
2.	IZJAVA RUKOVODSTVA	58

I. IZVJEŠTAJ NEZAVISNOG REVIZORA

Izvještaj nezavisnog revizora daje se na osnovu provedene finansijske revizije, koja obuhvata reviziju finansijskih izvještaja i reviziju usklađenosti aktivnosti, finansijskih transakcija i informacija s relevantnim zakonima i drugim propisima.

1. IZVJEŠTAJ O REVIZIJI KONSOLIDOVANIH FINANSIJSKIH IZVJEŠTAJA

Negativno mišljenje

Izvršili smo reviziju konsolidovanih finansijskih izvještaja **Grada Bihaća (u dalnjem tekstu: Grad)**, koji obuhvataju: Bilans stanja na 31. 12. 2022. godine, Račun prihoda i rashoda, Izvještaj o novčanim tokovima, Izvještaj o kapitalnim izdacima i finansiranju, Posebne podatke o plaćama i broju zaposlenih, Godišnji izvještaj o izvršenju budžeta za godinu koja se završava na taj dan, te Analizu iskaza – tekstualni dio, uključujući i rezime značajnih računovodstvenih politika.

Prema našem mišljenju, zbog važnosti pitanja opisanih u odjeljku *Osnova za negativno mišljenje*, finansijski izvještaji ne prikazuju istinito i fer, u svim materijalnim aspektima, finansijski položaj Grada na 31. 12. 2022. godine, novčane tokove i izvršenje budžeta za godinu koja se završava na taj dan, u skladu s prihvaćenim okvirom finansijskog izvještavanja.

Osnova za negativno mišljenje

Kao što je navedeno u Izvještaju:

1. Na poziciji kratkoročnih potraživanja kod JU Zavod za prostorno uređenje iskazana su potraživanja po osnovu komunalne naknade iz ranijeg perioda u iznosu od najmanje 3.445.358 KM, za koja nije prezentirana struktura i koja nisu preknjižena na sumnjava i sporna. Također, nisu knjigovodstveno evidentirana potraživanja, nego samo uplate po osnovu naknade za uređenje gradskog građevinskog zemljišta u iznosu od 624.637 KM, zbog čega su ona iskazana u potražnom saldu i neosnovano su umanjila ukupan iznos potraživanja. Navedeno nije u skladu s Pravilnikom o knjigovodstvu budžeta u FBiH i Računovodstvenim politikama za budžetske korisnike i rezervu Grada (tačka 6.2.1.1 Izvještaja);
2. Na poziciji finansijskih i obračunskih odnosa s drugim povezanim jedinicama iskazan je iznos od 1.758.444 KM koji se ne odnosi na potraživanja i obaveze iz internih poslovnih odnosa u okviru organa i organizacija, nego na knjigovodstveno evidentiranje drugih poslovnih događaja JU Centra za socijalni rad. Navedeno nije u skladu sa Pravilnikom o knjigovodstvu budžeta u FBiH (tačka 6.2.1.2 Izvještaja);
3. Ne možemo potvrditi knjigovodstvenu vrijednost stalnih sredstava jer su ulaganja u objekte komunalne i cestovne infrastrukture kod JU Zavod za prostorno uređenje u iznosu od najmanje 8.543.645 KM iskazana na poziciji sredstava u pripremi duži period, iako su u upotrebi. Zbog toga nije vršen ni obračun amortizacije, a efekti na finansijske izvještaje ne možemo mjeriti. Nije vršena revalorizacija stalnih sredstava, iako je inflacija na godišnjem nivou iznosila preko 10%. Navedeno nije u skladu s odredbama Uredbe o računovodstvu budžeta u FBiH i Pravilnika o knjigovodstvu budžeta u FBiH (tačka 6.2.2.1 Izvještaja);
4. Ne možemo potvrditi kratkoročne plasmane u iznosu od 528.185 KM i dugoročne plasmane u iznosu od 4.865.067 KM s obzirom na to da se odnose na poslovne događaje iz ranijeg perioda, za koje Grad ne posjeduje vjerodostojnu dokumentaciju (tačke 6.2.1.3 i 6.2.2.2 Izvještaja);

5. **Obaveze po osnovu Sporazuma o kreditu i finansiranju za Projekat obnove gradskih voda i kanalizacionih sistema u BiH („KfW“) u iznosu od 3.911.660 KM nisu knjigovodstveno evidentirane, kao ni potraživanje po ustupljenim kreditnim sredstvima od JP „Vodovod“ d.o.o. Bihać. Navedeno nije u skladu sa Uredbom o računovodstvu budžeta u FBiH i Pravilnikom o knjigovodstvu budžeta u FBiH (tačka 6.2.4 Izvještaja);**
6. **Izvore sredstava u iznosu od 6.723.293 KM ne možemo potvrditi s obzirom na to da se odnose na poslovne događaje iz ranijeg perioda, za koje Grad ne posjeduje vjerodostojnu dokumentaciju (6.2.5 Izvještaja).**

Reviziju finansijskih izvještaja obavili smo u skladu sa Zakonom o reviziji institucija u Federaciji Bosne i Hercegovine i INTOSAI Okvirom profesionalnih objava.¹ Primjenjeni principi i standardi su ISSAI 100 – Osnovni principi revizije javnog sektora, ISSAI 140 – Kontrola kvaliteta u vrhovnim revizijskim institucijama, ISSAI 200 – Principi finansijske revizije i ISSAI 2000–2899 – standardi finansijske revizije. Naše odgovornosti prema INTOSAI Okviru profesionalnih objava detaljnije su opisane u odjeljku *Odgovornost revizora za reviziju finansijskih izvještaja*.

Nezavisni smo od Grada u skladu s ISSAI-jem 130 – Etički kodeks, te u skladu s etičkim zahtjevima koji su relevantni za našu reviziju, i ispunili smo ostale etičke odgovornosti u skladu s tim zahtjevima.

Vjerujemo da su revizijski dokazi koje smo pribavili dovoljni i odgovarajući da osiguraju osnovu za naše negativno mišljenje.

Odgovornost rukovodstva za finansijske izvještaje

Rukovodstvo Grada odgovorno je za izradu i fer prezentaciju finansijskih izvještaja, u skladu s prihvaćenim okvirom finansijskog izvještavanja u Federaciji Bosne i Hercegovine. Ova odgovornost podrazumijeva i kreiranje, primjenu i održavanje internih kontrola, relevantnih za pripremu i prezentaciju finansijskih izvještaja koji ne sadrže materijalno značajne pogrešne iskaze uslijed prevare ili greške, odgovarajuća objelodanjivanja relevantnih informacija u napomenama uz finansijske izvještaje, kao i odabir i primjenu odgovarajućih računovodstvenih politika i računovodstvenih procjena koje su razumne u datim okolnostima.

Odgovornost revizora za reviziju finansijskih izvještaja

Naši ciljevi su steći razumno uvjerenje o tome da li su finansijski izvještaji kao cjelina bez značajnog pogrešnog prikaza uslijed prevare ili greške, kao i izdati izvještaj nezavisnog revizora koji uključuje naše mišljenje. Razumno uvjerenje je visok nivo uvjerenja, ali nije garancija da će revizija, obavljena u skladu s INTOSAI Okvirom profesionalnih objava, uvijek otkriti značajno pogrešno prikazivanje kada ono postoji. Pogrešni prikazi mogu nastati uslijed prevare ili greške i smatraju se značajnim ako se razumno može očekivati da, pojedinačno ili zbirno, utiču na ekonomski odluke korisnika donesene na osnovu tih finansijskih izvještaja.

Kao dio revizije, u skladu s INTOSAI Okvirom profesionalnih objava, stvaramo profesionalne procjene i održavamo profesionalni skepticizam tokom revizije. Mi također:

- prepoznajemo i procjenjujemo rizike značajnog pogrešnog prikazivanja finansijskih izvještaja, zbog prevare ili greške, oblikujemo i obavljamo revizijske postupke kao reakciju na te rizike i pribavljamo revizijske dokaze koji su dovoljni i primjereni da osiguraju osnovu za naše mišljenje. Rizik neotkrivanja značajnog pogrešnog prikazivanja, nastalog uslijed prevare, veći je od rizika nastalog uslijed greške, jer prevara može uključiti tajne sporazume, krivotvorene, namjerno izostavljanje, pogrešno prikazivanje ili zaobilazeњe internih kontrola;

¹ Odluka o usvajanju i objavi INTOSAI Okvira profesionalnih objava („Sl. novine FBiH“, broj 59/22). INTOSAI Okvir profesionalnih objava (engl. IFPP) čini tri nivoa objava: INTOSAI principi (INTOSAI-P), međunarodni standardi vrhovnih revizijskih institucija (ISSAI) i INTOSAI smjernice (GUID).

- stičemo razumijevanje internih kontrola relevantnih za reviziju kako bismo oblikovali revizijske postupke koji su primjereni u datim okolnostima, ali ne i za svrhu izražavanja mišljenja o uspješnosti internih kontrola Grada;
- ocjenjujemo primjerenošć korištenih računovodstvenih politika i razumnost računovodstvenih procjena, kao i povezanih objava rukovodstva;
- ocjenjujemo cjelokupnu prezentaciju, strukturu i sadržaj finansijskih izvještaja, uključujući i objave, kao i odražavaju li finansijski izvještaji transakcije i događaje na kojima su zasnovani na način kojim se postiže fer prezentacija.

Mi komuniciramo s rukovodstvom, između ostalih pitanja, i u vezi s planiranim djelokrugom i vremenskim rasporedom revizije i važnim revizijskim nalazima, uključujući i one u vezi sa značajnim nedostacima u internim kontrolama, koji su otkriveni tokom revizije.

2. IZVJEŠTAJ O REVIZIJI USKLAĐENOSTI

Mišljenje s rezervom

Uz reviziju konsolidovanih finansijskih izvještaja **Grada Bihaća za 2022. godinu** izvršili smo i reviziju usklađenosti aktivnosti, finansijskih transakcija i informacija s relevantnim zakonima i drugim propisima.

Prema našem mišljenju, osim za navedeno u odjeljku *Osnova za mišljenje s rezervom*, aktivnosti, finansijske transakcije i informacije Grada za 2022. godinu u skladu su, u svim materijalnim aspektima, sa zakonima i drugim propisima koji su definisani kao kriteriji za datu reviziju.

Osnova za mišljenje s rezervom

Kao što je navedeno u Izvještaju:

1. **Strateški plan interne revizije i godišnji plan nisu doneseni, niti su poslovi interne revizije obavljeni, iako je funkcija interne revizije bila uspostavljena u 2022. godini. Navedeno nije u skladu sa Zakonom o internoj reviziji u javnom sektoru u FBiH (tačka 4. Izvještaja);**
2. **Prilikom izrade i planiranja Budžeta nisu se poštovali propisani rokovi. Rashodi i izdaci nisu Budžetom planirani po izvorima finansiranja. Odlukom o izvršavanju Budžeta nije uređena detaljna struktura tekućih i kapitalnih transfera i njihovo izvršavanje, a nije sačinjen ni plan kapitalnih izdataka po godinama i izvorima finansiranja (tačka 5.1 Izvještaja);**
3. **Za potraživanja iskazana u okviru Jedinstvenog gradskog organa uprave u iznosu od najmanje 1.760.711 KM nisu poduzete sve zakonom propisane aktivnosti naplate. Navedeno nije u skladu s odredbama Zakona o budžetima u FBiH (tačka 6.2.1.1 Izvještaja);**
4. **Nije izvršen cjelovit popis imovine i obaveza jer popisom nisu obuhvaćeni zemljište, građevine, stalna sredstava u obliku prava, sredstva u pripremi i potraživanja. Također, popis imovine i obaveza nije izvršen u zakonski propisanom roku. Shodno navedenom, godišnji popis imovine i obaveza nije izvršen u skladu s odredbama Zakona o računovodstvu i reviziji u FBiH (tačka 6.2.6 Izvještaja);**
5. **Nisu poduzete aktivnosti u skladu s odredbama zaključenih ugovora za najmanje četiri postupka javnih nabavki ugovorene vrijednosti 619.237 KM za kašnjenja u slučaju neispunjena preuzetih obaveza dobavljača u utvrđenim rokovima. Tenderska dokumentacija u postupcima javnih nabavki ugovorene vrijednosti 85.950 KM nije sačinjena na način da osigura pravičnu i aktivnu konkureniju. Navedeno nije u skladu sa odredbama Zakona o javnim nabavkama (tačka 8. Izvještaja).**

Reviziju usklađenosti izvršili smo u skladu sa Zakonom o reviziji institucija u Federaciji Bosne i Hercegovine i INTOSAI Okvirom profesionalnih objava. Primjenjeni principi i standardi su ISSAI 100 – Osnovni principi revizije javnog sektora, ISSAI 140 – Kontrola kvaliteta u vrhovnim revizijskim institucijama, ISSAI 400 – Principi revizije usklađenosti i ISSAI 4000 – Standard za reviziju usklađenosti. Naše odgovornosti prema INTOSAI Okviru profesionalnih objava detaljnije su opisane u odjeljku *Odgovornost revizora za reviziju usklađenosti*.

Nezavisni smo od Grada u skladu s ISSAI-jem 130 – Etički kodeks, kao i u skladu s etičkim zahtjevima koji su relevantni za našu reviziju, i ispunili smo ostale etičke odgovornosti u skladu s tim zahtjevima.

Vjerujemo da su revizijski dokazi koje smo pribavili dovoljni i odgovarajući da osiguraju osnovu za naše mišljenje s rezervom.

Odgovornost rukovodstva za usklađenost

Pored odgovornosti za pripremu i fer prezentaciju finansijskih izvještaja, rukovodstvo Grada odgovorno je da osigura da aktivnosti, finansijske transakcije i informacije budu u skladu s propisima kojima su regulisane i potvrdi da je tokom fiskalne godine obezbijedilo namjensko, svrshishodno i zakonito korištenje raspoloživih sredstava za ostvarivanje utvrđenih ciljeva, te ekonomično, efikasno i efektivno funkcionisanje sistema finansijskog upravljanja i kontrole.

Odgovornost revizora za reviziju usklađenosti

Pored odgovornosti da izrazimo mišljenje o finansijskim izvještajima, naša odgovornost podrazumijeva i izražavanje mišljenja o tome da li su aktivnosti, finansijske transakcije i informacije, u svim materijalnim aspektima, u skladu sa zakonima i drugim propisima kojima su regulisane. **Razumno uvjerenje je visok nivo uvjerenja, ali nije garancija da će revizija, obavljena u skladu s INTOSAI Okvirom profesionalnih objava, uvijek otkriti značajnu neusklađenost kada ona postoji.** Odgovornost revizora uključuje obavljanje procedura kako bi pribavili revizijske dokaze o tome da li se sredstva koriste za odgovarajuće namjene i da li je poslovanje Grada, prema definisanim kriterijima, usklađeno sa zakonima i drugim propisima. Procedure podrazumijevaju procjenu rizika od značajnih neusklađenosti sa zakonima i propisima koji regulišu poslovanje subjekta revizije. Također, naša odgovornost podrazumijeva i ocjenu finansijskog upravljanja, funkcije interne revizije i sistema internih kontrola.

Sarajevo, 29. 9. 2023. godine

ZAMJENIK GENERALNOG REVIZORA

Dragan Kolobarić, s. r.

GENERALNI REVIZOR

Dževad Nekić, s. r.

II. REZIME DATIH PREPORUKA

REDNI BROJ	PREPORUKA	POGLAVLJE/TAČKA
1.	Kontinuirano vršiti procjenu rizika, te ažurirati registar rizika i strategiju rizika u skladu sa Zakonom o finansijskom upravljanju i kontroli u javnom sektoru u FBiH.	4.
2.*	Računovodstvenim politikama za budžetske korisnike i trezor Grada Bihaća propisati način knjiženja poslovnih događaja koji Računovodstvenim politikama koje su na snazi nisu uređeni, te postojeće interne akte usaglasiti sa propisima koji su na snazi i dosljedno ih primjenjivati.	4.
3.*	Potrebno je da Služba za finansije, privredu i poljoprivredu vrši prijem, kao i formalnu i suštinsku provjeru sadržaja izjava o fiskalnoj odgovornosti, u skladu s odredbama Pravilnika o obliku i sadržaju, načinu popunjavanja i predaje izjave o fiskalnoj odgovornosti.	4.
4.*	Poduzeti aktivnosti na uspostavljanju funkcije interne revizije, te osigurati da se poslovi interne revizije obavljaju u skladu sa Zakonom o internoj reviziji u javnom sektoru u FBiH.	4.
5.*	Izradu i planiranje budžeta vršiti u skladu sa Zakonom o budžetima u FBiH u dijelu koji se odnosi na donošenje planskih dokumenata, poštivanje rokova, a Odlukom o izvršavanju Budžeta utvrditi detaljnu strukturu tekućih i kapitalnih transfera i način njihovog izvršavanja.	5.1
6.	Rashode i izdatke planirati Budžetom na odgovarajućim pozicijama kontnog plana u skladu s Pravilnikom o knjigovodstvu budžeta u FBiH, i prema izvorima finansiranja, a u skladu sa Zakonom o budžetima u FBiH.	5.1
7.	Izvještaj o izvršavanju Budžeta sačinjavati na način da sadrži informacije o početnom i završnom stanju računa trezora, imovine, obaveza i izvora vlasništva, te podatke o svim primicima u skladu sa Zakonom o budžetima u FBiH.	5.2
8.	Sačinjavati godišnje finansijske izvještaje za Jedinstveni gradski organ uprave, te osigurati da analize iskaza sadrže sve propisane elemente, u skladu s odredbama Pravilnika o finansijskom izvještavanju i godišnjem obračunu budžeta u FBiH.	6.
9.	Neutrošene namjenske prihode prije izrade godišnjeg obračuna iskazivati na poziciji kratkoročnih razgraničenih prihoda i prenositi ih u budžet naredne godine, shodno odredbama Zakona o budžetima u FBiH.	6.1.1.2
10.	Vršiti ocjenjivanje zaposlenika u skladu s odredbama Zakona o državnoj službi u Unsko-sanskom kantonu i Pravilnika o ocjenjivanju rada državnih službenika u organima državne službe Unsko-sanskog kantona.	6.1.2.1

11.	Kod javnih ustanova „Zavod za prostorno uređenje“, „Centar za socijalni rad“, „JU za sport, odmor i rekreaciju“ i Kulturni centar uspostaviti ažurne evidencije o radnom vremenu, u skladu s Pravilnikom o sadržaju i načinu vođenja evidencije o radnicima i drugim licima angažovanim na radu.	6.1.2.1
12.*	Isplatu naknada Stalnoj komisiji za procjenu prometne vrijednosti nekretnina vršiti na način propisan Pravilnikom o načinu rada i kriterija za određivanje visine novčane naknade članovima stručnih komisija i drugih radnih tijela koje imenuje gradonačelnik.	6.1.2.2
13.*	Izvršiti analizu iskazanog neraspoređenog viška rashoda nad prihodima i u skladu sa utvrđenim izvršiti korektivna knjiženja, s ciljem tačnog iskazivanja u finansijskim izvještajima, te zatvaranje konta rashoda i izdataka, prihoda i primitaka pri utvrđivanju finansijskog rezultata vršiti na način propisan Pravilnikom o knjigovodstvu budžeta u FBiH.	6.1.3
14.*	Izvršiti analizu i ocjenu naplativosti potraživanja koja su iskazana u Bilansu stanja, na osnovu konstatovanog predložiti daljnje mjere s ciljem realnog iskazivanja potraživanja u skladu sa odredbama Zakona o budžetima u FBiH i Računovodstvenim politikama za budžetske korisnike i rezervu Grada Bihaća.	6.2.1.1
15.	Uspostaviti analitičke evidencije potraživanja po osnovu komunalne naknade kod JU Zavod za prostorno uređenje, te preispitati potražni saldo potraživanja po osnovu naknade za uređenje gradskog građevinskog zemljišta i poduzimati aktivnosti njihove naplate.	6.2.1.1
16.*	Izvršiti analizu svih knjigovodstvenih evidentiranja na poziciji finansijski i obračunski odnosi s drugim povezanim jedinicama, te izvršiti ispravke istih u skladu s odredbama Pravilnika o knjigovodstvu budžeta u FBiH i Računovodstvenih politika za budžetske korisnike i rezervu Grada Bihaća, a sve u cilju istinitog iskazivanja obaveza i potraživanja u finansijskim izvještajima.	6.2.1.2
17.*	Preispitati osnovanost iskazivanja kratkoročnih plasmana i u skladu s utvrđenim izvršiti korekcije u finansijskim izvještajima.	6.2.1.3
18.*	Uspostaviti potpune knjigovodstvene evidencije stalnih sredstava, a stalna sredstva koja se koriste evidentirati na odgovarajućoj poziciji sredstava u upotrebi i vršiti obračun amortizacije stalnih sredstava u skladu sa Pravilnikom o knjigovodstvu budžeta u FBiH.	6.2.2.1
19.	Izvršiti revalorizaciju stalnih sredstava za 2022. godinu u skladu s članom 18. Uredbe o računovodstvu budžeta u FBiH, članom 66. Pravilnika o knjigovodstvu budžeta u FBiH i članom 8.2 Računovodstvenih politika za budžetske korisnike i rezervu Grada Bihaća.	6.2.2.1
20.*	Preispitati osnovanost iskazivanja dugoročnih plasmana i u skladu s utvrđenim izvršiti korekcije u finansijskim izvještajima.	6.2.2.2

21.*	Knjigovodstveno evidentirati dugoročne obaveze po osnovu kredita za Projekat obnove gradskih voda i kanalizacionih sistema u BiH, te dostavljati izvještaje o dugu Federalnom ministarstvu finansija u skladu sa Pravilnikom o evidenciji vanjskog duga u FBiH.	6.2.4
22.*	Usaglasiti stanje izvora stalnih sredstava sa stanjem stalnih sredstava, te preispitati osnovanost iskazivanja ostalih izvora sredstava i izvora sredstava rezervi u finansijskim izvještajima.	6.2.5
23.	U komisije za popis imenovati zaposlenike koji nisu materijalno ili finansijski odgovorni za sredstva i vođenje knjigovodstvene evidencije potraživanja i obaveza.	6.2.6
24.*	Blagovremeno vršiti godišnji popis imovine i obaveza, utvrditi stvarno stanje imovine i obaveza, i izvršiti usklađivanje knjigovodstvenog sa stvarnim stanjem, kako je to propisano Zakonom o računovodstvu i reviziji u FBiH, Uredbom o računovodstvu budžeta u FBiH i Pravilnikom o knjigovodstvu budžeta u FBiH.	6.2.6
25.	Obaveze po osnovu vansudske nagodbe evidentirati na odgovarajućim pozicijama u skladu s Računovodstvenim politikama za budžetske korisnike i rezor Grada Bihaća.	7.
26.*	Tendersku dokumentaciju sačinjavati na način da se osigura pravična i aktivna konkurenca, u skladu sa Zakonom o javnim nabavkama, te osigurati dosljedno poštivanje ugovorenih rokova, te obračuna kaznenih odredbi u slučaju kašnjenja u realizaciji ugovora.	8.
27.*	Potencijalna potraživanja i obaveze po osnovu sudske sporova evidentirati u vanbilansnoj evidenciji u skladu s odredbama Pravilnika o knjigovodstvu budžeta u FBiH i Računovodstvenim politikama za budžetske korisnike i rezor Grada Bihaća.	9.

* nerealizovane preporuke iz prethodnog perioda (16)

III. KRITERIJI ZA FINANSIJSKU REVIZIJU

Ured za reviziju institucija u Federaciji Bosne i Hercegovine u okviru finansijske revizije provodi reviziju finansijskih izvještaja i reviziju usklađenosti. Revizija finansijskih izvještaja i revizija usklađenosti podrazumijevaju proces objektivnog prikupljanja i procjenjivanja dokaza kako bi se utvrdilo da li su predmeti revizije, tj. finansijski izvještaji, kao i aktivnosti, finansijske transakcije i informacije, usklađeni s odgovarajućim kriterijima koji su sadržani u zakonima i drugim propisima. Kriteriji predstavljaju poredbene parametre koji se koriste kako bi se dala ocjena predmeta revizije.

Za obavljanje finansijske revizije korišteni su sljedeći kriteriji:

- Zakon o budžetima u FBiH;
 - Uredba o računovodstvu budžeta u FBiH;
 - Pravilnik o knjigovodstvu budžeta u FBiH;
 - Pravilnik o finansijskom izvještavanju i godišnjem obračunu budžeta u FBiH;
 - Odluka o izvršenju Budžeta Grada Bihaća za 2022. godinu;
 - Budžet Grada Bihaća za 2022. godinu;
 - Zakon o računovodstvu i reviziji u FBiH;
 - Zakon o principima lokalne samouprave u FBiH;
 - Statut Grada Bihaća;
 - Zakon o trezoru u FBiH;
 - Zakon o finansijskom upravljanju i kontroli u javnom sektoru u FBiH;
 - Zakon o internoj reviziji u javnom sektoru u FBiH;
 - Zakon o plaćama i naknadama u organima vlasti Unsko-sanskog kantona;
 - Odluka o plaćama i naknadama zaposlenika gradskih organa Grada Bihaća;
 - Zakon o državnoj službi u Unsko-sanskom kantonu;
 - Zakon o komunalnim djelatnostima Unsko-sanskog kantona;
 - Zakon o porezu na dohodak;
 - Zakon o doprinosima;
 - Zakon o javnim nabavkama;
- kao i drugi podzakonski akti navedenih zakona.

IV. IZVJEŠTAJ O REVIZIJI

1. UVOD

Grad Bihać je jedinica lokalne samouprave u sastavu Unsko-sanskog kantona, uspostavljen Zakonom o Gradu Bihaću² i Zakonom o principima lokalne samouprave u FBiH.³ Njegove nadležnosti utvrđene su Ustavom FBiH, Ustavom Unsko-sanskog kantona, spomenutim Zakonom i Statutom Grada.⁴

Grad Bihać u svom samoupravnom djelokrugu obavlja poslove kojima se neposredno ostvaruju potrebe građana, i to naročito poslove koji se odnose na: osiguranje uslova i poduzimanje svih potrebnih mjeru za dosljednu primjenu, poštivanje i zaštitu ljudskih prava i osnovnih sloboda u skladu sa Ustavom BiH, Ustavom FBiH i Ustavom Unsko- sanskog kantona; donošenje budžeta Grada, te programa i planova razvoja grada i poduzimanje aktivnosti na stvaranju i razvijanju uslova za privredni razvoj i zapošljavanje; utvrđivanje i provođenje politike uređenja prostora i zaštite čovjekove okoline; donošenje prostornih, urbanističkih i provedbenih planova, uključujući zoniranje; utvrđivanje i provođenje urbanističko- stambene politike od značaja za grad i njegov razvoj; utvrđivanje politike za: korištenje i utvrđivanje visine naknada za korištenje javnih dobara, raspolaganje, korištenje i upravljanje građevinskim zemljištem, upravljanje i raspolaganje imovinom Grada, upravljanje prirodnim resursima grada i raspodjele sredstava ostvarenih na osnovu njihovog korištenja, upravljanje, finansiranje i unapređenje djelatnosti i objekata lokalne komunalne infrastrukture; organiziranje i unapređenje lokalnog javnog prijevoza; osnivanje, upravljanje i finansiranje ustanova predškolskog i osnovnog obrazovanja i socijalne zaštite i ustanova i izgradnja objekata za zadovoljavanje potreba stanovništva u oblasti kulture i sporta; vođenje brige o turističkim resursima grada; organiziranje, provođenje i odgovornost za mjere zaštite i spašavanja ljudi i materijalnih dobara od elementarnih nepogoda i prirodnih katastrofa; analizu stanja javnog reda i mira, sigurnosti ljudi i imovine, te predlaganje mjera prema nadležnim organima za ova pitanja; uspostavljanje i vršenje inspekcijskog nadzora nad izvršavanjem propisa iz vlastitih i prenesenih nadležnosti Grada; donošenje propisa o porezima, naknadama, doprinosima i taksama iz nadležnosti Grada i druge poslove. Grad se bavi i drugim poslovima od lokalnog značaja koji nisu isključeni iz njegove nadležnosti, niti dodijeljeni u nadležnost nekog drugog nivoa vlasti.

Odlukom o uspostavi registra budžetskih korisnika Grada Bihaća⁵ definisani su budžetski korisnici: Jedinstveni gradski organ uprave, Gradsko vijeće, Gradsko pravobranilaštvo i javne ustanove (u daljem tekstu: JU): „Centar za socijalni rad“, „Zavod za prostorno uređenje“, „Kulturni centar“ i Javna ustanova za sport, odmor i rekreaciju.

Grad je osnivač Javnog preduzeća „Vodovod“ d.o.o. Bihać, Javnog komunalnog preduzeća „Komrad“ Bihać, Javne ustanove „Gradska galerija“ Bihać, Javnog preduzeća „Radio-televizija“ Bihać i Javnog preduzeća „Veterinarska stanica“ Bihać.

Organi Grada su Gradsko vijeće (u daljem tekstu: Vijeće) i načelnik. Vijeće je predstavničko tijelo građana i ima 30 vijećnika. Vijeće donosi Poslovnik o radu kojim je regulisan način njegovog rada, a funkciju vlasti obavlja u skladu sa Ustavom, Zakonom i Statutom Grada. Načelnik je izvršni organ Grada, koji predstavlja i zastupa, donosi akte iz svoje nadležnosti, predlaže odluke i druge akte Vijeću. Vijećnici i načelnik biraju se na mandat od četiri godine neposredno na izborima, u skladu sa Izbornim zakonom BiH. Vijeće je konstituisano na čelu sa predsjedavajućim Zulfikarom Handukićem.

² „Sl. novine FBiH“, br. 80/14

³ „Sl. novine FBiH“, br. 49/06 i 51/09

⁴ „Sl. glasnik Grada Bihaća“, br. 13/15, 13/18, 12/22

⁵ „Sl. glasnik Grada Bihaća“, br. 10/19

Odlukom o organizaciji i djelokruga rada Gradskog organa uprave⁶ definisano je da se poslovi iz nadležnosti obavljaju putem službi: Služba za civilnu zaštitu, stručne i zajedničke poslove, Služba za urbanističko planiranje, građenje, imovinsko-pravne i geodetske poslove, Služba za finansije, privredu i poljoprivredu, Služba za strateško planiranje, upravljanje projektima, komunalne djelatnosti, vode i zaštitu okoliša, Služba za inspekcijske poslove, Služba za opću upravu i društvene djelatnosti, Služba za poslove kabineta i mjesne zajednice i Služba za internu reviziju. Odlukom o osnivanju Službe za stručne poslove Gradskog vijeća Bihać⁷ osnovana je samostalna stručna Služba za poslove Gradskog vijeća, sa dvije unutrašnje organizacione jedinice: Odsjek za normativno-pravne poslove i Odsjek za stručno-operativne poslove.

Pravilnikom o unutrašnjoj organizaciji Grada sistematizovano je 270 radnih mjesta, a na 31. 12. 2022. godine zaposlena su 182 izvršioca. Ukupan broj zaposlenih sa uključenim ustanovama koje se finansiraju iz budžeta Grada je 269.

Funkciju gradonačelnika tokom 2022. godine obavljao je Šuhret Fazlić, izabran u skladu s izbornim rezultatima održanim u novembru 2020. godine, a na prijevremenim izborima održanim 5. 2. 2023. godine za gradonačelnika je izabran Elvedin Sedić.⁸

Sjedište Grada je u ulici Bosanska broj 4.

2. PREDMET, CILJ I OBIM REVIZIJE

Predmet revizije su finansijski izvještaji Grada za 2022. godinu i usklađenost aktivnosti, finansijskih transakcija i informacija s relevantnim zakonima i drugim propisima.

Cilj je da se izrazi mišljenje o tome jesu li finansijski izvještaji pouzdani i da li bilansi u potpunosti odražavaju rezultate izvršenja budžeta. Revizijom će se procijeniti primjenjuje li rukovodstvo institucije zakone i propise i koristi li sredstva za odgovarajuće namjene, te ocijeniti finansijsko upravljanje, sistem internih kontrola i funkcija interne revizije.

Revizija je obavljena u skladu s internim planskim dokumentima, s prekidima u periodu od januara do augusta 2023. godine.

S obzirom na to da se revizija obavlja ispitivanjem na bazi uzorka i da postoje inherentna ograničenja u računovodstvenom sistemu i sistemu internih kontrola, pojedine materijalno značajne greške mogu ostati neotkrivene.

3. PRAĆENJE PRIMJENE PREPORUKA I ANALIZA PREDUZETIH MJERA

Ured za reviziju institucija u FBiH (u dalnjem tekstu: Ured za reviziju) izvršio je finansijsku reviziju Grada za 2016. godinu, sačinio Izvještaj o izvršenoj reviziji i dao suzdržano mišljenje o finansijskim izvještajima i negativno mišljenje o usklađenosti poslovanja sa zakonskim i ostalim propisima. U Izvještaju su date preporuke s ciljem otklanjanja uočenih propusta i nedostataka.

Grad je postupio u skladu s članom 16. tačka 3. Zakona o reviziji institucija u FBiH i obavijestio o preduzetim radnjama s ciljem prevazilaženja nepravilnosti identifikovanih u revizorskem izvještaju. Revizijom je konstatovano da su djelomično preuzete odgovarajuće mjere, u skladu s planiranim aktivnostima.

⁶ „Sl. glasnik Grada Bihaća“, br. 1/21

⁷ „Sl. glasnik Grada Bihaća“, br. 08/20

⁸ Nakon podnošenja ostavke na funkciju gradonačelnika, Vijeće je na sjednici održanoj 21. 11. 2022. godine donijelo Rješenje o izboru vršioca dužnosti gradonačelnika kojim je imenovalo Jasminu Čoralić za vršiteljicu dužnosti do okončanja prijevremenih izbora ponovnog izbora Gradonačelnika Grada

Uvidom u preduzete aktivnosti i analizom realizacije datih preporuka utvrdili smo sljedeće:

Realizovane preporuke	
1.	Izvršena je provjera softverskog programa za obračun plaća, te je urađena ispravka korektivnog faktora za obračun plaća.
2.	Obračun plaća i naknada plaća vrši se u skladu sa Odlukom o plaćama i naknadama uposlenika Gradskih organa Grada Bihaća u dijelu obračuna penzionog staža samo na osnovnu plaću.
3.	Pravilnik o plaćama i naknadama usklađen je sa zakonskim propisima u dijelu isplate samo onih naknada plaće koje su regulisane kantonalnim, odnosno federalnim propisima.
4.	Osnovica za obračun plaća u JU Zavod za prostorno uređenje Bihać usklađena je s osnovicom utvrđenom na federalnom nivou, u skladu s Zakonom o plaćama i naknadama u organima vlasti FBiH.
5.	Grad se pridržava rokova čuvanja registratorskog materijala koji su njegovoj iz nadležnosti u skladu s Uredbom o uredskom poslovanju organa uprave i službi za upravu u FBiH.
6.	Pravilnikom o reprezentaciji i poklonima u Gradu Bihaću utvrđena je visina i način korištenja sredstava reprezentacije, a Uputstvom o protokolarnim i prigodnim poklonima definisane su procedure i pravila primanja i davanja poklona, kao i vođenje evidencije o primljenim poklonima.
7.	Uspostavljene su zadovoljavajuće kontrole korištenja službenih vozila i potrošnje goriva.
8.	Ostale isplate pojedincima iz materijalno – socijalne sigurnosti nezaposlenih osoba vrše se na osnovu predočenih potvrda Centra za socijalni rad, kako je to predviđeno odredbama Pravilnika o kriterijima za korištenje sredstava.
9.	Izdaci za nabavku stalnih sredstava knjigovodstveno su evidentirani u skladu s odredbama Računovodstvenih politikama za budžetske korisnike i rezervi Grada Bihaća.
10.	Sredstva tekuće rezerve odobravaju se samo za hitne i nepredviđene rashode i izdatke, kako je to predviđeno odredbama Pravilnika o utvrđivanju kriterija za korištenje sredstava tekuće rezerve Budžeta Grada Bihaća.
11.	Izdaci za nabavku stalnih sredstava iskazuju se na pozicijama propisanim odredbama Uredbe o računovodstvu budžeta u FBiH, Pravilnika o knjigovodstvu budžeta u FBiH i Računovodstvenih politika politikama za budžetske korisnike i rezervi Grada Bihaća, a sve u cilju istinitog iskazivanja imovine u knjigovodstvenim evidencijama i pravilnog obračuna amortizacije.
12.	Dospjele obaveze po kreditima izmiruju se u ugovorom definisanim rokovima, a sve u cilju izbjegavanja plaćanja zateznih kamata.
13.	Obaveze prema povezanim osobama iskazuju se u skladu s odredbama Računovodstvenih politika za federalne proračunske korisnike i rezervi, a u cilju istinitog i fer iskazivanja finansijskog rezultata u finansijskim izvještajima.
Djelimično realizovane preporuke	
1.	Grad je donio Računovodstvene politike kako je to propisano članom 1. Računovodstvenih politika za federalne budžetske korisnike i rezervi. Međutim, Računovodstvenim politikama za budžetske korisnike i rezervi Grada Bihaća nije propisan način knjiženja određenih poslovnih događaja. Također, nije propisan način knjiženja specifičnih poslovnih događaja koji zahtijevaju dodatna pravila za njihovo knjiženje (ulaganja u komunalnu infrastrukturu i sl.)

2.	Rukovodioci budžetskih korisnika sačinili su izjave o fiskalnoj odgovornosti, međutim nisu ih dostavili Službi za finansije, već Službi za civilnu zaštitu, stručne i zajedničke poslove, što nije u skladu s odredbama Pravilnika o obliku i sadržaju, načinu popunjavanja i predaje izjave o fiskalnoj odgovornosti.
3.	Isplata naknada Stalnoj komisiji za procjenu prometne vrijednosti nekretnina vrši se u iznosima propisanim Pravilnikom o načinu rada i kriterija za određivanje visine novčane naknade članovima stručnih komisija i drugih radnih tijela koje imenuje gradonačelnik. Međutim, isplata naknada navedenoj komisiji tokom 2022. godine vršena je i članovima iz reda državnih službenika (predsjedniku), a radi se o poslovima vezanim za djelokrug poslova Jedinstvenog gradskog organa uprave, što nije u skladu s Pravilnikom.
4.	Odredbe Zakona o javnim nabavkama primjenjuju se u dijelu primjene odgovarajuće vrste postupka nabavke, ali realizacija nabavki ne vrši se u skladu sa zaključenim ugovorima.

Nerealizovane preporuke

1.	Dodatnim angažmanom Jedinice za internu reviziju unaprijediti funkcionisanje sistema internih kontrola.
2.	Kod pripreme i izrade budžeta, kao i kod budžetskog izvještavanja dosljedno se pridržavati odredbi Zakona o budžetima u FBiH i Pravilnika o finansijskom izvještavanju i godišnjem obračunu budžeta u FBiH.
3.	Za transfere donijeti provedbene propise i dosljedno se pridržavati istih prilikom njihove realizacije.
4.	Izvršiti korekcije pogrešnih knjiženja na poziciji finansijskog rezultata, a u cilju istinitog iskazivanja akumuliranog finansijskog rezultata u finansijskim izvještajima.
5.	Pratiti potraživanja po ročnosti i poduzimati zakonom predviđene aktivnosti u cilju naplate potraživanja, a potraživanja starija od šest mjeseci iskazivati na poziciji sumnjivih i spornih, u skladu s članom 38. Računovodstvenim politikama za federalne budžetske korisnike i trezor.
6.	Slanjem izvoda otvorenih stavki na ovjeru provesti usaglašavanje iskazanih potraživanja sa kupcima, kako je to odredbama člana 23. Zakona o računovodstvu i reviziji u FBiH predviđeno.
7.	Izvršiti procjenu naplativosti iskazanih kratkoročnih plasmana i u skladu s utvrđenim izvršiti korekcije u finansijskim evidencijama.
8.	Izvršiti analizu svih knjigovodstvenih evidentiranja na poziciji finansijskih i obračunskih odnosa povezanih osoba, te izvršiti ispravke istih su skladu s odredbama Računovodstvenih politika za federalne budžetske korisnike i trezor, a sve u cilju istinitog iskazivanja obaveza i potraživanja u finansijskim izvještajima.
9.	Uspostaviti knjigu stalnih sredstava, kako je to predviđeno članom 59. Pravilnika o knjigovodstvu budžeta u FBiH.
10.	Izvršiti procjenu naplativosti iskazanih dugoročnih plasmana i dugoročnih razgraničenja i u skladu s utvrđenim izvršiti korekcije u finansijskim evidencijama.
11.	Izvršiti procjenu iskazanih ostalih izvora sredstava i izvora sredstava rezervi i u skladu s utvrđenim izvršiti korekcije u finansijskim evidencijama.
12.	Provedenim popisom utvrditi stvarno stanje imovine, obaveza i potraživanja, te izvršiti usaglašavanje knjigovodstvenog stanja sa stanjem utvrđenim popisom, kako je to predviđeno odredbama članova 67. do 69. Pravilnika o knjigovodstvu budžeta u FBiH.

13.	Dugoročne obaveze po kreditima, kao i dospjele kamate, evidentirati na odgovarajućim pozicijama, kako je to predviđeno odredbama Pravilnika o knjigovodstvu budžeta u FBiH i Računovodstvenih politika za federalne budžetske korisnike i Trezor.
14.	U cilju istinitog iskazivanja stanja u finansijskim izvještajima obaveze po sudskim troškovima i zatezne kamate iskazati u finansijskim evidencijama.

Preporuke za koje nije izvršena ocjena postupanja

1.	Obračun poreza i doprinosa nastalih po osnovu nesamostalne djelatnosti za uposlenike Grada vršiti u skladu s odredbama članova 10. i 27. Zakona o porezu na dohodak. Nije vršena ocjena preporuke jer u odabranom uzorku nije bilo značajnih isplata zaposlenicima za rad u komisijama.
2.	Donijeti interni akt o korištenju fiksnih i mobilnih telefona kojim će biti obuhvaćeni svi uposlenici koji ostvaruju pravo na naknadu troškova mobilnih telefona, kao i precizirati za koga se može odobriti korištenje ultra dopune. U 2022. godini vršena je ocjena u dijelu preporuke koji se odnosi na donošenje internog akta kojim su obuhvaćeni svi zaposleni koji ostvaruju pravo na naknadu troškova mobilnih telefona, po kojoj je postupljeno, a za drugi dio preporuke u vezi preciziranja za koga se može odobriti korištenje ultra dopune, nije vršena ocjena jer zaposleni ne koriste ultra dopunu.
3.	Poticaje gospodarstvu realizovati za namjene i na način predviđen odredbama Programa poticaja gospodarstvu i Odluke o utrošku sredstava namijenjenih za razvoj poljoprivrede. Nije vršena ocjena preporuke, s obzirom na to da u revidiranoj godini na snazi nisu bili Program poticaja gospodarstvu i Odluka o utrošku sredstava namijenjenih za razvoj poljoprivrede.
4.	Na donacije privremeno penzionisanim zaposlenicima izvršiti obračun poreza i doprinosa u skladu s odredbama Zakona o porezu na dohodak. Nije vršena ocjena preporuke, s obzirom na to da u revidiranoj godini nije bilo transakcija po ovom osnovu.
5.	Pridržavati se odredbi zaključenih ugovora, kako bi se izbjeglo stvaranje nepotrebnih troškova. Nije vršena ocjena preporuke, s obzirom na to da je Projekt odvodnje i prečišćavanja otpadnih voda u Bihaću iz 2009. godine okončan u prethodnom periodu.

Nakon izvršene revizije za 2022. godinu dato je ukupno 27 preporuka, od čega je 11 novih i 16 preporuka⁹ koje su već date u Izvještaju o finansijskoj reviziji za 2016. godinu (14 nerealizovanih i četiri djelimično realizovane).

Postupanje po Pismu menadžmentu

U toku obavljenе prethodne revizije konstatovali smo da postoje određene slabosti sistema internih kontrola, koje mogu uticati na finansijske izvještaje i pravilnost poslovanja. Putem pisma menadžmentu koje je dostavljeno nakon obavljenе prethodne revizije obavijestili smo o slabostima i dali odgovarajuće preporuke, kako bi se preduzele aktivnosti s ciljem njihovog otklanjanja prije sačinjavanja godišnjih finansijskih izvještaja za 2022. godinu, i kako se one ne bi ponovile u izvještaju o finansijskoj reviziji za 2022. godinu.

U pismu menadžmentu dato je 11 preporuka, od kojih su dvije implementirane do dana sačinjavanja izvještaja o finansijskoj reviziji, jedna djelimično implementirana, a za osam preporuka nisu preduzete aktivnosti.

Preporuke koje su djelimično implementirane ili nisu nikako, ponovit će se u Izvještaju.

⁹ Četiri preporuke iz prethodnog perioda ocijenjene kao nerealizovane (koje se odnose na pripremu i izradu budžeta i donošenje provedbenih propisa za transfere, te praćenje potraživanja po ročnosti i poduzimanje Zakonom predviđenih aktivnosti u cilju naplate potraživanja i slanja izvoda otvorenih stavki na ovjeru radi usaglašavanja iskazanih potraživanja sa kupcima u skladu s odredbama Zakona o računovodstvu i reviziji u FBiH) objedinjene su u dvije preporuke.

4. SISTEM INTERNIH KONTROLA

Cilj sistema internih kontrola je da osigura razumno uvjerenje da Grad u poslovanju upravlja javnim sredstvima zakonito, transparentno, ekonomično, efikasno i efektivno, odnosno da interne kontrole funkcionišu u skladu s važećom regulativom.

Finansijsko upravljanje i kontrola

Finansijsko upravljanje i kontrola je sveobuhvatan sistem internih kontrola koji uspostavljaju i za koji su odgovorni rukovodioci korisnika javnih sredstava, a kojim se upravljujući rizicima osigurava razumno uvjerenje da će se u ostvarivanju ciljeva budžetska i druga sredstva koristiti pravilno, ekonomično, efikasno i efektivno. Sistem internih kontrola uspostavlja se donošenjem internih propisa i akata, u skladu s važećom regulativom.

Zakon o finansijskom upravljanju i kontroli u javnom sektoru u FBiH,¹⁰ Pravilnik o provođenju finansijskog upravljanja i kontrole u javnom sektoru u FBiH¹¹ i Standardi interne kontrole u javnom sektoru u FBiH¹² nalažu uspostavljanje, vođenje i procjenu sistema internih kontrola na osnovu COSO modela.

Faktor koji najviše utiče na funkcionalnost sistema internih kontrola je povoljno **kontrolno okruženje**, koje prvenstveno dolazi do izražaja kroz organizacijsku strukturu, način rukovođenja i poštivanje postojećih zakonskih propisa. Koordiniranjem razvoja finansijskog upravljanja i kontrole u toku 2022. godine upravljala je koordinatorica, imenovana 13. 3. 2017. godine, koja nije iz reda najvišeg rukovodstva, što nije u skladu sa članom 7. Pravilnika o provođenju finansijskog upravljanja i kontrole u javnom sektoru u FBiH. Gradonačelnik je 3. 4. 2023. godine imenovao koordinatoricu koja obavlja redovne poslove pomoćnice gradonačelnika za strateško planiranje, upravljanje projektima, komunalne djelatnosti, vode i zaštitu okoliša.

Upravljanje rizicima je cjelokupan proces utvrđivanja, procjenjivanja i praćenja rizika, uzimajući u obzir ciljeve korisnika javnih sredstava, te poduzimanja potrebnih radnji, posebno kroz primjenu sistema finansijskog upravljanja i kontrole, a u svrhu smanjenja rizika. **Revizijom smo utvrdili da je usvojena Strategija upravljanja rizicima, ali se ne vrši kontinuirana procjena uticaja i vjerovatnoće rizika za ključne segmente poslovanja i ne vrši se ažuriranje registra rizika, što za posljedicu može imati da se rizicima ne upravlja na adekvatan način.**

Kontrolne aktivnosti zasnivaju se na pisanim pravilima i procedurama koje se uspostavljaju radi ostvarenja ciljeva korisnika javnih sredstava smanjenjem rizika na prihvatljiv nivo.

Vijeće je 2015. godine donijelo Statut, te izmjene i dopune Statuta u 2018. i 2022. godini, koji je usklađen sa Zakonom o principima lokalne samouprave u FBiH.

Odlukom o uspostavi registra budžetskih korisnika Grada Bihaća utvrđeno je da registar uspostavlja i vodi Služba za finansije, privredu i poljoprivredu (u daljem tekstu: Služba za finansije). Registr budžetskih korisnika za 2022. godinu nije donesen i objavljen u službenom glasniku, iako je Pravilnikom o utvrđivanju i načinu vođenja registra budžetskih korisnika budžeta da se podaci iz registra objavljaju u službenim glasilima svake godine, najkasnije do maja tekuće za sljedeću budžetsku godinu. Registr budžetskih korisnika za 2024. godinu objavljen je u Službenom glasniku Grada Bihaća u maju 2023. godine.¹³

U ranijem periodu sačinjene su mape procesa kojima su definisani tokovi procesa, odgovorna lica i identifikovani rizici s mjerama za njihovo smanjenje.

Ocenjom internih kontrola utvrdili smo da je Grad donio i ažurirao određeni broj internih akata.

¹⁰ „Sl. novine FBiH“, br. 38/16

¹¹ „Sl. novine FBiH“, br. 6/17 i 3/19

¹² „Sl. novine FBiH“, br. 75/16

¹³ „Sl. glasnik Grada Bihaća“, br. 05/23

Računovodstvenim politikama za budžetske korisnike i trezor Grada Bihaća iz 2017. godine nije propisan način knjiženja određenih poslovnih događaja (kratkoročni i dugoročni krediti, njihove otplate, transakcije iz osnova Zakona o dopunskim pravima branilaca i članova njihovih porodica Unsko-sanskog kantona i dr.). Također, nije propisan način knjiženja specifičnih poslovnih događaja koji zahtijevaju dodatna pravila za njihovo knjiženje (ulaganja u komunalnu infrastrukturu i sl.). Navedeno može imati za posljedicu pogrešna knjigovodstvena evidentiranja poslovnih promjena.

Međutim, pojedini interni akti nisu usklađeni s važećim propisima (Pravilnik o popisu imovine, potraživanja, zaliha i obaveza iz 2007. godine).

Iako su poduzete aktivnosti na uspostavljanju sistema internih kontrola zasnovanog na COSO modelu, one nisu okončane. Usvojene su mape procesa i svi procesi i postupci iz mape procesa odobreni su za implementaciju u organizaciji i upotrebu unutar Grada. Međutim, ne vrši se kontinuirana identifikacija i ocjena rizika, niti ažuriranje registra rizika i Strategije upravljanja rizicima. Zbog toga konstatujemo da nisu u potpunosti okončane aktivnosti na uspostavljanju sistema internih kontrola zasnovanog na COSO modelu, u skladu s odredbama Zakona o finansijskom upravljanju i kontroli u javnom sektoru u FBiH i Pravilnika o provođenju finansijskog upravljanja i kontrole u javnom sektoru u FBiH.

Izjava o fiskalnoj odgovornosti Grada kao Jedinstvenog gradskog organa uprave sačinjena je i dostavljena Ministarstvu finansija Unsko-sanskog kantona u skladu s članovima 2. i 6. Pravilnika o obliku i sadržaju, načinu popunjavanja i predaje izjave o fiskalnoj odgovornosti.

Izjave o fiskalnoj odgovornosti sačinili su i budžetski korisnici i dostavili ih Službi za civilnu zaštitu, stručne i zajedničke poslove, a ne Službi za finansije kako je propisano odredbama Pravilnika o obliku i sadržaju, načinu popunjavanja i predaje izjave o fiskalnoj odgovornosti. Također, utvrdili smo da Služba za finansije nije vršila formalnu i suštinsku provjeru, odnosno provjeru vjerodostojnosti odgovora datih u obrascima za pojedine korisnike na odabranom uzorku, što je obaveza utvrđena članom 13. Pravilnika o obliku i sadržaju, načinu popunjavanja i predaje izjave o fiskalnoj odgovornosti.

Preporuke:

- *kontinuirano vršiti procjenu rizika, te ažurirati registar rizika i strategiju rizika u skladu sa Zakonom o finansijskom upravljanju i kontroli u javnom sektoru u FBiH;*
- *Računovodstvenim politikama za budžetske korisnike i trezor Grada Bihaća propisati način knjiženja poslovnih događaja koji Računovodstvenim politikama koje su na snazi nisu uređeni, te postojeće interne akte usaglasiti sa propisima koji su na snazi i dosljedno ih primjenjivati;*
- *potrebno je da Služba za finansije, privredu i poljoprivredu vrši prijem, kao i formalnu i suštinsku provjeru sadržaja izjava o fiskalnoj odgovornosti, u skladu s odredbama Pravilnika o obliku i sadržaju, načinu popunjavanja i predaje izjave o fiskalnoj odgovornosti.*

Interna revizija

U skladu sa Zakonom o internoj reviziji u javnom sektoru u FBiH¹⁴ i Pravilnikom o kriterijima za uspostavljanje jedinica za internu reviziju u javnom sektoru u FBiH,¹⁵ Grad je uspostavio Službu za internu reviziju. Pravilnikom o unutrašnjoj organizaciji sistematizovano je šest radnih mjesta, i to: šef Službe za internu reviziju (rukovodilac), četiri stručna savjetnika – interna revizora i tehnički sekretar. U 2022. godini popunjena su dva radna mjesto: šef Službe i tehnički sekretar. U 2023. godini popunjeno je jedno radno mjesto stručnog savjetnika internog revizora, te je prestao radni odnos za šefa Službe za internu reviziju radi odlaska u penziju.

¹⁴ „Sl. novine FBiH“, br. 47/08 i 101/16

¹⁵ „Sl. novine FBiH“, br. 49/20

Revizijom smo utvrdili da je u toku 2022. godine donesen samo Prijedlog plana rada Službe za internu reviziju u 2022. godini, koji gradonačelnik nije usvojio. Prijedlogom plana rada predviđeni su: izrada strateškog plana interne revizije za period od 2022. do 2024. godine, godišnjeg plana za 2022. godinu, te provođenje šest revizija.

Strateški plan interne revizije za period od 2022. do 2024. godine i godišnji plan za 2022. godinu nisu doneseni. Tokom 2022. godine u Službi za internu reviziju bilo je popunjeno radno mjesto šefa Službe i tehničkog sekretara, a poslovi interne revizije nisu obavljeni. Zbog navedenog konstatujemo da funkcija interne revizije nije uspostavljena u skladu sa Zakonom o internoj reviziji u javnom sektoru u FBiH.

Preporuka:

- poduzeti aktivnosti na uspostavljanju funkcije interne revizije, te osigurati da se poslovi interne revizije obavljaju u skladu sa Zakonom o internoj reviziji u javnom sektoru u FBiH.**

Prevencija korupcije

Plan integriteta Grada koji je usvojen Odlukom gradonačelnika od 9. 4. 2021. godine, dostavljen je Agenciji za prevenciju i koordinaciju borbe protiv korupcije i Radnom tijelu Vlade Unsko-sanskog kantona za borbu protiv korupcije. Agencija za prevenciju i koordinaciju borbe protiv korupcije dala je mišljenje da je navedeni Plan usaglašen sa Pravilima za izradu i provođenje plana integriteta, čime je ispunjena obaveza izrade Plana integriteta, dok se Radno tijelo Vlade Unsko-sanskog kantona za borbu protiv korupcije nije očitovalo na navedeni Plan. Odlukom o usvajanju Plana integriteta imenovana je sekretarka Jedinstvenog gradskog organa uprave za nadzor nad provođenjem Plana, a posebno u dijelu koji se odnosi na mjere za poboljšanje integriteta, te davanje prijedloga za njegovo unapređenje. Utvrđena je obaveza podnošenja Izvještaja o provođenju Plana integriteta gradonačelniku najmanje jednom godišnje. Dio Plana su i Mjere i preporuke za unapređenje plana integriteta kojim su po oblastima navedeni rizici, mjere, zaduženja i vremenski rokovi. Izvještaj o provođenju Plana integriteta za 2022. godinu sačinjen i dostavljen gradonačelniku u januaru 2023. godine

5. PLANIRANJE I IZVJEŠTAVANJE

5.1 Izrada i donošenje budžeta

Budžet Grada za 2022. godinu u iznosu od 35.548.649 KM usvojen je 10. 2. 2022. godine, kao i Odluka o izvršavanju Budžeta Grada za 2022. godinu (u daljem tekstu: Odluka o izvršavanju Budžeta). Prije toga na snazi je bila Odluka o privremenom finansiranju od 27. 12. 2021. godine za period od 1. 1. – 31. 1. 2022. godine u iznosu od 1.201.124 KM.

Izmjenama i dopunama Budžeta Grada od 30. 5. 2022. godine Budžet je umanjen na iznos od 35.490.790 KM, a Izmjenama i dopunama Budžeta Grada od 22. 12. 2022. godine usvojen je u iznosu od 35.837.713 KM.

Posljednjim Izmjenama i dopunama Budžeta planirani su prihodi u iznosu od 34.337.713 KM u okviru kojih su prihodi od poreza 15.398.511 KM, neporezni prihodi 13.357.493 KM, tekući transferi 2.727.177 KM, kapitalni transferi 2.703.640 KM i neutrošena sredstva računa za kapitalne investicije 150.892 KM. Također, planirani su od domaćih finansijskih institucija u iznosu od 1.500.000 KM. Rashodi i izdaci planirani su u iznosu od 35.337.713 KM od čega su tekući rashodi 23.480.926 KM, tekuća rezerva 40.000 KM, kapitalni izdaci 9.902.307 KM, izdaci za otplate dugova 1.914.480 KM, a za pokriće akumuliranog deficitia planiran je iznos od 500.000 KM. Nakon izmjena i dopuna Budžeta, izvršena je jedna preraspodjela u ukupnom iznosu od 60.994 KM u skladu sa zaključkom koji je donio gradonačelnik 27. 12. 2022. godine.

Revizijom smo utvrdili da pri izradi i izvršavanju Budžeta nisu dosljedno primijenjene određene odredbe Zakona o budžetima u FBiH:

- Instrukcije broj 1. o načinu i elementima za izradu Dokumenta okvirnog budžeta za period 2022–2024. Služba za finansije, privredu i poljoprivrednu sačinila je 22. 3. 2021. godine, iako je propisani rok do 15. 2. 2021., a Instrukcije broj 2 – početna budžetska ograničenja i smjernice za izradu zahtjeva budžetskih korisnika sačinjene su 2. 8. iako je rok bio do 15. 7. 2021. godine. Navedeno nije u skladu s članovima 15. i 19. Zakona o budžetima u FBiH;
- Instrukcijama broj 2 utvrđen je rok za dostavljanje budžetskih zahtjeva do 31. 8. 2021. godine, iako je propisani rok do 15. 8., a pojedini budžetski korisnici zahtjeve nisu dostavili ni u utvrđenom roku;
- Nacrt budžeta dostavljen je Vijeću 15. 12. 2021. godine, iako je Zakonom o budžetima u FBiH utvrđeno da se dostavlja do 5. 11.;
- Vijeće je 27. 12. 2021. godine donijelo Zaključak o prihvatanju i stavljanju na javnu raspravu Nacrta budžeta, te usvojilo Nacrt budžeta; Javna rasprava održana je u januaru 2022. godine, a Prijedlog Budžeta poslan Vijeću 2. 2. 2022. godine. Budžet je usvojen 10. 2. 2022. godine, te ni u ovom dijelu nisu poštivani rokovi izrade i donošenja budžeta koji su utvrđeni Zakonom o budžetima u FBiH;
- Nacrt Budžeta i Budžet ne sadrže rashode i izdatke po izvorima finansiranja, kako je predviđeno članom 26. Zakona o budžetima u FBiH. Plan izdataka za kapitalne investicije po godinama i po izvorima finansiranja nije sačinjen. Napominjemo da je Zakonom o budžetima u FBiH utvrđeno da se planom izdataka za kapitalne investicije, trebaju planirati rashodi i izdaci po godinama (za tekuću i sljedeće tri godine) i izvorima finansiranja, te da se uskladjuje sa DOB-om;
- Odlukom o izvršavanju Budžeta koja se donosi uz Budžet nije detaljno uređen način izvršavanja rashoda i izdataka, s obzirom na to da nije uređena detaljna struktura tekućih i kapitalnih transfera i način njihove raspodjele. Zbog navedenog Odluka o izvršavanju Budžeta za 2022. godinu nije donesena na način propisan članom 7. Zakona o budžetima u FBiH;
- planiranje pojedinih rashoda i izdataka Budžetom nije vršeno na odgovarajućoj poziciji, shodno kontnom planu za budžetske korisnike (transfer za poljoprivrednu), koji je dio Pravilnika o knjigovodstvu budžeta u FBiH, što nije u skladu s Zakonom o budžetima u FBiH i Pravilnikom.

Strategija razvoja Grada Bihaća za period 2014- 2023. donesena je u januaru 2014. godine. Na osnovu Strategije gradonačelnik je u martu 2022. donio Trogodišnji plan implementacije Strategije razvoja Grada Bihaća za period 2014-2023. i Godišnji Plan implementacije za 2022. godinu.

Prilikom izrade i planiranja Budžeta nisu se poštivali propisani rokovi. Rashodi i izdaci nisu Budžetom planirani po izvorima finansiranja, niti su u pojedinim slučajevima planirani na odgovarajućoj poziciji kontnog plana koji je dio Pravilnika o knjigovodstvu budžeta u FBiH. Odlukom o izvršavanju Budžeta Grada, nije uređena detaljna struktura tekućih i kapitalnih transfera i njihovo izvršavanje, a nije sačinjen ni Plan kapitalnih izdataka po godinama i izvorima finansiranja.

Shodno navedenom prilikom izrade i planiranja Budžeta Grada nije postupljeno u skladu s odredbama Zakona o budžetima u FBiH.

Preporuke:

- *izradu i planiranje budžeta vršiti u skladu sa Zakonom o budžetima u FBiH u dijelu koji se odnosi na donošenje planskih dokumenata, poštivanje rokova, a Odlukom o izvršavanju Budžeta utvrditi detaljnu strukturu tekućih i kapitalnih transfera i način njihovog izvršavanja;*
- *rashode i izdatke planirati Budžetom na odgovarajućim pozicijama kontnog plana u skladu s Pravilnikom o knjigovodstvu budžeta u FBiH, i prema izvorima finansiranja a u skladu sa Zakonom o budžetima u FBiH.*

5.2 Izvještavanje

Izvještaj o izvršenju Budžeta Grada za 2022. godinu usvojilo je Vijeće 15. 6. 2023. godine.

Ovaj Izvještaj ne sadrži podatke o početnom i završnom stanju Jedinstvenog računa trezora, niti o početnom i završnom stanju imovine, obaveza i izvorima vlasništva, podatke o primljenim tekućim i kapitalnim transferima, zbog čega ne sadrži sve elemente utvrđene članom 97. Zakona o budžetima u FBiH.

Preporuka:

- *izvještaj o izvršavanju Budžeta sačinjavati na način da sadrži informacije o početnom i završnom stanju računa trezora, imovine, obaveza i izvora vlasništva, te podatke o svim primicima u skladu sa Zakonom o budžetima u FBiH.*

6. KONSOLIDOVANI FINANSIJSKI IZVJEŠTAJI

Grad je sačinio konsolidovane Godišnje finansijske izvještaje za 2022. godinu i dostavio ih nadležnim organima i institucijama u skladu s važećim propisima i u utvrđenom roku. Pojedinačni finansijski izvještaji sačinjeni su za Gradsko pravobranilaštvo, JU Kulturni centar Bihać, JU sport, odmor i rekreaciju Bihać, JU Zavod za prostorno uređenje i JU Centar za socijalni rad. **Pojedinačni finansijski izvještaji za Jedinstveni gradski organ uprave nisu sačinjeni, što nije u skladu s odredbama Zakona o budžetima u FBiH, Uredbe o računovodstvu budžeta u FBiH i Pravilnika o finansijskom izvještavanju i godišnjem obračunu budžeta u FBiH.**

Uz konsolidovani finansijski izvještaj i pojedinačne godišnje finansijske izvještaje budžetskih korisnika sačinjene su analize iskaza (tekstualni dio). **U Analizi iskaza sačinjenoj uz konsolidovane finansijske izvještaje, te finansijske izvještaje za Gradsko pravobranilaštvo i JU za sport, odmor i rekreaciju Bihać nije obrazloženo izvršenje budžeta u skladu s odredbama članova od 30. do 32. Pravilnika.**

Periodični izvještaji dostavljeni su u skladu sa Pravilnikom o finansijskom izvještavanju i godišnjem obračunu budžeta u FBiH.

Preporuka:

- *sačinjavati godišnje finansijske izvještaje za Jedinstveni gradski organ uprave, te osigurati da analize iskaza sadrže sve propisane elemente, u skladu s odredbama Pravilnika o finansijskom izvještavanju i godišnjem obračunu budžeta u FBiH.*

6.1 GODIŠNJI IZVJEŠTAJ O IZVRŠENJU BUDŽETA

6.1.1 Prihodi i primici

U Godišnjem izvještaju o izvršenju Budžeta iskazani su prihodi i primici u iznosu od 30.645.345 KM, što je u odnosu na planirane manje za 5.041.476 KM.

Strukturu prihoda i primitaka čine: prihodi od poreza (15.829.009 KM), neporezni prihodi (8.941.227 KM), primljeni transferi (4.375.109 KM) i primici od zaduživanja (1.500.000 KM).

6.1.1.1 Prihodi od poreza

Prihodi od poreza u najvećem dijelu odnose se na prihode od indirektnih poreza (7.674.285 KM), poreza na dohodak (4.866.351 KM) i poreza na imovinu (3.269.505 KM), koji se prema Zakonu o pripadnosti javnih prihoda u FBiH, doznačavaju na depozitni račun Grada.

6.1.1.2 Neporezni prihodi

Neporezni prihodi iskazani su u iznosu od 8.941.227 KM. Ostvareni prihodi odnose se na: naknade, takse i prihode od pružanja javnih usluga (7.944.953 KM), prihode od poduzetničke aktivnosti i imovine (971.089 KM) i novčane kazne (25.185 KM).

Naknade, takse i prihodi od pružanja javnih usluga (7.944.953 KM) odnose se najvećim dijelom na ostale budžetske naknade i takse (4.062.382 KM), naknade i takse po federalnim zakonima i drugim propisima (1.511.266 KM), komunalne takse (701.246 KM) i administrativne takse (638.359 KM).

Ostale budžetske naknade i takse odnose se najvećim dijelom na naknade za uređenje građevinskog zemljišta (1.985.934 KM), općinske komunalne naknade (812.378 KM), prirodnih pogodnosti-rente (562.342 KM), za izgradnju skloništa (228.358 KM) i za zakup javnih površina (116.389 KM).

Prihodi po osnovu naknade za uređenje građevinskog zemljišta iskazani su u iznosu od 1.985.934 KM. Ovi prihodi regulisani su Odlukom o građevinskom zemljištu.¹⁶ Naknada za uređenje gradskog građevinskog zemljišta utvrđuje se rješenjem o urbanističkoj saglasnosti ili posebnim rješenjem u postupku izdavanja odobrenja za građenje, kad je prethodno izdana lokacijska informacija.

Rješenjima o urbanističkoj saglasnosti Službe za urbanističko planiranje, građenje, imovinsko-pravne i geodetske poslove utvrđuje se visina naknade za uređenje gradskog građevinskog zemljišta, a obračun naknade sačinjava JU „Zavod za prostorno uređenje“ Bihać. Rješenje ne daje pravo gradnje do izdavanja odobrenja za građenje. Investitor je obavezan u roku od godine dana od dana pravosnažnosti rješenja podnijeti zahtjev za odobrenje za građenje, u protivnom ako se iz opravdanih razloga ne produži za još jednu godinu na zahtjev investitora, rješenje prestaje da važi.

Prihodi po osnovu naknada za uređenje gradskog građevinskog zemljišta, priznaju se pri uplati bez prethodno evidentiranog potraživanja. Prema Izjavi odgovornih osoba ne vodi se evidencija izdanih rješenja o urbanističkoj saglasnosti, već samo evidencija izdanih rješenja o odobrenju za građenje i rješenja za upotrebu objekta.

Prihodi po osnovu naknade od prirodnih pogodnosti - rente iskazani su u iznosu od 562.342 KM, a regulisani su Odlukom o građevinskom zemljištu. Kao osnovica za izračunavanje visine rente služi prosječna konačna građevinska cijena iz prethodne godine po m² korisne stambene površine na području grada, koju utvrđuje Vijeće svake godine najkasnije do 31. marta tekuće godine. Visina naknade rente po m² korisne površine objekta koji će se graditi na gradskom građevinskom zemljištu u državnom vlasništvu i na građevinskom zemljištu u privatnom vlasništvu utvrđuje se u procentu od prosječne konačne građevinske cijene 1 m² korisne stambene površine ostvarene u prethodnoj godini u izgradnji stanova po zonama, od 1% od 6% (ovisno od zone). Visina rente kod dogradnje, nadogradnje građevina i izgradnje pomoćnih objekata na državnom građevinskom zemljištu i na građevinskom zemljištu u privatnom vlasništvu utvrđuje se rješenjem o odobrenju za građenje. Investitor je dužan iznos rente utvrđen u posebnom rješenju uplatiti prije izdavanja odobrenja za građenje.

U 2022. godini visina prosječne konačne građevinske cijene iznosila je 1.000 KM/m²,¹⁷ a Vijeće je Odluku o utvrđivanju prosječne građevinske cijene 1 m² korisne stambene površine na području Grada za 2022. donijelo tek 24. 5. 2023, što nije u skladu s članom 29. Odluke o građevinskom zemljištu.

Odlukom o građevinskom zemljištu definisano je da iznos naknade za uređenje gradskog građevinskog zemljišta i naknade po osnovu rente umanjuje se za 50% za branioce, dobrovoljce i organizatore otpora, veterane, učesnike rata, ratne vojne invalide, članove porodica šehida i članove porodica poginulih boraca, ratne vojne zarobljenike, dobitnike ratnog priznanja ili odlikovanja, kao i članove njihovih porodica, te učesnike narodnooslobodilačkog rata 1941-1945. godine, čije je status utvrđen rješenjem nadležnog organa, kada prvi put rješavaju svoje stambeno pitanje u postupku naknadnog donošenja rješenja o urbanističkoj saglasnosti za bespravno izgrađene stambeno-poslovne objekte.

¹⁶ „Sl. glasnik Grada Bihaća“, br. 6/09, 1/10, 4/13 i 1/18

¹⁷ „Sl. glasnik Grada Bihaća“, br. 05/23

Utvrđili smo da u skladu s propisima, pripadnici boračke populacije imaju pravo na oslobođanje od plaćanja naknade za rentu i uređenje građevinskog zemljišta, a za njih naknadu uplaćuje Ministarstvo za pitanja boraca i ratnih vojnih invalida Kantona. Odjeljenje za boračko-invalidsku zaštitu pri Ministarstvu donosi rješenje kojim se obavezuje plaćanja naknade za rentu i uređenje građevinskog zemljišta, nakon što korisnik podnese zahtjev resornom Ministarstvu koje vrši uplatu sredstava Gradu.

Odlukom o građevinskom zemljištu je utvrđeno da investitor koji ne izvrši uplatu naknade po osnovu rente i uplatu naknade za uređenje gradskog građevinskog zemljišta ili ne zaključi ugovor o plaćanju ovih naknada na rate, ne može se izdati odobrenje za građenje. Također, naknada za uređenje gradskog građevinskog zemljišta i naknada po osnovu rente može se plaćati jednokratno ili u ratama, a najviše do 12 mjesecinih rata, pod uslovom da investitor nema neizmirenih obaveza po tom ili nekom drugom osnovu prema Gradu ili pravnom licu kome su povjereni poslovi uređenja gradskog građevinskog zemljišta. Fizička i pravna lica koja koriste pogodnost plaćanja naknade za uređenje gradskog građevinskog zemljišta i naknade po osnovu rente u rate dužna su pravu ratu uplatiti u iznosu od 30% od ukupno obračunatog iznosa, a ukoliko investitor koristi pogodnost oslobođanja od obaveze plaćanja naknade za uređenje gradskog građevinskog zemljišta i naknade po osnovu rente na osnovu Zakona o dopunskim pravima branilaca i članova njihovih porodica Unsko-sanskog kantona¹⁸ nema mogućnost plaćanja na rate.

Općinske komunalne naknade iskazane su u iznosu od 812.378 KM. Komunalna naknada regulisana je Zakonom o komunalnim djelatnostima Unsko-sanskog kantona,¹⁹ Odlukom o komunalnoj naknadi²⁰ i Zaključkom o utvrđivanju vrijednosti obračunske jedinice – boda za obračun komunalne naknade za 2022. godinu.²¹

Članom 1. Odluke o komunalnoj naknadi, propisana je obaveza plaćanja komunalne naknade za korištenje objekata i uređaja zajedničke komunalne potrošnje na području Grada. Članom 7. Odluke o komunalnoj naknadi propisano je da su obveznici komunalne naknade fizička i pravna lica, vlasnici, odnosno korisnici stambenog, poslovnog, proizvodnog, garažnog i drugog pomoćnog prostora, te otvorenog prostora koji se koristi u svrhu obavljanja poslovne i proizvodne djelatnosti. Članom 42. stav 2. Zakona o komunalnim djelatnostima, utvrđeno je da se komunalna naknada plaća za korištenje objekata i uređaja i pružanje usluga iz komunalnih djelatnosti zajedničke komunalne potrošnje. Odredbama člana 22. Odluke o komunalnoj naknadi prenesena su javna ovlaštenja sa gradskog organa uprave na JU „Zavod za prostorno uređenje“ Bihać za izdavanje rješenja o komunalnoj naknadi za svakog pojedinog obveznika komunalne naknade. Izdavanje rješenja vrši se za svaku kalendarsku godinu za pravna i fizička lica koji su obveznici plaćanja komunalne naknade. Prema odredbama člana 17. i 23. Odluke o komunalnoj naknadi, JU „Zavod za prostorno uređenje“ Bihać uspostavlja bazu podataka i vodi evidencije obveznika komunalne naknade.

Visina naknade se utvrđuje množenjem površine prostora, odnosno zemljišta po jedinici mjere (m^2), zone u kojoj se nekretnina nalazi, namjene za koju se koristi i vrijednosti obračunske jedinice–boda iskazane u KM po m^2 . Zone i koeficijenti za obračun naknade utvrđeni su Odlukom o komunalnoj djelatnosti, a vrijednost boda utvrđuje se odlukom Vijeća koja se donosi do kraja tekuće godine za sljedeću godinu. Za 2022. godinu utvrđena je vrijednost boda u iznosi od 0,040 KM/ m^2 . Rješenjima koje donosi JU „Zavod za prostorno uređenje“ Bihać utvrđena je visina, obaveza i način plaćanja naknade po obvezniku, te da se naknada može plaćati mjesечно ili za cijelu godinu zaključno sa 31.12. svake godine.

Prihodi po osnovu naknade za izgradnju skloništa iskazani su u iznosu od 228.358 KM, a regulisani su Zakonom o zaštiti i spašavanju ljudi i materijalnih dobara od prirodnih i drugih nesreća.²² Rješenjima Službe za urbanističko planiranje, građenje, imovinsko pravne i geodetske poslove utvrđena je visina, obaveza i način plaćanja naknade po obvezniku.

¹⁸ „Sl. glasnik Unsko-sanskog kantona“, br. 31/20

¹⁹ „Sl. glasnik Unsko-sanskog kantona“, br. 4/11, 11/11, 13/12, 8/15 i 14/17

²⁰ „Sl. glasnik Grada Bihaća“, br. 13/18

²¹ „Sl. glasnik Grada Bihaća“, br. 1/22

²² „Sl. novine FBiH“, br 39/03 i 22/06

Utvrđili smo da u skladu s članom 32. Zakona o dopunskim pravima branilaca i članova njihovih porodica, pripadnici boračke populacije imaju pravo na oslobođanje od plaćanja naknade za izgradnju skloništa, a za njih naknadu uplaćuje Ministarstvo za pitanja boraca i ratnih vojnih invalida Kantona. Odjeljenje za boračko-invalidsku zaštitu pri Ministarstvu donosi rješenje kojim se obavezuje plaćanja naknade za izgradnju skloništa, nakon što korisnik podnese zahtjev resornom Ministarstvu koje vrši uplatu sredstava Gradu.

Prihodi za zakup javnih površina iskazani su u iznosu od 116.389 KM, a naknade po ovom osnovu regulisane su Odlukom o privremenom korištenju javnih površina na području grada Bihaća.²³ Korištenje javne površine vrši se na osnovu rješenja koje donosi Gradonačelnik putem Službe za strateško planiranje, upravljanje projektima, komunalne djelatnosti, vode i zaštitu okoliša. Za privremeno korištenje javnih površina (postavljanje: prodajnog stola ili pokretne tezge, prodajno-izložbenog pulta, rashladnog uređaja, tendi u okviru ljetne baštete, objekata za izvođenje zabavnih programa, bina, građevinskih fasadnih skela, deponovanje građevinskog materijala, prekopavanje radi gradnje, rekonstrukcije i sl., te ostala privremena korištenja javnih površina) rješenje se izdaje na osnovu zahtjeva stranke i po službenoj dužnosti, dok za postavljanje: montažnog objekta tipa kiosk, montažno demontažnog objekta za obavljanje uslužne djelatnosti, ljetne baštete i reklamnih panoa rješenje se izdaje na osnovu zahtjeva stranke, po službenoj dužnosti i na osnovu rezultata javnog oglasa. Gradonačelnik je putem Službe za strateško planiranje, upravljanje projektima, komunalne djelatnosti, vode i zaštitu okoliša raspisao Javni oglas za privremeno korištenje javne površine za postavljanje elektronskog displeja u Ulici Bosanska, 13. 4. 2022. godine, koji je objavljen na oglasnoj ploči Grada i u dnevnom listu „Oslobođenje“ 18. 4. 2022. godine, te u sedmičnom listu „Unsko sanske novine „Krajina“ 22. 4. 2022. godine. Odlukom je utvrđen i period privremenog korištenja javne površine i to od sedam dana do jedne godine dana. Visina naknade određuje se u ukupnom iznosu na osnovu: utvrđene zone, površine, jedinične cijene i perioda korištenja javne površine. Uspostavljena je evidencija o zakupu javnih površina, te se evidentiraju potraživanja po ovom osnovu.

Naknade i takse po federalnim zakonima i drugim propisima odnose se na posebne naknade (456.609 KM), naknade za upotrebu cesta (372.205 KM), naknade i takse za veterinarske preglede (285.656 KM) i vodne naknade koje se plaćaju pri registraciji vozila (106.576 KM).

Komunalne takse (701.246 KM) odnose se na komunalne takse za istaknutu firmu, isticanje reklama, privremeno zauzimanje javnih površina, prodaju roba ili pružanje usluga izvan poslovnih prostorija, privređivanje zabavnih organa, organizovanje i držanje žive muzike u ugostiteljskim objektima, korištenje elektroenergetskih objekata kojima se vrši prenos električne energije, korištenje podzemnih i nadzemnih instalacija, te korištenje uređaja za pružanje usluga kablovske televizije i bežičnog interneta, a koje se plaćaju u skladu sa Odlukom o komunalnim taksama.²⁴ Nadzor nad provođenjem odluke u pogledu kontinuiranog prikupljanja i evidentiranja podataka i promjene od značaja za razrez i naplatu takse vrše nadležna porezna uprava na području Grada i nadležna Služba. Opći kriteriji za utvrđivanje visine takse su: površna prostora po m² koji se koristi, brojem komada predmeta koji se koriste, te zone u kojima se koriste predmeti, prostori ili pružaju usluge. Visina taksi utvrđuje se Tarifom komunalnih taksa koja predstavlja Aneks II ove Odluke i njen je sastavni dio.

Administrativne takse (638.359 KM) odnose se na općinske administrativne (262.033 KM), takse za vjenčanja i druge civilne registracije (292.443 KM) i za ovjeravanje dokumenata (83.884 KM), koje se plaćaju u skladu s Odlukom o gradskim administrativnim taksama.²⁵ Spisi i radnje za koje se plaća taksa, kao i visina takse, utvrđuju se Tarifom gradskih administrativnih taksi, koja predstavlja Aneks ove Odluke i njen je dio. Gradske administrativne takse plaćaju se u gotovom novcu uplatom ili na depozitni račun Grada.

Prihodi od poduzetničke aktivnosti i imovine (971.089 KM) odnose se najvećim dijelom na ostale prihode od imovine u iznosu od 618.984 KM, prihode od iznajmljivanja poslovnih prostora u iznosu od 236.359 KM i prihode od davanja prava na eksploraciju u iznosu od 99.725 KM.

²³ „Sl. glasnik Grada Bihaća“, br. 5/15 i 6/19

²⁴ „Sl. glasnik Grada Bihaća“, br. 4/19, 6/20, 7/21 i 12/22

²⁵ „Sl. glasnik Grada Bihaća“, br. 5/15, 12/15 i 11/21

U okviru *Ostalih prihoda od imovine* najznačajniji iznos od 613.048 KM ostvaren je na osnovu Sporazuma o naknadi i prijenosu vlasništva sa JP „Aerodrom“ Bihać d.o.o. Bihać (612.100 KM). Naime, Sporazumom o naknadi i prijenosu vlasništva (u daljem tekstu: Sporazum) od 19. 3. 2019. godine korisnik eksproprijacije JP „Aerodrom“ Bihać d.o.o. Bihać obavezao se da će na ime naknade za sporazumno utvrđen prijenos prava vlasništva u smislu odredbi člana 26. Zakona o eksproprijaciji, za nekretninu označenu kao k.č. br. 2098 površine 264.484 m² k.o. Golubići po novom katastarskom operatu, odnosno k.č. br. 1134/1 površine 264.484 m² k.o. Golubići po starom katastarskom operatu, isplati vlasniku i posjedniku nekretnine Gradu Bihaću, novčanu naknadu u iznosu od 25 KM/ m², što za površinu nekretnine od 264.484 m² iznosi ukupno 6.612.100 KM. Sporazumom je definisano da prvi dio naknade u iznosu od 2.000.000 KM isplatiti će se odmah po potpisivanju, drugi dio naknade u iznosu od 1.537.367 KM isplatiti će se do 31. 12. 2020. godine, treći dio naknade u iznosu od 1.537.367 KM isplatiti će se do 31. 12. 2022. godine, te da će se uknjižba prava vlasništva u korist korisnika eksproprijacije izvršiti tek nakon isplate ukupnog iznos naknade u visini d. 6.612.100 KM. JP „Aerodrom“ Bihać d.o.o. Bihać izvršio je uplate po navedenom Sporazumu u toku 2019. godinu u iznosu od 5.500.000, u toku 2020. godine u iznosu od 500.000 KM, te u 2022. godini 612.000 KM na osnovu čega Služba za urbanističko planiranje, građenje, imovinsko-pravne i geodetske poslove 4. 10. 2022. godine uputila Prijedlog za uknjižbu Općinskog suda u Bihaću nakon što je isplaćena naknada za ekspropriirano zemljište.

Prihodi od iznajmljivanja poslovnih prostora (236.359 KM) se ostvaruju na osnovu Odluke Gradskog vijeća o dodjeli u zakup poslovnih prostora.²⁶ Na osnovu zaključenih ugovora o zakupu, 63 poslovna prostora data su pod zakup.

Prihodi od davanja prava na eksploataciju (99.725KM) ostvaruju se na osnovu uplata od Kantona za pripadajući dio prihoda Grada, na osnovu Zakona o koncesijama Unsko-sanskog kantona.

Zakonom o budžetima u FBiH utvrđeno je da su namjenski prihodi i primici budžeta pomoći, donacije, prihodi koji se prikupljaju prema posebnim propisima kojima je utvrđena namjena korištenja tih prihoda. Namjenski prihodi i primici koji nisu iskorišteni u prethodnoj godini prenose se u budžet za tekuću budžetsku godinu. Također, prema Računovodstvenim politikama za budžetske korisnike i rezervi Grada Bihaća neutrošena namjenska sredstva na kraju godine (namjenska sredstva i sredstva primljena po osnovu donacija), a prije izrade godišnjeg obračuna, preknjižavaju se na vremenska razgraničenja. Razgraničene prihode korisnici budžeta u narednoj fiskalnoj godini preknjižavaju s vremenskih razgraničenja na odgovarajuća konta grupe 7.

Revizijom smo utvrdili da su prihodi manje iskazani za 259.094 KM jer su namjenski prihodi u tekućoj i ranijih godina (za zaštitu od prirodnih i drugih nesreća, za izgradnju skloništa i osiguranje od požara) priznati u iznosima u kojima su i naplaćivani, a rashodi i izdaci koji se finansiraju iz tih sredstava nastali su u tekućoj godini, zbog čega ne možemo potvrditi ni neraspoređeni višak rashoda nad prihodima. Navedeno nije u skladu sa Zakonom o budžetima u FBiH i Računovodstvenim politikama za budžetske korisnike i rezervi Grada Bihaća.

Preporuka:

- *neutrošene namjenske prihode prije izrade godišnjeg obračuna iskazivati na poziciji kratkoročnih razgraničenih prihoda i prenosi ih u budžet naredne godine, shodno odredbama Zakona o budžetima u FBiH.*

6.1.1.3 Primljeni transferi i donacije

Primljeni transferi i donacije iskazani su u iznosu od 4.375.109 KM, a odnose se na primljene tekuće transfere od ostalih nivoa vlasti (2.728.636 KM), primljene tekuće transfere od inostranih vlada i međunarodnih organizacija (52.200 KM), kapitalne transfere od ostalih nivoa vlasti (1.393.787 KM), kapitalni transferi iz nevladinih izvora (188.071 KM), primljene kapitalne transfere od inostranih vlada (1.021 KM) i donacije (11.394 KM). Ova sredstva doznačena za namjene koje su utvrđene ugovorima, odlukama i drugim aktima, a na poziciji primljenih transfera iskazuje se utrošeni dio ovih sredstava.

²⁶ „Sl. glasnika Grada Bihaća“, br. 15/17, 12/19 i 5/23

U strukturi primljenih transfera od ostalih nivoa vlasti najznačajnija su sredstva primljena od kantona (2.452.453 KM) i primljeni transferi od FBiH (272.307 KM).

Primljeni tekući transferi od kantona najvećim dijelom se odnose na sredstva od Ministarstva zdravstva, rada i socijalne politike Unsko-sanskog kantona u skladu s Zakonom o socijalnoj zaštiti, zaštiti civilnih žrtava rata i zaštiti porodice s djecom Unsko-sanskog kantona²⁷ za isplate naknada korisnicima putem JU Centra za socijalni rad i to: naknade za porodilje u skladu s članom 108a. Zakona (1.716.451 KM), smještaj u ustanova socijalne zaštite u skladu s članovima 33. i 34. Zakona (293.233 KM) i naknade za dječiji doplatak u skladu s članom 104. Zakona (112.357 KM).

Također, utrošena su sredstva su iznosu od 23.621 KM od Ministarstva za pitanja boraca i ratnih invalida Unsko-sanskog kantona. Na osnovu Odluke od 18. 5. 2022. godine odobrena su sredstva u iznosu od 27.000 KM iz sredstava Budžeta Kantona za 2022. godinu, budžetskog korisnika Ministarstva za pitanja boraca i ratnih invalida Unsko-sanskog kantona utvrđenih u dijelu Tekući transferi drugim nivoima vlasti i fondovima, a na osnovu Zahtjeva za obilježavanje značajnih datum iz vremena odbrambeno-oslobodilačkog rata 1992-1995 i pružanju podrške programu obilježavanja značajnih datuma. Neutrošeni dio ovih sredstava (3.379 KM) prenesen je na kratkoročna razgraničenja.

Primljeni tekući transferi od FBiH najvećim dijelom odnose se na utrošena sredstva od Federalnog ministarstva finansija iz Budžeta FBiH na osnovu Odluke Vlade FBiH o raspodjeli sredstava utvrđenih Budžetom FBiH kojom su odobrena sredstva jednokratne pomoći Gradu u 2021. godini. Također, Gradu su na osnovu Odluke Vlade FBiH odobrena sredstava u 2022. godini u iznosu 125.000 KM na ime jednokratne pomoći. Ova sredstva su utrošena za jednokratnu novčanu pomoć zaposlenicima (250 zaposlenih) na osnovu Odluke gradonačelnika o isplati jednokratne novčane pomoći od 1. 11. 2022. godine u skladu s Uredbom Vlade FBiH o pomoći stanovništvu uslijed rasta indeksa potrošačkih cijena.

U okviru primljenih tekućih transfera od inostranih vlada i međunarodnih organizacija najznačajnija su sredstva primljena od UNICEF-a u iznosu od 52.200 KM i sredstva Slovačke Agencije za internacionalni razvoj i kooperaciju (SAIDC) u iznosu od 14.116 KM.

Sredstva primljena od UNICEF-a doznačena su JU „Centru za socijalni rad“ Bihać, a od ovih sredstva utrošeno je 31.844 KM, a neutrošeni dio sredstava (2.090 KM) prenesen je na kratkoročna razgraničenja.

Sredstva Slovačke Agencije za internacionalni razvoj i kooperaciju (SAIDC) doznačena su na osnovu Sporazuma od 28. 7. 2022. godine JU „Centru za socijalni rad“ Bihać, a sporazumom je predviđeno da se koriste za aktivnosti koje se odnose za unapređenje profesionalnih i tehničkih kapaciteta JU „Centru za socijalni rad“ Bihać u maksimalnom iznosu od 30.000 EUR. Sporazumom je utvrđeno da će pomoći biti na raspaganju u periodu od 1. 8. 2022.- 30. 9. 2024. godine. Sredstva u iznosu od 58.674 KM doznačena su 16. 8. 2022. godine, od ovih sredstava utrošeno je 14.116 KM, a neutrošeni dio sredstava (44.558 KM) prenesen je na kratkoročna razgraničenja.

U okviru primljenih kapitalnih transfera najznačajniji iznosi odnose se na od primljena sredstva od Kantona (871.837 KM), Federacije BiH (506.957 KM) i pojedinaca (188.071 KM),

Primljeni kapitalni transferi od kantona najvećim dijelom se odnose na utrošeni dio sredstava doznačenih iz Budžeta Unsko-sanskog kantona za izgradnju, asfaltiranje, rekonstrukciju i sanaciju lokalne infrastrukture kao i drugih kapitalnih projekata koji su odobreni odlukama Vlade Kantona. Odlukom Vlade Kantona od 15. 10. 2020. godine odobrena su sredstva Gradu u iznosu 400.000 KM, a odobrenih sredstava uzrok je obuhvaćen iznos od 50.000 KM za asfaltiranje puta ispred zgrade Harmani H11, a od ovih sredstava utrošeno je 48.359 KM (okončana situacija od 10. 1. 2022. godine), te je neutrošeni dio sredstava (1.641 KM) prenesen na kratkoročna razgraničenja. Također, uzrok je obuhvaćen iznos od 60.000 KM za nastavak asfaltnih radova „Put kazazi“, a od ovih sredstava utrošeno je 57.603 KM (okončana situacija od 13. 4. 2022. godine), te je neutrošeni dio sredstava (2.397 KM) prenesen na kratkoročna razgraničenja.

²⁷ „Sl. glasnik Unsko-sanskog kantona“, br. 5/00, 7/01, 11/14, 23/18 i 15/20

Odlukom Vlade Kantona od 15. 10. 2020. godine odobrena su sredstva Gradu u iznosu 280.000 KM, a odobrenih sredstava uzrokom je obuhvaćen iznos od 25.000 KM za asfaltiranje puta zaseok Halkići, a od ovih sredstava utrošeno je 23.342 KM (okončana situacija od 31. 3. 2022. godine), te je neutrošeni dio sredstava (1.658 KM) prenesen na kratkoročna razgraničenja. Ministarstvo za građenje, prostorno uređenje i zaštitu okoliša Unsko-sanskog kantona je na osnovu Ugovora o finansiranju projekta iz ekoloških naknada od 2. 12. 2021. godine doznačilo sredstva u iznosu od 96.018 KM za sufinansiranje projekta „Uređenje Gradske otoke faza 1“, te su sredstva u cijelosti utrošena.

Primljeni kapitalni transferi od Federacije BiH najvećim dijelom odnose se na sredstva odobrena Odlukom Vlade FBiH od 23. 12. 2019. godine sa pozicije „Tекуći transferi drugim nivoima vlasti i fondovima – kantoni i općine“ gradovima i općinama i ugovora o dodjeli pomoći iz Budžeta FBiH zaključeni sa Federalnim ministarstvom finansija. Naime, Gradu je u 2019. godini doznačen iznos od 300.000 KM koji se najvećim dijelom realizovao u 2022. godini. Sredstva Gradu u iznosu od 328.307 KM odobrena su i uplaćena u 2021. godini (125.000 KM – jednokratna finansijska pomoć budžetu i 203.307 KM sredstva dodijeljena po Javnom pozivu) na osnovu Odluke o raspodjeli sredstava utvrđenih budžetom FBiH za 2021. godinu Federalnom ministarstvu finansija sa pozicija „Tекуći transferi drugim nivoima vlasti - kantoni i općine“ i ekonomskog koda „Kapitalni transferi drugim nivoima vlasti- kantoni i općine“.²⁸ Sredstva u iznosu od 203.307 KM odobrena su u svrhu finansiranja tri projekta: rekonstrukcija lokalnog puta Kamenica-Vrkašići (78.838 KM), školska sportska dvorana u JU OŠ „Kamenica“ Izačić (44.469 KM) i rekonstrukcija i dogradnja Sportske dvorane „Luke“. Neutrošeni dio ovih sredstava (143.342 KM) prenesen je na kratkoročna razgraničenja.

Također, sredstva su odobrena Odlukom Federalnog ministarstva za raseljena lica i povratnike od 31. 12. 2021. godine u svrhu sufinansiranja projekta „Asfaltiranje ulice i prilaz Viničkoj u MZ Ružica“, a doznačena su 28. 1. 2022. godine u iznosu od 50.000 KM i ista su utrošena.

Fond za zaštitu okoliša FBiH je doznačio sredstva u iznosu od 30.000 KM na osnovu Ugovora o dodjeli finansijskih sredstava od 14. 4. 2021. godine. Predmet ugovora je finansijska pomoć radi realizacije projekta (LOT 4), odnosno nabavaka traktora sa opremom za potrebe reciklažnog dvorišta JKP „Komrad“ d.o.o. Bihać. Naime, Gradu je u 2021. godini doznačen iznos od 30.000 KM, a koji je realizovan u 2022. godini.

Primljeni kapitalni transferi od pojedinaca odnose na utrošeni dio sredstava za učešće građana u realizaciji infrastrukturnih projekata u mjesnim zajednicama na području Grada. Javni poziv za izražavanje interesa za realizaciju infrastrukturnih projekata u mjesnim zajednicama na području Grada uz učešće građana objavljen je 3. 3. 2022. godine. Predmet Javnog poziva je podnošenje prijava za programe putne i komunalne infrastrukture, a prijavu na Javni poziv mogli su podnijeti grupe građana ili mjesne zajednice u ime građana za projekte za koje je moguće obezbijediti 50% sredstava od ukupne vrijednosti projekta. Rok za prijave bio je otvoren do 13. 3. 2022. godine. Gradonačelnik je 15. 3. 2022. godine donio Rješenje kojim je formirana Komisija za provjeru ispravnosti prijava po Javnom pozivu, čiji je zadatak bio da provjeri formalnu ispravnost prijava i sačini prijedlog rang liste potencijalnih projekata, radi provođenja dalje procedure. Prema Zapisniku Komisije od 22. 3. 2022. godine zaprimljeno je 28 prijava (26 prijava za putnu infrastrukturu i dvije za komunalnu infrastrukturu), od čega je 17 projekata koji su zadovoljili formalne uslove Javnog poziva i devet projekata koji nisu zadovoljili formalne uslove Javnog poziva za putnu infrastrukturu, te oba za komunalnu infrastrukturu koji su zadovoljili formalne uslove Javnog poziva).

Na bazi odabranog uzorka utvrdili smo da su sredstva utrošena za predviđene namjene, a neutrošeni dio primljenih transfera je, u skladu s propisima, na kraju godine preknjižen na poziciju kratkoročnih razgraničenja.

²⁸ „Sl. novine FBiH“, br. 74/21

6.1.2 Rashodi, izdaci i finansiranje

U Godišnjem izvještaju o izvršenju budžeta za 2022. godinu rashodi i izdaci iskazani su u iznosu od 26.128.500 KM. Strukturu rashoda i izdataka čine: plaće i naknade troškova zaposlenih (7.927.236 KM), tekući transferi i drugi tekući rashodi (6.022.088 KM), izdaci za materijal i usluge (4.665.726 KM), izdaci za nabavku stalnih sredstava (3.608.733 KM), izdaci za otplate dugova (1.864.478 KM), kapitalni transferi (1.136.355 KM), doprinosi poslodavca (738.264 KM) i izdaci za kamate (165.620 KM).

6.1.2.1 Plaće i naknade troškova zaposlenih

Plaće i naknade troškova zaposlenih iskazane su u iznosu od 7.927.236 KM, a odnose se na bruto plaće i naknade plaća 6.777.441 KM i naknade troškova zaposlenih 1.149.795 KM.

U okviru **bruto plaća i naknada plaća** na Jedinstveni gradski organ uprave odnosi se 4.821.999 KM, JU Zavod za prostorno uređenje 706.013 KM, JU Centar za socijalni rad 581.840 KM, JU za sport, odmor i rekreaciju 269.151 KM, JU Kulturni centar 204.111 KM i Gradsko pravobranilaštvo 194.326 KM. Obračun plaća je centraliziran za sve budžetske korisnike Grada.

Obračun plaća i naknada u *Jedinstvenom gradskom organu uprave* regulisan je Odlukom o plaćama i naknadama zaposlenika Gradskog organa Grada Bihaća iz maja 2016. godine (u daljem tekstu: Odluka), izmjenama i dopunama Odluke iz 2016. i 2022. godine²⁹ i Pravilnikom o plaćama i naknadama zaposlenika u Gradskom organu uprave (u daljem tekstu: Pravilnik). Njima se uređuju plaće i naknade: gradonačelnika, gradskog pravobranioca, zamjenika gradonačelnika i pravobranioca, savjetnika, državnih službenika i namještenika. Članom 7. Odluke, utvrđeno je da gradonačelnik u dogовору са sindikatom u formi sporazuma utvrđuje osnovicu za obračun plaće, te se sporazum donosi prije donošenja budžeta za narednu fiskalnu godinu, najkasnije do 31. 12. tekuće godine, a primjenjuje se od 1. 1. za svaku narednu godinu. Za period 1. 1. do 30. 6. 2022. godine primjenjivala se osnovica utvrđena Sporazumom o osnovici za obračun plaće za fiskalnu 2021. godinu³⁰ u iznosu od 315 KM, a Sporazumom o utvrđenoj osnovici i vrijednosti boda za obračun plaće u 2022. godini³¹ za period od 1. 7. do 31. 12. 2022. godine utvrđena je osnovica u iznosu 315 KM, a koja računovodstvenom primjenom formule za preračun poreza na plaći iznosi 331,56 KM. Također, usaglašeno je da vrijednost boda za obračun plaće za navedeni period iznosi 1,1.

Odlukom je utvrđeno da neto plaća gradonačelnika iznosi tri prosječne neto plaće isplaćene u Federaciji BiH prema posljednjem objavljenom statističkom podatku u protekla tri mjeseca.

Koefficijenti utvrđeni Pravilnikom usklađeni su sa Zakonom o plaćama i naknadama u organima vlasti u Unsko-sanskom kantonu.³²

Zakonom o državnoj službi u Unsko-sanskom kantonu,³³ članom 43. definisano je da rukovodilac organa državne službe ocjenjuje rad svih državnih službenika, na prijedlog neposredno nadređenog službenika, najmanje svakih 12 mjeseci, a članom 5. Pravilnika o ocjenjivanju rada državnih službenika i namještenika u organima državne službe Unsko-sanskog kantona³⁴ (u daljem tekstu: Pravilnik) definisano je da se radni učinak državnog službenika ocjenjuje za period utvrđen Zakonom i to najkasnije u roku od 30 dana poslije isteka perioda za koji se ocjenjuje.

Članom 16. Pravilnika definisano je da je organ državne službe dužan dostaviti Agenciji za državnu službu FBiH Obrazac za ocjenjivanje državnih službenika i namještenika i Izvještaj o provedenom ocjenjivanju državnih službenika i namještenika na nivou organa državne službe, najkasnije u roku 15 dana od isteka roka za ocjenjivanje državnih službenika i namještenika.

²⁹ „Sl. glasnik Grada Bihaća“, br. 9/16, 7/22

³⁰ Sporazum o osnovici za obračun plaće za fiskalnu 2021. godinu od 11. 2. 2021. godine

³¹ Sporazum o utvrđenoj osnovici i vrijednosti boda za obračun plaće u 2022. godini

³² „Sl. glasnik Unsko-sanskog kantona“, br. 11/15 i 24/18

³³ „Sl. novine Unsko-sanskog kantona“, br. 14/17, 16/17, 96/18 i 15/20

³⁴ „Sl. glasnik Unsko-sanskog kantona“, br. 23/17

Ocenjivanje zaposlenika za 2022. godinu izvršeno je u februaru 2022. godine, a obrasci i izveštaji dostavljeni su Agenciji za državnu službu FBiH 26. 7. 2023. godine. Navedeno ukazuje na to da nisu ispoštovani rokovi propisani Pravilnikom.

Preporuka:

- *vršiti ocenjivanje zaposlenika u skladu s odredbama Zakona o državnoj službi u Unsko-sanskom kantonu i Pravilnika o ocenjivanju rada državnih službenika u organima državne službe Unsko-sanskog kantona.*

Najviša plaća isplaćena je u neto iznosu od 3.417 KM, a najniža u iznosu od 625 KM, dok je prosječna plaća iznosila 1.348 KM.

Uvidom u dostavljenu dokumentaciju, utvrđeno je da su isplaćene stimulacije zaposlenicima u iznosu 149.577 KM, a navedeno se odnosi na dodatke koji su prethodno utvrđeni internim aktima, a odnose se na (inspekcijske dodatke, položajne dodatke i slično).

Obračun plaća i naknada u JU Zavod za prostorno uređenje, JU Centar za socijalni rad, JU za sport, odmor i rekreaciju, JU Kulturni centar vrši se u skladu s donesenim internim pravilnicima.

Pravilnikom o plaćama, naknadama plaća i drugim materijalnim pravima zaposlenika *JU Zavod za prostorno uređenje* iz 2020. godine definisano je da direktor utvrđuje osnovicu za obračun plaće na početku svake godine, a na osnovu postignutog sporazuma o osnovici. Osnovna plaća se utvrđuje množenjem osnovice za plaću i boda za obračun plaće sa utvrđenim koeficijentom platnog razreda.

Obračun i isplata stimulacija zaposlenicima JU Kulturni centar Bihać regulisan je Pravilnikom o plaćama i naknadama i ostalim primanjima radnika iz 2018. godine, koji između ostalog propisuje pravo zaposlenika na stimulaciju za obavljanje vanrednih i dodatnih poslova, povećanje obima posla i zamjene privremeno odsutnog zaposlenika čiji se posao ne može odlagati. Uvidom u dostavljenu dokumentaciju za obračun plaće, utvrdili smo da četiri zaposlenika ostvaruju kontinuirane stimulacije u iznosu do 20% mjesecne plate za obavljanje vanrednih i dodatnih poslova, kao i povećanje obima posla. Stimulacije u iznosu 7.838 KM su isplaćene na osnovu pojedinačnih rješenja koje donosi direktor Ustanove.

Pravilnikom o radu zaposlenika Gradskog organa uprave Grada Bihaća od 2022. godine (u daljem tekstu: Pravilnik)³⁵ definisano je da puno radno vrijeme zaposlenika iznosi 40 sati u sedmici, koje se raspoređuje na pet radnih dana, od ponedeljka do petka, po osam sati dnevno. Dnevno radno vrijeme utvrđeno je u trajanju od 7:00 do 15:30 sati ili od 7:30 do 16:00 sati, izuzev spremaćica prema internom rasporedu Službe i zaposlenika Vatrogasne jedinice koji rade u smjenama, za koje je utvrđeno drugačije radno vrijeme. Vrijeme odmora u trajanju od 30 minuta ne računa se u radno vrijeme. Također, Pravilnikom je propisano da su zaposlenici obavezni lično prijavljivati ulazak-izlazak iz gradske zgrade putem evidencije radnog vremena ili na drugi primjeren način. Pravilnikom o sadržaju i načinu vođenja evidencije o radnicima i drugim licima angažovanim na radu³⁶ (u daljem tekstu: Pravilnik) propisana je obaveza vođenja evidencije o radnom vremenu koja, između ostalih, sadrži podatke o početku rada, završetku rada, ukupnom dnevnom radnom vremenu, vremenu terenskog rada, vremenu neprisustva na poslu i slično. Uvidom u evidencije o radnom vremenu u 2022. godini, utvrđeno je da se one nisu vodile u skladu sa Pravilnikom budući da nisu sadržavale podatke o početku rada, završetku rada, ukupnom radnom vremenu i vremenu neprisustva na poslu. Sistem za elektronsku evidenciju uspostavljen je tek krajem 2022. godine, a u martu 2023. godine zvanično je počela njegova obavezna upotreba, tako da se evidencija o radnicima i drugim licima angažovanim na radu vodi u skladu s odredbama Pravilnika.

³⁵ „Sl. glasnik Grada Bihaća“, br. 3/22

³⁶ „Sl. novine FBiH“, br. 36/16

Uvidom u evidencije o radnom vremenu za JU Zavod za prostorno uređenje, JU Centar za socijalni rad, JU za sport, odmor i rekreaciju, JU Kulturni Centar konstatovali smo da se one ne vode u skladu sa Pravilnikom kojim je propisan sadržaj i način vođenja evidencije o radnicima i drugim licima angažovanim na radu kod poslodavca. **Kod JU Zavod za prostorno uređenje, Centar za socijalni rad, JU za sport, odmor i rekreaciju i Kulturni centar utvrđili smo da je za sve zaposlenike iskazano identično vrijeme početka i kraja radnog vremena, te da se vrijeme korištenja pauze evidentira u identičnom periodu.**

Preporuka:

- **kod javnih ustanova „Zavod za prostorno uređenje“, „Centar za socijalni rad“, „JU za sport, odmor i rekreaciju“ i „Kulturni centar“ uspostaviti ažurne evidencije o radnom vremenu, u skladu s Pravilnikom o sadržaju i načinu vođenja evidencije o radnicima i drugim licima angažovanim na radu.**

Naknade troškova zaposlenih iskazane su u iznosu od 1.113.548 KM, a odnose se na isplatu naknada za topli obrok (603.952 KM), jubilarne nagrade (250.000 KM), regres (144.871 KM), pomoć u slučaju smrti ili teže invalidnosti (56.859 KM), otpremnine zbog odlaska u penziju (34.504 KM) i pomoć u slučaju ostalih bolesti (23.360 KM).

U okviru iskazanih naknada na Jedinstveni gradski organ uprave odnosi se 860.263 KM, JU Zavod za prostorno uređenje 86.042 KM i JU Centar za socijalni rad 77.177 KM.

Naknada za regres isplaćena je na osnovu Zaključka gradonačelnika i pojedinačnih odluka direktora javnih ustanova u visini od 50% prosječne neto plaće u FBiH, prema posljednjem objavljenom podatku Federalnog zavoda za statistiku (odnosno 532 KM po zaposleniku).

Naknada za topli obrok isplaćivala se dnevno za vrijeme rada u visini od 1% prosječne neto plaće u FBiH prema posljednjem objavljenom statističkom podatku.

Odlukom Gradonačelnika o isplati jednokratne pomoći³⁷ u skladu sa Uredbom o pomoći stanovništvu uslijed rasta indeksa potrošačkih cijena³⁸ isplaćena je jednokratna novčana pomoć u iznosu od po 1.000 KM za 250 zaposlenika.

Revizijom smo utvrđili da se naknade isplaćuju u skladu sa propisima koji ih uređuju.

6.1.2.2 Izdaci za materijal, sitan inventar i usluge

Izdaci za materijal, sitan inventar i usluge iskazani su u iznosu od 4.665.726 KM, a najveći dio izdataka odnosi se na JU Zavod za prostorno uređenje (2.470.836 KM) i Jedinstveni gradski organ uprave (1.505.993 KM), odnosno 85% ovih izdataka.

Strukturu izdataka čine u najvećem dijelu: izdaci za komunalne usluge i komunikaciju (1.703.684 KM), ugovorene i druge posebne usluge (1.181.229 KM), izdaci za tekuće održavanje (1.028.867 KM) i izdaci za energiju (342.014 KM).

Kod Jedinstvenog gradskog organa uprave najznačajniji izdaci su: ugovorene usluge (612.106 KM), izdaci za energiju (274.365 KM), komunalne usluge i komunikaciju (215.339 KM). Kod JU Zavod za prostorno uređenje najznačajniji izdaci su za komunalne usluge i komunikaciju (1.412.969 KM), u okviru kojih su najznačajniji izdaci za usluge održavanja čistoće (1.328.873 KM).

Izdaci za energiju (274.365 KM) odnose se na plaćanje troškova električne energije za potrebe mjesnih zajednica i postrojenja KFW (100.778 KM) i potrebe Jedinstvenog gradskog organa uprave (57.161 KM), a na osnovu ispostavljenih računa od JP Elektroprivrede d.d. Sarajevo- Elektroprivreda Bihać.

Izdaci za komunalne usluge i komunikaciju iskazane u iznosu od 215.339 KM, a odnose se najvećim dijelom na pružanje poštanskih usluga (95.895 KM) i usluge obezbjeđenja (51.314 KM).

³⁷ Odlukom Gradonačelnika o isplati jednokratne pomoći od 1. 11. 2022. godine iz sredstava Budžeta Grada Bihaća isplaćuje se 250.000 KM za 250 zaposlenika

³⁸ „Sl. novine FBiH“, br. 55/22 i 77/22

Ugovorene i druge posebne usluge su iskazane u iznosu 1.181.229 KM, a najvećim dijelom se odnose na: izdatke za rad komisija (402.804 KM), ostale nespomenute usluge (181.804 KM), stručne usluge (81.094 KM), usluge medija (71.055) KM i reprezentaciju (51.017 KM).

Izdaci za rad komisija su iskazani u iznosu 402.804 KM, a u okviru istih najznačajniji se odnose na Gradsko vijeće (226.062 KM) i Jedinstveni gradski organ uprave (175.306 KM). Izdaci za naknade u iznosu 226.072 KM odnose se na naknade Gradskog vijeća (mjesečni paušal, naknade članovima komisija vijeća, izdatke za klubove stranaka).

Odlukom o utvrđivanju visine naknade za vršenje funkcije vijećnika u Općinskom vijeću i radnim tijelima Općinskog vijeća od 18. 2. 2013. godine utvrđena je naknada za vršenje funkcije vijećnika i to vijećnički paušal (predsjedavajući Vijeća 320 KM, zamjenik predsjedavajućeg Vijeća 280 KM, vijećnik 240 KM), s tim da se iznosi paušala mjesečno umanjuju za 10% za svako neopravdano odsustvovanje sa sjednica, naknade za rad Vijeća (u rasponu 160 KM do 240 KM), rad u komisijama Vijeća (70 KM i 105 KM), rad u povremenim radnim tijelima Vijeća (40 KM i 50 KM), rad u Klubu vijećnika (35 KM i 70 KM) i naknada za rad u Kolegiju Vijeća (70 KM i 105 KM). Revizijom smo utvrdili da su isplate vršene na osnovu evidencije prisustva na sjednicama.

Ugovorene i druge posebne usluge kod Jedinstvenog gradskog organa uprave iskazane su u iznosu 612.106 KM, a najvećim dijelom se odnose na izdatke za rad komisija (175.306 KM), ostale izdatke za druge samostalne djelatnosti i povremenog samostalnog rada (62.495 KM), usluge medija (50.382 KM) i reprezentaciju (42.550 KM).

Izdaci za rad komisija iskazani kod Jedinstvenog gradskog organa uprave odnose se najvećim dijelom na komisije za tehnički pregled objekta (99.104 KM) i za procjenu prometne vrijednosti nekretnina (68.306 KM).

Stalna komisija za procjenu prometne vrijednosti nekretnina imenovana je Rješenjem gradonačelnika od 1. 2. 2021. godine u sastavu od pet članova, od kojih su četiri člana vanjski saradnici. Visina novčane naknade predsjedniku i članovima komisije utvrđuje se ovim Rješenjem, i to u iznosima od po 350 KM predsjedniku, te za člana-vještaka po 20 KM po predmetu/vještačenju. Prema prezentiranim podacima u toku 2022. godine za ovu komisiju je isplaćeno 68.306 KM (bruto). Pravilnikom o načinu rada i kriterija za određivanje visine novčane naknade članovima stručnih komisija i drugih radnih tijela koje imenuje gradonačelnik i njegovim izmjenama i dopunama³⁹ (u daljem tekstu: Pravilnik) utvrđena je visina naknade za predsjednika i članove Stalne komisije za procjenu prometne vrijednosti nekretnina mjesečno u neto iznosu 350 KM za predsjednika i po 20 KM za člana-vještaka po predmetu vještačenju. Također, Pravilnikom je utvrđeno da članovima komisije iz reda državnih službenika i namještenika Gradskog organa uprave, a koji u komisiji ili radnom tijelu obavljaju poslove vezane za djelokrug poslova Gradskog organa uprave, ne pripada pravo na novčanu naknadu. Izuzetno, gradonačelnik može odrediti novčanu naknadu ukoliko specifične potrebe posla zahtijevaju neodložno obavljanje poslova i zadataka, ili obavljaju poslove vještaka i ako se poslovi obavljaju van radnog vremena.

Revizijom smo utvrdili da su isplate naknada navedenoj komisiji tokom 2022. godine vršene i članovima iz reda državnih službenika (predsjedniku), te da se radi o poslovima vezanim za djelokrug poslova Jedinstvenog gradskog organa uprave, a za koje se prethodno nismo uvjerili da su obavljani van radnog vremena, što nije u skladu s odredbama Pravilnika.

Pravilnikom o načinu formiranja i rada komisije za tehnički pregled građevina⁴⁰ utvrđen je način formiranja i rada komisije, a posebnim Cjenovnikom⁴¹ visina naknade, način obračunavanja i naplate troškova tehničkog pregleda građevina. U postupku izdavanja odobrenja za upotrebu građevina, gradonačelnik donosi rješenje kojim se imenuje komisija za tehnički pregled građevine za svaki tehnički pregled posebno. Komisija ima predsjednika, te članove, čiji broj ovisi o vrsti i složenosti građevina, a svi članovi su vanjski saradnici. Prema prezentiranim podacima u toku 2022. godine za ovu komisiju je isplaćeno 95.104 KM (bruto).

³⁹ „Sl. glasnik Grada Bihaća“, br. 11/13, 11/18

⁴⁰ „Sl. glasnik Grada Bihaća“, br. 11/17

⁴¹ „Sl. glasnik Grada Bihaća“, br. 11/17

Na poziciji **Ostali izdaci za druge samostalne djelatnosti i povremenog samostalnog rada** iskazani su izdaci u iznosu 62.495 KM, a odnose se na naknade za rad mjesnih zajednica 60.586 KM i ostali izdaci za druge samostalne djelatnosti 1.909 KM. Visina i način isplate sredstava namijenjenih za finansiranje rada organa mjesnih zajednica utvrđeni su Zaključkom gradonačelnika koji se donosi za svaki kvartal, a na osnovu Odluke o kriterijima za utvrđivanje visine sredstava za rad u materijalne troškove mjesnih zajednica.

Ostale nespomenute usluge iskazane su u iznosu 170.420 KM. Naknade za obavljanje vjenčanja iskazane su u iznosu 9.972 KM (bruto), a iste se isplaćuju u skladu sa Zaključkom⁴² gradonačelnika o utvrđivanju naknade za obavljanje svečanog čina od 5. 10. 2018. godine (u rasponu od 20 KM do 30 KM) za obavljanje vjenčanja van radnog vremena, a na osnovu dostavljenih mjesecnih izvještaja o obavljenim vjenčanjima.

Izdaci za reprezentaciju su iskazani u iznosu 61.882 KM, od čega se iznos 42.550 KM odnosi na Jedinstveni gradski organ uprave, i to najvećim dijelom za potrebe: konzumacije jela i pića, usluga smještaja i cvjetnih aranžmana.

Preporuka:

- *isplatu naknada Stalnoj komisiji za procjenu prometne vrijednosti nekretnina vršiti na način propisan Pravilnikom o načinu rada i kriterija za određivanje visine novčane naknade članovima stručnih komisija i drugih radnih tijela koje imenuje gradonačelnik.*

6.1.2.3 Tekući transferi i drugi tekući rashodi

Tekući transferi iskazani su u iznosu od 6.022.088 KM. Pregled planiranih i realizovanih tekućih transfera dat je u tabeli:

R. br.	Naziv tekućeg transfera	Budžet 2022. godini	Izvršenje u 2022. godini	Izvršenje u 2021. godini
1	2	3	4	5
I	Tekući transferi i drugi tekući rashodi	7.046.420	6.022.088	4.578.098
1.	Tekući transferi drugim nivoima vlasti	218.246	213.469	33.431
2.	Tekući transferi pojedincima	2.019.934	1.837.371	1.670.182
3.	Tekući transferi neprofitnim organizacijama	3.823.593	2.997.925	2.160.831
4.	Subvencije javnim preduzećima	694.487	701.141	343.987
5.	Subvencije privatnim preduzećima	-	-	100.000
6.	Drugi tekući rashodi	290.000	272.182	269.667

Tekući transferi iskazani su kod Jedinstvenog gradskog organa uprave (4.041.080 KM) i JU Centar za socijalni rad (1.708.826 KM), a drugi tekući rashodi kod Jedinstvenog gradskog organa uprave (272.182 KM).

Odlukom o izvršavanju Budžeta utvrđeno je da će se sredstva za tekuće transfere neprofitnim organizacijama i subvencije javnim preduzećima raspoređivati putem nadležne službe, po programima i finansijskim planovima, te zaključcima gradonačelnika. **Nije propisan detaljan način realizacije po vrsti transfera niti je propisana obaveza raspisivanja javnog poziva i primjene kriterija za odabir korisnika i utvrđivanje visine sredstava.**

Tekući transferi drugim nivoima vlasti iskazani su u iznosu od 213.469 KM, a najvećim dijelom odnose se na transfer za Lokalnu izbornu komisiju (137.000 KM) štampanje glasačkih listića za vanredne izbore (43.000 KM), te transfere mjesnim zajednicama, od čega se najveći dio odnosi na transfer za provođenje izbora u mjesnim zajednicama (15.753 KM) i hitne intervencije u mjesnim zajednicama (5.279 KM). Sredstva za transfer za Lokalnu izbornu komisiju realizuju se u skladu sa Finansijskim planom Gradske izborne komisije, a naknada za rad članova komisije utvrđena je posebnom odlukom o visini naknade za rad članova komisije.

⁴² „Sl. glasnik Grada Bihaća“, br. 1/19

Tekući transferi pojedincima iskazani su u iznosu od 1.837.371 KM, od čega se na JU Centar za socijalni rad odnosi 1.708.826 KM, a na Jedinstveni gradski organ uprave 128.545 KM.

Tekući transferi pojedincima kod JU Centar za socijalni rad najvećim dijelom se odnose na beneficije za socijalnu zaštitu (1.517.256 KM) i transfer za prevoz učenika (90.370 KM).

Beneficije za socijalnu zaštitu najvećim djelom odnose se na: refundaciju porodiljskog odsustva (744.485 KM), smještaj u ustanove (256.966 KM), naknade za dječiji dodatak (112.357 KM), naknade za porodilje van radnog odnosa (124.784 KM), jednokratne pomoći (50.105 KM), te naknadu za treće i svako naredno živoroden dijete (15.820 KM).

Ove vrste pomoći, uslovi i način ostvarivanja prava regulisane su Zakonom o socijalnoj zaštiti, zaštiti civilnih žrtava rata i zaštiti porodice sa djecom⁴³ i odlukama donesenim na osnovu ovog Zakona. Isplata ovih naknada vrši se na osnovu pravosnažnih rješenja o priznavanju prava koje donosi JU Centar za socijalni rad, na osnovu zahtjeva stranaka ili po službenoj dužnosti, a sredstva za ove namjene doznačavaju se od Ministarstva zdravstva, rada i socijalne politike odnosno iz Budžeta Kantona.

Transfer za prevoz učenika realizovan je na osnovu Odluke o finansiranju troškova prevoza učenika srednjih škola u Gradu Bihaću za 2022.,⁴⁴ kojom su utvrđeni korisnici, kriteriji i način finansiranja troškova javnog prevoza redovnih učenika srednjih škola sa prebivalištem na području Grada, pravo na finansiranje troškova, uslovi za sticanje i prestanak prava na finansiranje, nadležnost i postupak za priznavanje prava i druga pitanja. Odlukom je utvrđeno da pravo na finansiranje troškova imaju samo učenici srednjih škola čija je udaljenost od mjesta prebivališta do mjesta škole najmanje 5 km, a pripadaju jednoj od kategorija koje su navedene u Odluci (djeca bez roditeljskog staranja, djeca čija oba roditelja nemaju primanja, djeca sa invaliditetom i dr.). Isplata ovih naknada vrši se na osnovu rješenja o ostvarivanju prava na finansiranje troškova prevoza koje donosi JU Centar za socijalni rad, a na osnovu podnesenog zahtjeva jednog od roditelja odnosno staratelja djeteta, ili po službenoj dužnosti. Uvidom u odabrani uzorak maj i novembar 2022. utvrdili smo da su isplate prema Odluci.

Tekući transferi pojedincima iskazani kod Jedinstvenog gradskog organa uprave najvećim djelom odnose se na isplate stipendija u iznosu od 53.500 KM. Odlukom o stipendiranju studenata⁴⁵ definisani su uslovi, tijela koja provode konkurs, postupak za dodjelu stipendije, kao i druga pitanja u vezi odobravanja stipendija studentima. Odlukom o utvrđivanju broja korisnika i mjesecnog iznosa stipendije u akademskoj 2021/2022 godini⁴⁶ definisan je broj stipendija, mjesecni iznos stipendije (200 KM), obaveza objavljivanja javnog konkursa, te imenovanje komisije. Gradonačelnik je 20. 10. 2021. godine donio Zaključak o utvrđivanju deficitarnih zanimanja. Konkurs za dodjelu stipendija objavljen je u dnevnim novinama i na internet stranici Grada, te je Rješenjem gradonačelnika formirana komisija sa zadatkom da provede konkurs, izvrši bodovanje i rangiranje kandidata. Komisija je o svom radu sačinjavala zapisnike, objavila prijedlog liste kandidata na što se mogao uložiti prigovor u roku od osam dana od dana objavljivanja prijedloga liste kandidata, ta sačinila konačnu listu kandidata. S odabranim korisnicima, nakon izvršenog bodovanja, na prijedlog Komisije za utvrđivanje konačne liste za dodjelu stipendija, gradonačelnik je zaključio ugovore o stipendiranju sa 26 studenata. U odabranom uzorku nismo konstatovali propuste.

Tekući transferi neprofitnim organizacijama iskazani su u iznosu od 2.997.925 KM i u cijelosti se odnose na Jedinstveni gradski organ uprave. Najznačajniji transferi odnose se na transfere za sport i to: transfer Gradskom sportskom savezu – sufinansiranje rada sportskih klubova (300.000 KM); sufinansiranje rada nogometnih klubova na području Grada (94.668 KM) i sufinansiranje NK Jedinstvo (231.000 KM), transfer za poljoprivredu (293.875 KM), transfer za redovnu djelatnost Turističkoj zajednici Grada Bihaća (150.000 KM), sufinansiranje manifestacija od značaja za Grad (74.000 KM), transfer za političke partije (64.998 KM), transfer za organizaciju kulturno-historijske manifestacije 30.godina otpora 1992-2022. godina (38.600 KM) i sufinansiranje Grada u obilježavanju značajnih datuma (13.394 KM).

⁴³ „Sl. glasnik Unsko-sanskog kantona“, br. 5/00, 7/01, 11/14, 23/18 i 15/20

⁴⁴ „Sl. glasnik Grada Bihaća“, br. 2/22

⁴⁵ „Sl. glasnik Grada Bihaća“, br. 1/15

⁴⁶ „Sl. glasnik Grada Bihaća“, br. 11/21

Transferi sportskom savezu – sufinansiranje rada sportskih klubova i sufinansiranje rada nogometnih klubova, realizovani su na način da je Gradski sportski savez tokom godine dostavlja Gradu zahtjeve na ime finansiranja rada sportskih klubova, ali ne i za koje namjene. Sredstva su odobrena na osnovu zaključaka gradonačelnika. Zaključcima je definisana obaveza dostavljanja izvještaja o utrošku namjenskih sredstava uz odgovarajuću dokumentaciju. Napominjemo da Odlukom o izvršavanju Budžeta nije jasno propisan način raspodjele ovih sredstava, niti je sa korisnikom zaključen ugovor za dodjelu sredstava kojim bi se regulisala međusobna prava i obaveze.

Revizijom smo utvrdili da je Gradski sportski savez dostavlja izvještaje o utrošku sredstava u kojima su navedeni samo finansijski podaci, međutim nije dostavljana potpuna dokumentacija. Dostavljeni su izvodi banaka o nastalim transakcijama bez računa o nastalim troškovima u prilogu, zbog čega nismo mogli potvrditi da su doznačena sredstva namjenski utrošena.

Zbog činjenice da Gradski sportski savez nije dostavlja potpunu dokumentaciju sa prilogom računa o nastalim troškovima kojom bi opravdao realizaciju doznačenih sredstava, kao i da nije zaključen ugovor sa Savezom kojim bi se osigurao namjenski utrošak doznačenih sredstava i da bi se poduzele aktivnosti povrata u slučaju nemamjenskog utroška, ne možemo potvrditi da su osigurani preduslovi za praćenje i nadzor nad korištenjem namjenskih sredstava u iznosu od 394.668 KM, a što je bila obaveza u skladu s članom 57. Zakona o budžetima u FBiH.

Transfer za poljoprivredu realizovan je u iznosu od 293.875 KM. Shodno Pravilniku o kriterijima, načinu i postupku raspodjele sredstava tekući grant za poljoprivrodu u Gradu Bihaću i izmjenama Pravilnika, utvrđena je namjena ovih sredstava i to za: ulaganje u kupovinu poljoprivrednih mašina i priključaka za poljoprivrednu mehanizaciju, kao i poljoprivrednih mašina i priključaka iz uvoza starosti do pet godina, te poticajna sredstva: za proljetnu sjetvu/sadnju poljoprivrednih kultura (kukuruz, krompir, grah); za proizvodnju u plastenicima, te za sufinansiranje jesenje sjetve. Također, Pravilnikom je utvrđeno pravo na ostvarivanje poticajnih sredstava, kao i obaveza objavljivanja javnog poziva sa kriterijima za podnošenje zahtjeva za novčanu podršku. Uzorkom smo obuhvatili: poticajna sredstva za proizvodnju u plastenicima, za proljetnu sjetvu i za sufinansiranje jesenje sjetve. Javni pozivi za dodjelu poticaja za proizvodnju povrća i cvijeća po m² zatvorenog prostora i za sufinansiranje kupovine repromaterijala za proljetnu sjetvu/sadnju na području Grada objavljeni su 4. 4. 2022. godine, a rješenjima gradonačelnika formirane su komisije za provjeru ispunjenosti kriterija po podnesenim zahtjevima. Zaključcima gradonačelnika sredstva su odobrena za 54 korisnika za poticajna sredstva za proizvodnju u plastenicima i za 255 korisnika za poticajna sredstva za proljetnu sjetvu. Javni poziv za sufinansiranje kupovine repromaterijala za jesenju sjetvu na području Grada objavljen je 28. 10. 2022. godine, te je imenovana Komisija za provjeru ispunjenosti kriterija po podnesenim zahtjevima. Komisija je 14. 12. 2022. godine sačinila Zapisnik u kojem je konstatovala da je pristigao 61 zahtjev, od čega je 55 zahtjeva ispunjavalo opće i posebne uslove definisane Javnim pozivom. Gradonačelnik je donio Zaključak o isplati sredstava 22. 11. 2022. godine za ukupno 55 korisnika. U odabranim uzorcima utvrdili smo da su korisnici dostavili prateću dokumentaciju potrebnu za ostvarivanje poticaja, a što je definisano javnim pozivima.

S obzirom na to da su sredstva transfera za poljoprivrodu najvećim dijelom odobrena pojedincima, privatnim preduzećima i zadružama, konstatujemo da pri izradi budžeta i knjigovodstvenom evidentiranju nije dosljedno primijenjen kontni plan koji je dio Pravilnika o knjigovodstvu budžeta u FBiH. Preporuka je data u tački 5.1 Izvještaja.

Transfer Turističkoj zajednici Grada Bihaća realizovan je na osnovu zaključaka gradonačelnika, a tokom godine Gradu su dostavljeni zahtjevi na ime redovne djelatnosti. Zaključcima je definisana obaveza dostavljanja izvještaja o utrošku namjenskih sredstava. Napominjemo da Odlukom o izvršavanju Budžeta nije jasno propisan način raspodjele ovih sredstava, niti je sa korisnikom zaključen ugovor za dodjelu sredstava kojim bi se regulisala međusobna prava i obaveze. Revizijom smo utvrdili da je Turistička zajednica Grada Bihaća dostavljala izvještaje o utrošku sredstava s pratećom dokumentacijom.

Transfer za sufinansiranje manifestacija od značaja za Grad (74.000 KM) realizovan je na osnovu Odluke o značajnim datumima, događajima i ličnostima od značaja za Grad Bihać, kao i načinu njihovog obilježavanja,⁴⁷ kojom su utvrđeni događaji i manifestacije od značaja. Na osnovu Odluke, Vijeće je 3. 3. 2022. godine donijelo Odluku o raspodjeli sredstava za sufinansiranje manifestacija od značaja za Grad kojom je utvrđeno sufinansiranje manifestacija⁴⁸ čiji nosilac su javne ustanove i iznosi, te sufinansiranje manifestacija⁴⁹ čiji nosilac su druge organizacije. Odlukom je definisano da su nosioci obilježavanja manifestacija dužni uz zahtjev dostaviti Program za obilježavanje manifestacija sa finansijskom konstrukcijom troškova manifestacije, te da će se doznačavanje sredstava vršiti na osnovu podnesenog zahtjeva sa Programom. **Shodno Odluci o raspodjeli sredstava za sufinansiranje manifestacija od značaja za Grad, korisnici su dostavljali samo zahtjeve za doznaku sredstava, ali bez programa za obilježavanje manifestacija sa finansijskom konstrukcijom troškova manifestacije.** Osim što su dostavljeni samo zahtjevi, nije prezentirano na koji način su utvrđeni pojedinačni iznosi po korisnicima. Sredstva su odobravana zaključcima gradonačelnika, a zaključcima je definisana obaveza dostavljanja izvještaja o namjenskom utrošku sredstava. Napominjemo da Odlukom o izvršavanju Budžeta nije jasno propisan način raspodjele ovih sredstava, niti su sa korisnicima zaključeni ugovori za dodjelu sredstava kojim bi se regulisala međusobna prava i obaveze. Revizijom smo utvrdili da su korisnici dostavili izvještaj o utrošku sredstava s pratećom dokumentacijom.

Transfer za organizaciju kulturno-historijske manifestacije 30. godina otpora 1992-2022. godine realizovan je na osnovu Programa utroška sredstava od 20. 5. 2022. godine, kojim je utvrđena visina sredstava, a istim je definisano da su kriteriji za raspodjelu sredstava određeni shodno značaju manifestacije. Gradonačelnik je 6. 4. 2022. godine imenovao Organizacioni odbor za obilježavanje „30. godina otpora 1992-2022“ čiji je zadatko bio da utvrdi program događaja (kulturnih, sportskih, društvenih i dr.) i dinamiku realizacije istih. **Na sjednici održanoj 11. 5. 2022. godine Organizacioni odbor je donio Program manifestacija kojim se obilježava „30. godina otpora 1992-2022“, bez prethodno utvrđenih kriterija, te je donesen Plan korištenja ovih sredstava u kojem se navedene manifestacije sa dodijeljenim iznosima u rasponu od 300 KM do 26.000 KM.** Sredstva su odobravana zaključcima gradonačelnika, a zaključcima je definisana obaveza dostavljanja izvještaja o namjenskom utrošku sredstava. U odabranom uzroku utvrdili da su korisnici dostavili izvještaj o utrošku sredstava s pratećom dokumentacijom.

Subvencije javnim preduzećima iskazane su u cijelosti kod Jedinstvenog gradskog organa u iznosu od 701.141 KM, a najvećim dijelom odnose se na subvencioniranje rada JP „RTV Bihać“ d.o.o. Bihać (313.957 KM), subvencioniranje rada JP „Vodovod“ d.o.o. Bihać (300.000 KM) i subvencioniranje zbrinjavanja pasa latalica JP „Komrad“ Bihać (79.525 KM) i odnose se na sredstva planirana Budžetom.

Sredstva za subvencioniranje rada JP „Vodovod“ d.o.o. Bihać odobravana su zaključcima gradonačelnika, a na osnovu podnesenih zahtjeva od strane korisnika. JP „Vodovod“ d.o.o. Bihać je redovno u toku godine dostavljao izvještaje o namjenskom utrošku sredstava, te su dostavljeni kopije računa, naloga za plaćanje i izvoda banke, a sredstva su utrošena za izmirenje troškova električne energije i nabavke vodovodnog materijala.

Sredstva za subvencioniranje rada JP „RTV Bihać“ d.o.o. Bihać odobravana su zaključcima gradonačelnika, a na osnovu podnesenih zahtjeva. JP „RTV Bihać“ d.o.o. Bihać je redovno u toku godine dostavljao izvještaje o namjenskom utrošku sredstava, a sredstva su utrošena za plaće i naknade zaposlenih (uz obrazac o utrošku budžetskih sredstava dostavljene su specifikacije za isplatu plaća).

U postupku revizije subvencija javnim preduzećima nisu konstatovane nepravilnosti.

⁴⁷ „Sl. glasnik Grada Bihaća“, br. 2/18

⁴⁸ Manifestacija – festival „Bihacko ljeto“ i „Ulicom bišća“ – nosilac manifestacije JU Kulturni centar Bihać -15.000 KM; Manifestacija „Winter park“ - nosilac manifestacije JU Kulturni centar Bihać i Turistička zajednica Grada Bihaća – 15.000 KM, Manifestacija - festival „Jesen na Gelenderima“ - nosilac manifestacije JU Kulturni centar Bihać i Turistička zajednica Grada Bihaća – 5.000 KM i dr.

⁴⁹ Film festival – „Avant&Una“– nosilac manifestacije Udrženje „Bosnaland“ – 5.000 KM, Memorijal „Alja Izetbegović“ – nosilac manifestacije Konjički klub „Jedinstvo“ – 5.000 KM, Sajam EKOBIS - nosilac manifestacije Privredna komora USK - 50.000 KM.

Drugi tekući rashodi iskazani su u cijelosti kod Jedinstvenog gradskog organa uprave u iznosu od 272.182 KM, a odnose se na povrat više ili pogrešno uplaćenih sredstava (40.010 KM) i na izvršenje sudskih presuda i rješenja o izvršenju (23.172 KM). Povrat pogrešno ili više uplaćenih sredstava vršen je na osnovu rješenja Službe za finansije o odobravanju povrata više ili pogrešno uplaćenih javnih prihoda, a izvršenje sudskih presuda i rješenja o izvršenju vršeno je na osnovu zaključaka gradonačelnika i sudskih rješenja o izvršenju i sporazuma o vansudskom poravnjanju.

S obzirom na to da je Odlukom o izvršavanju Budžeta utvrđeno da će se sredstva raspoređivati putem nadležne službe i akta gradonačelnika po programima i finansijskim planovima, te zaključcima gradonačelnika, konstatujemo da nije jasno definisan način izvršavanja transfera po vrsti transfera, zbog čega Odlukom nije utvrđena detaljna struktura rashoda i izdataka budžeta i način njihovog izvršavanja (tekućih transfera), u skladu sa Zakonom o budžetima u FBiH, za šta je data preporuka u tački 5.1 Izvještaja.

6.1.2.4 Kapitalni transferi

Kapitalni transferi iskazani su u okviru Jedinstvenog gradskog organa uprave u iznosu od 1.136.355 KM, što je u odnosu na plan manje za 295.360 KM, a odnose se na kapitalne transfere drugim nivoima vlasti (577.473 KM), kapitalne transfere neprofitnim organizacijama (498.882 KM) i kapitalne transfere privatnim preduzećima i poduzetnicima (60.000 KM).

Odlukom o izvršavanju Budžeta utvrđeno je da će se kapitalni transferi neprofitnim organizacijama realizovati na osnovu zahtjeva korisnika (koji u prilogu sadrži ugovor potpisani između korisnika transfera i izvođača radova uz dostavljanje fakture i ovjerene situacije) i zaključaka gradonačelnika, te naloga za prijenos sredstava koji dostavlja budžetski korisnik i korisnik budžeta Službi za finansije. **Nije propisan detaljan način realizacije po vrsti transfera niti je propisana obaveza raspisivanja javnog poziva i primjene kriterija za odabir korisnika i utvrđivanje visine sredstava.**

Kapitalni transferi drugim nivoima vlasti (577.473 KM) odnose se na transfere za zdravstvo. Odlukom⁵⁰ o plaćanju taksi i naknada u postupku pribavljanja akata o građenju za izgradnju nove zgrade Doma zdravlja Bihać i odobrenja za upotrebu objekta iz 2021. godine definisano je da se Grad Bihać obavezuje da za ZU „Dom zdravlja“ Bihać plati sve takse i naknade u postupku pribavljanja akata o građenju za izgradnju nove zgrade Doma zdravlja Bihać i odobrenja za upotrebu između ostalog: naknade za uređenje gradskog građevinskog zemljišta i renta. Transfer je realizovan u dva dijela i to prvi dio koji se odnosi na naknadu za uređenje gradskog građevinskog zemljišta-urbanistička saglasnost (384.703 KM) i drugi dio koji se odnosi na naknadu iz osnova prirodnih pogodnosti već izgrađene infrastrukture-renta (192.769 KM). Također, prezentovano je da su sredstva za urbanističku saglasnost doznačena 13. 12. 2022. godine krajnjim korisnicima (krajnji korisnik je Grad Bihać), a dok su sredstva za rentu doznačena 19. 1. 2023. godine.

S obzirom na to da su obaveze kapitalnog transfera za zdravstvo evidentirane na poziciji tekućih transfera za neprofitne organizacije, konstatujemo da pri izradi budžeta i knjigovodstvenom evidentiranju nije dosljedno primijenjen kontni plan koji je sastavni dio Pravilnika o knjigovodstvu budžeta u FBiH. Preporuka je data u tački 5.1 Izvještaja.

Kapitalni transferi neprofitnim organizacijama (498.882 KM) najvećim dijelom odnose se na ulaganja u radove na izgradnji sportske dvorane OŠ Kamenica (201.127 KM), ulaganja u vjerske objekte (60.000 KM), podršku projektu ispostave isturenog odjeljenja Muzeja 2 pješadijskog puka (42.954 KM). Sredstva planirana na ovoj poziciji (a koja se odnose na sportsku dvoranu i projekat ispostave isturenog odjeljenja Muzeja) realizuju se odabirom dobavljača u postupku javne nabavke koji provodi Jedinstveni gradski organ uprave, a izdaci su definisani na osnovu faktura koje glase na Jedinstveni gradski organ uprave. Nadalje, ulaganja u vjerske zajednice, realizuju se na osnovu zahtjeva korisnika sredstava i zaključka gradonačelnika. Iako su korisnici dostavljali izvještaje o namjenskom utrošku sredstava, revizijom smo utvrdili da sa svim korisnicima sredstava nisu zaključivani ugovori, već je isplata vršena na osnovu zaključaka gradonačelnika, čime nije u potpunosti osigurana obaveza pravdanja namjenskog utroška sredstava.

⁵⁰ Sl. Glasnik Grada Bihaća br.10/21

S obzirom na to da je Odlukom o izvršavanju Budžeta utvrđeno da će se sredstva samo za kapitalne transfere neprofitnim organizacijama raspoređivati na osnovu zahtjeva korisnika i zaključaka gradonačelnika, te naloga za prijenos sredstava koji dostavlja budžetski korisnik i korisnik budžeta Službi za finansije, konstatujemo da nije jasno definisan način izvršavanja transfera po vrsti transfera, zbog čega Odlukom nije utvrđena detaljna struktura rashoda i izdataka budžeta i način njihovog izvršavanja (kapitalnih transfera), u skladu sa Zakonom o budžetima u FBiH, za šta je data preporuka u tački 5.1 Izvještaja.

6.1.2.5 Izdaci za nabavku stalnih sredstava

Izdaci za nabavku stalnih sredstava iskazani su u iznosu od 3.608.733 KM i u odnosu na plan realizovani su manje za 6.293.574 KM ili 64%, a odnose se na: rekonstrukciju i investiciono održavanje (3.094.017 KM), nabavku opreme (318.872 KM), nabavku stalnih sredstva u obliku prava (111.245 KM), nabavku građevina (79.351 KM) i nabavku zemljišta (5.248 KM).

Izdaci za nabavu stalnih sredstava iskazani kod *Jedinstvenog gradskog organa uprave* realizovani su u iznosu od 806.471 KM, a odnose se na: rekonstrukciju i investiciono održavanje (427.424 KM), nabavku opreme (210.935 KM), nabavku stalnih sredstva u obliku prava (83.513 KM), nabavku građevina (79.351 KM) i nabavku zemljišta (5.248 KM).

Rekonstrukcija i investiciono održavanje iskazana je u iznosu 427.424 KM, a u najvećoj mjeri odnosi se na dogradnju i sanaciju Sportske dvorane Luke (194.364 KM), te rekonstrukciju objekata vezanih za vodovod, kanalizaciju i čvrsti otpad (89.940 KM).

Nabavka opreme odnosi se na nabavljenu specijalnu opremu (159.803 KM), kompjutersku opremu (33.071 KM), strojeve, uređaje, alate i instalacije (16.013 KM) i drugo.

Izdaci za nabavu stalnih sredstava iskazani kod JU „Zavod za prostorno uređenje“ realizovani su u iznosu od 2.652.624 KM, a odnose se na: rekonstrukciju i investiciono održavanje (2.643.911 KM), i nabavku opreme (8.713 KM).

Rekonstrukcija i investiciono održavanje iskazana je u iznosu 2.643.911 KM, a odnose se na: finansiranje Programa održavanja, zaštite, rekonstrukcije i izgradnje lokalnih cesta, gradskih ulica i nerazvrstanih cesta (1.366.613 KM), finansiranje Programa uređenja i održavanja vodotoka i drugih voda, izgradnje, rekonstrukcije i održavanja vodnih objekata (266.021 KM) i finansiranje Programa uređenja građevinskog zemljišta (1.011.277 KM).

Izdaci za finansiranje Programa održavanja, zaštite, rekonstrukcije i izgradnje lokalnih cesta, gradskih ulica i nerazvrstanih cesta iskazani su u iznosu od 1.366.613 KM i u odnosu na plan realizovani su manje za 1.725.413 KM, od kojih su značajnija ulaganja u asfaltiranje puta „Ahmići – Jukići- MZ Izačić“ (136.734 KM), rekonstrukcija puta Brekovica – Čizmići faza I (110.580 KM), rekonstrukcija puta Kamenica – Vrkašić (103.198 KM), asfaltiranje ulice i prilaza Viničkoj faza II (73.067 KM), put Kazazi – nastavak asfaltnih radova (57.603 KM), sanaciju/rekonstrukciju dijelova trotoara u urbanom dijelu grada (18.984 KM), te asfaltiranje ulice Bakšaiški pogon-Dizdarevića put (14.917 KM).

Uvidom u dokumentaciju utvrdili smo da je u tekućoj godini iskazana realizacija po ugovorima iz prethodne godine. Naime, Ugovor o izvođenju radova za rekonstrukciju puta Kamenica – Vrkašić, zaključen je između "Behić Sanny Boy" d.o.o. Bihać i JU „Zavod za prostorno uređenje“ Bihać 13. 9. 2021. godine u vrijednosti od 379.998 KM. Ugovoren rok za izvođenje radova je 45 dana od dana uvođenja izvođača u posao, a nadzorni organ je dužan izvođača uvesti u posao u roku od 10 dana od dana obostranog potpisivanja Ugovora. Utvrdili smo da je izvođač uveden u posao 23. 9. 2021. godine, a radovi su okončani 30. 3. 2022. godine. Prema pismenom obrazloženju odgovorne osobe produženje ugovorenog roka izvršenja radova nastalo je zbog: vremenskih uslova, izmještanja podzemnih instalacija od strane nadležnih komunalnih preduzeća, nabavke i transporta polietilenskih korugiranih cijevi i revisionih okana (šahtova) tipa Regeneracija u R Makedoniji (po projektu - izvođač je čekao isporuku cijevi). Također, nepredviđeni radovi su nastali iz razloga što je lokacija lokalnog puta „Kamenica-Vrkašić“ na specifičnom geološkom terenu, a projektant nije imao geologiju tla (bušotine), te su izvedeni nepredviđeni radovi (što je konstatovano u građevinskom dnevniku).

Ugovor o izvođenju radova sanaciju/rekonstrukciju dijelova trotoara u urbanom dijelu grada zaključen je između "I-SELIMOVIC" d.o.o. Cazin i JU „Zavod za prostorno uređenje“ Bihać 20. 12. 2021. godine u vrijednosti 20.165 KM. Ugovoren rok za izvođenje radova je 20 radnih dana od dana uvođenja izvođača u posao, a nadzorni organ je dužan izvođača uvesti u posao u roku od 10 dana od dana obostranog potpisivanja Ugovora. Utvrđili smo da je izvođač uveden u posao tek 21. 6. 2022. godine, a nisu prezentovane informacije o razlozima kašnjenja uvođenja izvođača u posao. Radovi su okončani 11. 8. 2022. godine.

Navedeno ukazuje da je ugovorni organ kasnio sa uvođenjem izvođača radova u posao, za što nam nisu prezentirana obrazloženja, kao i da nisu osigurani svi preduslovi za njihovu realizaciju, što je imalo za posljedicu da nisu ispoštovane odredbe ugovora u dijelu ugovorenog roka, a preporuka za realizaciju ugovora data je u tački 7. Izvještaja.

Uzorkom smo obuhvatili i izdatke za finansiranje Programa uređenja građevinskog zemljišta (1.011.277 KM), od kojih su značajnija ulaganja u uređenje Gradske otoke faza I (142.742 KM), naknadu za eksproprijirane nekretnine (142.271 KM), rekonstrukciju dijela Trga „Maršala Tita“ (49.995 KM), te izdatke za finansiranje Programa uređenja i održavanja vodotoka i drugih voda, izgradnje, rekonstrukcije i održavanja vodnih objekata (266.021 KM) od kojih su značajnija ulaganja u izgradnju kanalizacije Orljani faza II Ulici Orljanskih ljljana (118.576 KM) i izgradnju fekalne kanalizacije Ulica Sokolačkih branilaca faza II (40.779 KM). U odabranim uzorcima nismo konstatovali značajne nedostatke.

Za iznos ovih izdataka vrši se povećanje stalnih sredstava, a iskazani su na sredstvima u pripremi, što je obrazloženo u tački 6.2.2.1 Izvještaja.

6.1.3 Finansijski rezultat

U finansijskim izvještajima za 2022. godinu iskazan je finansijski rezultat kako slijedi:

R. br.	Opis	Budžet za 2022. godinu	Ostvareno u 2022. godini	Ostvareno u 2021. godini	Index (4/3)x100
1	2	3	4	5	6
I	PRIHODI	34.186.821	29.145.345	23.115.514	85
I.1.	Prihodi od poreza	15.398.511	15.829.009	13.878.115	103
I.2.	Neporezni prihodi	13.357.493	8.941.227	6.976.341	70
I.3.	Primljeni transferi	5.430.817	4.375.109	2.261.058	81
II	RASHODI	23.520.926	20.655.289	17.094.827	88
II.1.	Tekući rashodi	14.802.826	13.331.226	12.046.874	90
II.2.	Tekući grantovi	7.046.420	6.022.088	4.578.098	85
II.3	Kapitalni grantovi	1.431.715	1.136.355	283.743	79
II.4.	Izdaci za kamate	199.965	165.520	186.112	83
II.5	Tekuća budžetska rezerva	40.000			
III	TEKUĆI SUFICIT I – II	10.665.895	8.490.056	6.020.687	80
IV	NETO NABAVKA STAL. SREDST. (IV 2 – IV 1)	9.902.307	3.608.733	3.535.074	36
IV.1.	Primici od prodaje stalnih sredstava	0	0	0	0
IV.2.	Izdaci za nabavku stalnih sredstava	9.902.307	3.608.733	3.535.074	36
V	UKUPAN DEFICIT/SUFICIT III – IV	763.588	4.881.323	2.485.613	639
VI	NETO SMANJENJE FINANSIJSKE IMOVINE	0	0	0	0
VI.1.	Primici od finansijske imovine	0	0	0	0
VI.2.	Izdaci za finansijsku imovinu	0	0	0	0
VII	NETO ZADUŽIVANJE (NETO OTPLATE DUGOVA) (VII 1 – VII 2)	(414.480)	(364.478)	(1.742.256)	88
VII.1.	Primici od zaduživanja	1.500.000	1.500.000	0	100
VII.2.	Izdaci za otplate dugova	1.914.480	1.864.478	1.742.256	97
VIII	UKUPAN FINANSIJSKI REZULTAT (V + VI + VII)	349.108	4.516.845	743.357	1.294

Podaci iz bilansa stanja:

Neraspoređeni višak rashoda nad rashodima	5.746.926	16.348.401	35
--	------------------	-------------------	-----------

U revidiranoj godini iskazan je tekući suficit u iznosu od 8.490.056 KM, s obzirom na to da su prihodi ostvareni u iznosu od 29.145.345 KM, a rashodi u iznosu od 20.655.289 KM.

Iskazan je pozitivan ukupan finansijski rezultat za 2022. godinu u iznosu od 4.516.845 KM, s obzirom na to da su prihodi i primici iskazani u iznosu od 30.645.345 KM, a rashodi i izdaci u iznosu od 26.128.500 KM.

Neraspoređeni višak rashoda nad prihodima iskazan u Bilansu stanja ne možemo potvrditi s obzirom na to da je akumulirani višak rashoda nad prihodima na početku godine iznosio 16.348.401 umanjen za 10.601.475 KM, a ne za 4.516.845 KM koliko je iskazan ukupan finansijski rezultat za 2022. godinu. Navedeno ima za posljedicu pogrešno iskazivanje neraspoređenog viška rashoda nad prihodima u Bilansu stanja za 2022. godinu. Pogrešno iskazivanje je posljedica pogrešnih knjigovodstvenih evidentiranja na poziciji finansijskog rezultata i to potraživanja za socijalna davanja JU Centra za socijalni rad i knjiženje obaveza po internim transakcijama. Praksa knjigovodstvenih evidentiranja traje duže vremensko razdoblje, a u cilju realnog iskazivanja, potrebno je izvršiti analizu svih knjiženja na poziciji finansijskog rezultata, te izvršiti korekcije u finansijskim izvještajima. Također, nismo se uvjerili da se pozicija neraspoređenog viška prihoda i rashoda koristila isključivo za zatvaranje konta rashoda i izdataka, te prihoda i primitaka, kako je utvrđeno Pravilnikom o knjigovodstvu budžeta u FBiH.

Također, neraspoređeni višak rashoda nad prihodima iskazan u Bilansu stanja ne možemo potvrditi s obzirom na to da se neutrošeni dio namjenskih prihoda u tekućoj i u ranijim periodima nije razgraničavao. Efekte na finansijske izvještaje ne možemo izmjeriti.

Preporuka:

- *izvršiti analizu iskazanog neraspoređenog viška rashoda nad prihodima i u skladu sa utvrđenim izvršiti korektivna knjiženja, s ciljem tačnog iskazivanja u finansijskim izvještajima, te zatvaranje konta rashoda i izdataka, prihoda i primitaka pri utvrđivanju finansijskog rezultata vršiti na način propisan Pravilnikom o knjigovodstvu budžeta u FBiH.*

6.2 BILANS STANJA

6.2.1 Gotovina, kratkoročna potraživanja i razgraničenja

Gotovina, kratkoročna potraživanja i razgraničenja iskazani su u iznosu od 18.864.356 KM, a čine ih: kratkoročna potraživanja (8.602.731 KM), gotovinska sredstva (6.719.636 KM), finansijski i obračunski odnosi s drugim povezanim jedinicama (2.982.376 KM), kratkoročni plasmani (528.835 KM) i kratkoročna razgraničenja (30.778 KM).

Gotovina na transakcijskim računima i u blagajni iskazana je u iznosu 6.719.636 KM, od čega se na sredstva na transakcijskim računima odnosi 6.725.089 KM i u blagajni (-5.452 KM). Negativan saldo u blagajni iskazan je kod JU Zavod za prostorno uređenje, a odnosi se na utvrđeni manjak novčanih sredstava u blagajni nastao u periodu od 1. 1. 2017. do 30. 6. 2018. godine, za što je izrečena presuda Općinskog suda u Bihaću 27. 12. 2022. godine. Za ovaj manjak evidentirano je istovremeno potraživanje na poziciji potraživanja od radnika za manjkove.

Stanje na žiro računima odnosi se na stanje transakcijskog računa u iznosu od 210.403 KM, podračuna od kojih je najveći saldo iskazan kod: podračun od sredstava od viših nivoa vlasti (1.791.829 KM), zaštitu od prirodnih i drugih nesreća (1.513.493 KM), revolving sredstva (817.012 KM), izgradnju skloništa (672.997 KM), te račun za kapitalne investicije u iznosu od 900.343 KM. Iskazana stanja odgovaraju bankovnim izvodima.

6.2.1.1 Kratkoročna potraživanja

Kratkoročna potraživanja iskazana su u iznosu od 8.602.731 KM i odnose se na ostala potraživanja (4.492.328 KM), potraživanja od fizičkih osoba (3.296.509 KM), potraživanja od pravnih osoba (533.345 KM) i ispravku potraživanja (280.549 KM).

U okviru *ostalih potraživanja* (4.492.328 KM) najznačajniji iznosi odnose se na Jedinstveni gradski organ uprave u iznosu od 3.479.082 KM i JU Zavod za prostorno uređenje u iznosu od 945.446 KM.

Na poziciji *ostalih potraživanja* kod Jedinstvenog gradskog organa uprave na sumnjiva i sporna potraživanja odnosi se 3.388.434 KM i na ostala potraživanja 90.648 KM.

Sumnjiva i sporna potraživanja odnose se na: zakup poslovnih prostora (1.004.399 KM), potraživanja od Kantona (913.011 KM), komunalnu taksu (442.546 KM), rentu (251.471 KM), naknadu ranijem vlasniku za korištenje površine (243.246 KM), zakup poljoprivrednog zemljišta (117.719 KM), naknadu za izgradnju skloništa (95.897 KM), korištenje javne površine (91.071 KM), prodaju imovine (82.502 KM), naknadu troškova rušenja bespravno izgrađenih objekata (28.932 KM), naknadu za eksploataciju javnih dobara (24.122 KM), naknadu troškova vođenja upravnog postupka (24.044 KM), te početno stanje u iznosu od 65.004 KM koje je preneseno na poziciju sumnjivih i spornih potraživanja u 2009. godini, a prema prezentiranoj dokumentaciji odnose se na potraživanja iz ratnog perioda.

Potraživanja za zakup poslovnih prostora odnose se na potraživanja iz ranijih godina i 2022. godine, a značajan dio potraživanja odnosi se na: Exicon d.o.o. Bihać (120.854 KM za period 2008- 2009. godina), „Bihaćka trgovina“ d.d. Bihać (63.662 KM za period 2007- 2011. godina), „Sanoinvest“ d.o.o. Bihać (59.118 KM za period 2016- 2022. godina), ZU Gradska apoteka (33.454 KM), UR „KAFFE BLUE“ (16.781 KM za period 2016- 2021. godina), „Duga“ d.o.o. Bihać (10.951 KM za period 2012- 2014. godina), „Una-Benz“ d.o.o. Bihać (217.947 KM za period 1999- 2001. godina). Za odabrani uzorak prezentirana su rješenja o izvršenju iz ranijeg perioda, osim za „Promina-tigar 94“ d.o.o. Bihać (33.931 KM), a prema prezentiranim informacijama parnični postupak okončan je donošenjem presude, a izvršni postupak nije moguće pokrenuti iz razloga brisanja iz sudskog registra.

Potraživanja od Kantona u iznosu od 913.011 KM evidentirana su na osnovu presuda Općinskog suda u Bihaću od 27. 6. 2008. godine i Kantonalnog suda u Bihaću od 17. 10. 2011. godine, kojim je tuženi Unsko-sanski kanton obavezan platiti Gradu iznos od 913.011 KM na ime razlike pogrešno obračunatih poreza za period od 1. 1. 2000. do 12. 9. 2004. godine. Općinski sud u Bihaću je 28. 8. 2012. godine donio Rješenje o izvršenju, na osnovu Prijedloga za izvršenje koje je podnijela Općina Bihać 25. 4. 2012. godine.

U okviru *potraživanja za komunalnu takstu* najznačajnija se odnose na JP Hrvatske telekomunikacije d.d. Mostar (371.734 KM) i „Robot“ General Trading CO d.o.o. Sarajevo (11.440 KM). Vezano za potraživanje od JP Hrvatske telekomunikacije d.d. Mostar, Grad je zastupan po Gradskom pravobranilaštву počevši od 2019. godine pa do 2021. godine upućivao prijedloge za izvršenje, te je u 2019. godini podnesen prijedlog za pokretanje sudskog postupka, ali je presudom Vrhovnog suda FBiH od 17. 10. 2022. godine poništena izvršna isprava na osnovu koje je dostavljen prijedlog za pokretanje sudskog postupka, te je u toku 2023. godine povučen prijedlog za izvršenje iz 2019. godine. Za potraživanje od „Robot“ General Trading CO d.o.o. Sarajevo podnesen je prijedlog za izvršenje u 2008. godini.

Potraživanja po osnovu rente u iskazana su u iznosu od 251.471 KM, a najznačajniji dio ovih potraživanja u iznosu od 157.963 KM odnosi se na potraživanje od JP „Elektroprivreda BiH“ d.d. Sarajevo – Podružnica „Elektrodistribucija“ Bihać, koje je sa stanjem na 31. 12. 2013. godine preknjiženo na sumnjiva i sporna potraživanja, te za isto nije pokrenut postupak naplate.

Potraživanja po osnovu naknade ranijem vlasniku za korištenje površine iskazana su u iznosu od 243.246 KM a značajan dio potraživanja odnosi se na potraživanja od fizičkih lica: Salkić Irfan (26.544 KM – 2009. godina, knjigovodstveno evidentirano na poziciju sumnjivih i spornih potraživanja u 2021. godini) Alivuk Kadir (28.620 KM – 2011. godina), Rukavina Franci (35.910 KM – 2011. godina), „Čavkunović BAU“ d.o.o. Bihać (73.360 KM – 2011. godina) i Nadarević Fadil (48.420 KM – 2021. godina). Za ova potraživana prezentirana su rješenja o izvršenju iz ranijeg perioda.

Potraživanja po osnovu naknade za izgradnju skloništa iskazna su u iznosu od 95.897 KM, a najznačajniji dio ovih potraživanja odnosi se na potraživana od „Robot“ General Trading CO d.o.o. Sarajevo, PJ Bihać u iznosu od 75.098 KM. Za ovo potraživanja nije pokrenut postupak naplate.

Služba za finansije je kupcima za zakup poslovnih prostora i prodaju imovine dostavila konfirmacije na ovjeru s ciljem usuglašavanja evidencija iskazanih potraživanja, ali je samo dio kupaca ovjerom potvrdio njihovo postojanje.

Nije prezentirana sveobuhvatna analiza ovih potraživanja s mjerama koje su poduzete na njihovoj naplati, niti da je vršena ocjena naplativosti potraživanja odnosno da li su zastarjela i da li su u potpunosti osnovana iskazana potraživanja

Ne možemo potvrditi potraživanja po osnovu zakupa poslovnih prostora, potraživanja od Kantona, potraživanja po osnovu komunalne takse, te potraživanja po osnovu naknade ranijem vlasniku u iznosu najmanje od 1.760.711 KM jer su rješenja o izvršenju najvećim dijelom donesena u periodu od 2012. do 2018., a još uvjek nisu naplaćena. Navedeno ukazuje nisu poduzete sve zakonom propisane aktivnosti naplate, što nije u skladu s odredbama Zakona o budžetima u FBiH.

Na poziciji ostalih potraživanja kod „JU Zavod za prostorno uređenje“ Bihać na sumnjiva i sporna potraživanja odnosi se 795.226 KM, ostala potraživanja 142.604 KM i potraživanja od radnika za manjkove (7.616 KM).

Sumnjiva i sporna potraživanja iskazana su u iznosu od 795.226 KM i odnose se na potraživanja za komunalnu naknadu za pravna lica.

Ostala potraživanja iskazana su u iznosu od 142.604 KM, a odnose se potraživanja za sudske troškove na osnovu podnesenih tužbi koji su naplaćeni od JU „Zavod za prostorno uređenje“.

Potraživanja od fizičkih osoba iskazana su iznosu od 3.296.509 KM i u cijelosti se odnose na JU „Zavod za prostorno uređenje“, a odnose se na komunalnu naknadu za pravna lica 2.029.845 KM, komunalnu naknadu za fizička lica 1.891.300 KM, dok su komunalije, odnosno, naknade za uređenje gradskog građevinskog zemljišta, iskazane u negativnom iznosu od 624.637 KM.

Od ukupnih potraživanja za komunalnu naknadu za pravna lica (2.029.845 KM), iznos do 1.753.148 KM odnosi se na početno stanje iz prethodnih godina, a iznos od 820.219 KM odnosi se na potraživanja po rješenjima izdatim u 2022. godini (2.439 rješenja). U toku godine po ovom osnovu naplaćeno je 543.522, ali nije prezentirano iz kojih perioda je potraživanje naplaćeno. Za ova potraživanja nije prezentirana njihova struktura, nego dokumentacija iz koje je vidljivo da je vršen prenos početnih stanja iz godine u godinu.

Od ukupnih potraživanja za komunalnu naknadu za fizička lica (1.891.300 KM), iznos do 1.692.210 KM odnosi se na početno stanje iz prethodnih godina, a iznos od 444.017 KM odnosi se na potraživanja po rješenjima izdatim u 2022. godini (17.954 rješenja). U toku godine po ovom osnovu naplaćeno je 244.927, ali nije prezentirano iz kojih perioda je potraživanje naplaćeno.

Za ova potraživanja nije prezentirana njihova struktura, nego dokumentacija iz koje je vidljivo da je vršen prenos početnih stanja iz godine u godinu. Prema službenoj zabilješci knjigovodstvena evidencija komunalne naknade vrši se u drugom programu (Infosys –izdavanje rješenja, zaduživanje pravnih i fizičkih lica, knjiženje uplata, promjene kod korisnika i dr.), a ostala evidencija vodi se u „Itineris“ programu. Prelaskom na novi program nisu se prebacili analitički podaci komunalne naknade, nego se knjigovodstveno evidentirao samo konačni iznos salda prenesen iz prethodnog programa.

Usklađivanje potraživanja putem izvoda otvorenih stavki nije izvršeno, a što je obaveza utvrđena Zakonom o računovodstvu i Pravilnikom o knjigovodstvu budžeta u FBiH. Prema prezentiranim podacima iz Glavne knjige, većina iskazanih potraživanja na 31. 12. 2022. godine je starija od 365 dana, a prema izvještaju službenoj zabilješci rješenja o izvršenju za 2021. i 2022. godinu su u pripremi, te je u toku priprema finansijske dokumentacije sa pregledom dugovanja koja će biti data na izvršenje.

Napominjemo da je Računovodstvenim politikama za budžetske korisnike i trezor Grada Bihaća definisano da je obaveza praćenja naplate potraživanja na korisniku budžeta, a dužan je putem svoje pomoćne knjige potraživanja redovno i svakodnevno pratiti dospjelost svakog potraživanja. Po isteku ugovorenog roka za naplatu svakog pojedinačnog potraživanja, koji ne može biti duži od šest mjeseci, vrši preknjiženje tog potraživanja na sumnjiva i sporna potraživanja, te poduzimaju sve zakonom propisane radnje za njegovu naplatu. Međutim, potraživanja čiji je rok za naplatu istekao nisu preknjižena na sumnjiva i sporna, a nisu poduzimane ni dovoljne aktivnosti na njihovoj naplati.

Naknade za uređenje gradskog građevinskog zemljišta odnose se na naplaćeni iznos potraživanja, bez da su prethodno nisu stvorena zaduženja. Naprijed navedeno ima za posljedicu iskazani negativni saldo ovih potraživanja u iznosu od 624.637 KM, odnosno preplatu istih, što ne odgovara činjeničnom stanju.

Potraživanja čiji je rok za naplatu istekao kod JU Zavod za prostorno uređenje, a koji ne može biti duži od šest mjeseci, kao i ona za koja su pokrenuta utuženja, nisu preknjižena na poziciju sumnjivih i spornih potraživanja. Za najmanje 3.445.358 KM potraživanja za komunalnu naknadu (1.753.148 KM pravna lica i 1.692.210 KM fizička lica) mogućnost naplate je upitna, jer se radi o potraživanjima starim više godina. Također, knjigovodstveno nisu evidentirana potraživanja, nego samo uplate po osnovu naknade za uređenje gradskog građevinskog zemljišta u iznosu od 624.637 KM, zbog čega su ona iskazana u potražnom saldu i neosnovano su umanjila ukupan iznos potraživanja. S obzirom na navedeno, kratkoročna potraživanja nisu realno iskazana.

U okviru potraživanja od pravnih osoba (533.345 KM) najznačajniji iznos odnosi se na Jedinstveni gradski organ uprave u iznosu od 519.191 KM, a najznačajnija odnose se na potraživanja za: zakup poslovnih prostorija (42.259 KM), komunalnu taksu (143.348 KM), naknadu za javnu površinu (32.182 KM), rentu (202.792 KM), naknadu ranijem vlasniku (31.177 KM), zakup poljoprivrednog zemljišta (11.812 KM), prodaju imovne (11.240 KM) i dr.

U okviru potraživanja iskazana su potraživanja Jedinstvenog gradskog organa uprave u iznosu od najmanje 1.760.711 KM za koja su donesena rješenja o izvršenju u ranijim periodima, a koja još uvijek nisu naplaćena i čija je mogućnost naplate neizvjesna. Navedeno ukazuje da nisu pravovremeno poduzete sve zakonom propisane aktivnosti naplate, a što nije u skladu s odredbama Zakona o budžetima u FBiH.

Na poziciji kratkoročnih potraživanja kod JU Zavod za prostorno uređenje iskazana su potraživanja po osnovu komunalne naknade iz ranijeg perioda u iznosu od najmanje 3.445.358 KM, za koje nije prezentirana struktura i koja nisu preknjižena na sumnjiva i sporna. Također, knjigovodstveno nisu evidentirana potraživanja, nego samo uplate po osnovu naknade za uređenje gradskog građevinskog zemljišta u iznosu od 624.637 KM, zbog čega su ona iskazana u potražnom saldu i neosnovano su umanjila ukupan iznos potraživanja. Navedeno nije u skladu s Pravilnikom o knjigovodstvu budžeta u FBiH i Računovodstvenim politikama za budžetske korisnike i trezor Grada.

Preporuke:

- *izvršiti analizu i ocjenu naplativosti potraživanja koja su iskazana u Bilansu stanja, na osnovu konstatovanog predložiti daljnje mjere s ciljem realnog iskazivanja potraživanja u skladu sa odredbama Zakona o budžetima u FBiH i Računovodstvenim politikama za budžetske korisnike i trezor Grada Bihaća;*
- *uspostaviti analitičke evidencije potraživanja po osnovu komunalne naknade kod JU Zavod za prostorno uređenje, te preispitati potražni saldo potraživanja po osnovu naknade za uređenje gradskog građevinskog zemljišta i poduzimati aktivnosti njihove naplate.*

6.2.1.2 Finansijski i obračunski odnosi s drugim povezanim jedinicama

Finansijski i obračunski odnosi s drugim povezanim jedinicama iskazani su u iznosu od 2.982.376 KM, dok su u konsolidovanom bruto bilansu iskazani u iznosu od 3.033.438 KM.

Finansijski i obračunski odnosi s drugim povezanim jedinicama iskazani kod Jedinstvenog gradskog organa uprave odnose se na obaveze Grada (1.274.994 KM) za izmirenje preuzetih obaveza iz osnova Zakona o dopunskim pravima branilaca i članova njihovih porodica Unsko-sanskog kantona,⁵¹ a koji je bio na snazi u prethodnom periodu i Odluke o pravu na oslobođanje od obaveze plaćanja naknada za branioce i članove njihovih porodica.⁵²

⁵¹ „Sl. glasnik Unsko-sanskog kantona“, br. 3/05 i 1/09

⁵² „Sl. glasnik Općine Bihać“, br. 8/10

U odabranim uzrocima konstatovano je da se radi o rješenjima nadležne Službe iz perioda od 2010.-2020. godine, u kojima je utvrđena obaveza investitora za plaćanje navedenih naknada, a istim je utvrđeno da ove obaveze preuzima Općina Bihać, ta da će se sredstva za ove namjene obezbijediti u Budžetu Općine.

Pravilnikom o knjigovodstvu budžeta u FBiH⁵³ i Računovodstvenim politikama za budžetske korisnike i trezor Grada Bihaća uređeno je da se na kontima grupe 16 i 36 (finansijski i obračunski odnosi) knjigovodstveno evidentiraju potraživanja i obaveze iz internih poslovnih odnosa u okviru organa i organizacija, na odgovarajućem analitičkom kontu, a koja se zatvaraju preko analitičkog konta za poravnanje internih transakcija.

Revizijom smo utvrdili da se na ovim kontima u Glavnoj knjizi kod JU Centar za socijalni rad (1.758.444 KM) knjigovodstveno evidentiraju i drugi poslovni događaji, a odnose se na potraživanja od Unsko-sanskog kantona iz tekuće i ranijih godina (period od 2016.-2022. godina), odnosno potraživanja po osnovu socijalnih naknada od Ministarstva zdravstva, rada i socijalne politike. Navedeno ukazuje na to da Pravilnik o knjigovodstvu budžeta u FBiH i Računovodstvene politike za budžetske korisnike i trezor Grada Bihaća nisu dosljedno primjenjeni u ovom dijelu, što je imalo za posljedicu pogrešna iskazivanja u konsolidovanim finansijskim izvještajima Grada za 2022. godinu.

Na poziciji finansijskih i obračunskih odnosa s drugim povezanim jedinicama iskazan je iznos od 1.758.444 KM koji se ne odnosi na potraživanja i obaveze iz internih poslovnih odnosa u okviru organa i organizacija, nego na knjigovodstveno evidentiranje drugih poslovnih događaja JU Centra za socijalni rad. Navedeno nije u skladu sa Pravilnikom o knjigovodstvu budžeta u FBiH i Računovodstvenim politikama za budžetske korisnike i trezor Grada Bihaća.

Preporuka:

- *izvršiti analizu svih knjigovodstvenih evidentiranja na poziciji finansijski i obračunski odnosi s drugim povezanim jedinicama, te izvršiti ispravke istih u skladu s odredbama Pravilnika o knjigovodstvu budžeta u FBiH i Računovodstvenih politika za budžetske korisnike i trezor Grada Bihaća, a sve u cilju istinitog iskazivanja obaveza i potraživanja u finansijskim izvještajima.*

6.2.1.3 Kratkoročni plasmani

Kratkoročni plasmani su iskazani u iznosu 528.835 KM, od čega se iznos od 528.185 KM odnosi na Jedinstveni gradski organ uprave, a 650 KM na JU za sport odmor i rekreaciju Bihać. Prema Izjavi odgovorne osobe za kratkoročne plasmane koji se odnose na Jedinstveni gradski organ uprave, na ovoj poziciji knjigovodstveno su evidentirana potraživanja po osnovu datih pozajmica u ratnom periodu. **Osim Izjave, nije prezentirana dokumentacija iz koje bi bilo vidljivo o kakvom poslovnom događaju i promjeni se radi, što nije u skladu sa članovima 10. i 11. Zakona o računovodstvu i reviziji u FBiH,⁵⁴ kojima je utvrđeno da je osnov za knjiženje u poslovnim knjigama vjerodostojna knjigovodstvena isprava, koja mora nedvojbeno i vjerodostojno pokazivati vrstu i obim nastalog poslovнog događaja, odnosno promjene. Također, nije nam prezentirano da su vršene aktivnosti na procjeni naplate ovih plasmana, a nisu ni usaglašeni na datum bilansa. Zbog toga ne možemo potvrditi vrijednost kratkoročnih plasmana iskazanih u iznosu od 528.185 KM.**

Preporuka:

- *preispitati osnovanost iskazivanja kratkoročnih plasmana i u skladu s utvrđenim izvršiti korekcije u finansijskim izvještajima.*

⁵³ „Sl. novine FBiH“, br. 60/14

⁵⁴ „Sl. novine FBiH“, br. 15/21

6.2.2 Stalna sredstva

Stalna sredstva u konsolidovanim finansijskim izvještajima Grada na 31. 12. 2022. godine iskazana su u iznosu 159.508.171 KM, a sastoje se od neotpisane vrijednosti stalnih sredstava u iznosu 154.582.273 KM, dugoročnih plasmana u iznosu 4.865.067 KM i dugoročnih razgraničenja u iznosu 60.831 KM.

6.2.2.1 Stalna sredstva

U konsolidovanim finansijskim izvještajima Grada na 31. 12. 2022. godine iskazana su stalna sredstva sadašnje vrijednosti od 154.582.273 KM (nabavne vrijednosti 197.573.811 KM, ispravke vrijednosti 42.991.538 KM).

Strukturu stalnih sredstava nabavne vrijednosti čine: zemljište (90.433.689 KM), građevine (54.946.407 KM), oprema (6.949.979 KM), stalna sredstva u obliku prava (3.689.505 KM), sredstva u pripremi (40.836.463 KM) i sredstva van upotrebe (717.768 KM).

U skladu s članom 7. Uredbe o računovodstvu budžeta u FBiH i članom 59. Pravilnika o knjigovodstvu budžeta u FBiH budžetski korisnici dužni su uspostaviti pomoćnu knjigu kapitalne imovine. Grad nije uspostavio knjigu kapitalne imovine u skladu s naprijed navedenim propisima, niti je uspostavljenja druga evidencija stalnih sredstava s podacima o pojedinačnim sredstvima, njihovim nabavnim vrijednostima, količinama i drugim podacima. Zbog toga ne možemo potvrditi strukturu sredstava, niti možemo potvrditi koja sredstva su knjigovodstveno evidentirana, a koja nisu kao i da je evidentirana sva imovina koja je u vlasništvu Grada ili joj je u skladu s propisima data u nadležnost (zemljište, građevine, ceste, komunalna infrastruktura).

Najveći dio stalnih sredstava odnosi se na Jedinstveni gradski organ uprave (120.173.375 KM) i JU „Zavod za prostorno uređenje“ Bihać (74.593.547 KM).

Na Jedinstveni gradski organ uprave odnosi se 120.173.375 KM nabavne vrijednosti stalnih sredstava, od čega je vrijednost zemljišta (90.433.689 KM), građevine (18.421.310 KM), oprema (6.116.154 KM), stalna sredstva u obliku prava (3.577.936 KM) i sredstva u pripremi (1.624.286 KM).

U toku godine vrijednost *zemljišta* povećana je za iznos od 95.188 KM, od čega se iznos od 5.248 KM odnosi na eksproprijaciju zemljišta, a 89.940 KM na nabavku inertnog materijala za prekrivanje deponije Kruškovača-Gorjevac.

Građevine se najvećim dijelom odnose na zgrade i stanove (10.110.885 KM), zgrade (8.397.141 KM), objekte vodovoda i kanalizacije (7.805.121 KM), te ostale objekte od kojih su najznačajniji vanjska osvjetljenja, trotoari i ograda (207.895 KM), ostale objekte-grobnicu (238.124 KM) i ceste i mostove (50.000 KM).

Za zemljište iskazano u knjigovodstvenim evidencijama nabavne vrijednosti 90.433.689 KM i zgrade u vrijednosti od 8.397.141 KM nije prezentirana njihova struktura, niti dokumentacija na osnovu koje bismo utvrdili o kojem zemljištu i zgradama se radi. Prema službenoj zabilješci koja je dostavljena, u obrazloženju je navedeno da Grad nema registar imovine, osim što ima imovinu u posjedu i vlasništvu Grada kao takvu upisanu u katastar nekretnina i zemljišnu knjigu, ali evidenciju koju je dužan da vodi Odsjek za evidenciju i upravljanje imovinom Grada još uvijek nema uspostavljenu. Također, navedeno je da je s ciljem popisa i evidencije nepokretne imovine Grada u okviru Službe za urbanističko planiranje, građenje, imovinsko-pravne i geodetske poslove formiran Odsjek za evidenciju i upravljanjem imovine Grada koji je pripremio tendersku dokumentaciju za izradu strategije i nabavku softvera za upravljanje imovinom Grada koji bi trebao biti kompatibilan sa evidencijom Federalne-uprave za geodetske i imovinsko-pravne poslove. Sredstva za nabavku ovog softvera obezbijeđena su u Budžetu Grada za 2023. godinu u iznosu od 55.000 KM.

Stalna sredstva u obliku prava odnose na studije izvodljivosti projektne pripreme i projektovanja (3.577.936 KM), a stalna sredstva u pripremi (1.624.286 KM) odnose se na građevine u pripremi, odnosno „Dogradnju i sanaciju Sportske dvorane Luke“.

Na JU „Zavod za prostorno uređenje“ odnosi se 74.593.547 KM nabavne vrijednosti stalnih sredstava, od čega je vrijednost građevina (35.219.197 KM), oprema (260.360 KM) i sredstva u pripremi (39.113.990 KM).

Stalna sredstva u pripremi iskazana su u iznosu od 39.113.990 KM, a odnose se na investicije u toku za uređenje gradskog građevinskog zemljišta (13.871.282 KM), lokalnih puteva (23.026.347 KM) i investicije u toku – vodoprivredni objekti (1.429.881 KM), te investicije u toku – zajednička komunalna potrošnja (786.481 KM).

Pravilnikom o knjigovodstvu budžeta u FBiH i Računovodstvenim politikama za budžetske korisnike i trezor Grada Bihaća propisano da se na poziciji sredstva u pripremi evidentiraju transakcije nabavke sredstava do momenta završetka izgradnje i stavljanja sredstva u upotrebu, kada se saldo na ovom kontu zatvara sa stalnim sredstvom u upotrebi. U skladu s propisima, obračun amortizacije se vrši od prvog dana narednog mjeseca po stavljanju sredstva u upotrebu.

Prema prezentiranoj dokumentaciji, na sredstvima u pripremi iskazana su ulaganja u cestovnu infrastrukturu, vodovodnu infrastrukturu, izgradnju objekata koja su evidentirana na osnovu zaključenih ugovora, te privremenih i okončanih situacija u tekućoj i prethodnih godina, a značajan dio ovih sredstava je u upotrebi i koristi se već određeni period. Za pojedina sredstva nije bilo promjena u tekućoj i prethodnim godinama, ali nije prezentirana dokumentacija na osnovu koje bi se utvrdilo zašto ona nisu evidentirana u upotrebi. Također, nije prezentiran pregled stalnih sredstava čija izgradnja još uvijek nije okončana. **S tim u vezi napominjemo da je dio sredstava u upotrebi iako se vodi na pripremi u iznosu od najmanje 8.543.645 KM (npr. ulaganja u kanalizacionu mrežu, ulaganja u objekte vodovodne infrastrukture, saobraćajnice, javnu rasvjetu, lokalne puteve i ulaganja u zajedničku komunalnu potrošnju).** Prema službenoj izjavi, u obrazloženju je navedeno da mnoge od ovih investicija su započete i ispostavljena okončana situacija, te da se isto knjigovodstveno evidentira kao investicija u toku, međutim Služba za računovodstvo nikada nije dobila zapisnik o primopredaji radova, zapisnik o tehničkom prijemu, na osnovu kojih bi se te investicije prebacile na stalna sredstva u upotrebi, te nije vršen ni obračun amortizacije. Iz tog razloga su se nedovršene i neaktivirane investicije prenosile iz godine u godinu kao početna stanja, iako su godinama u upotrebi.

Iako su određena stalna sredstva u upotrebi, za njih nije izvršeno preknjiženje na poziciju sredstava u upotrebu, niti je vršen obračun amortizacije u skladu sa propisima. Shodno navedenom, ne možemo potvrditi da su poduzete sve aktivnosti kako bi se stalna sredstva pravilno evidentirala, zbog čega ne možemo potvrditi njihovu iskazanu vrijednost.

Revalorizacija stalnih sredstava

U skladu s članom 18. Uredbe o računovodstvu budžeta u FBiH, članom 66. Pravilnika o knjigovodstvu budžeta u FBiH i članom 8.2. stav (8) Računovodstvenih politika za budžetske korisnike i trezor Grada Bihaća, budžetski korisnici vrše revalorizaciju stalnih sredstava. Knjigovodstveni iznos materijalnih sredstava obavezno se koriguje ako je inflacija na godišnjem nivou mjerena rastom cijena viša od 10% ili 10% i više kumulativno od zadnje promjene vrijednosti sredstava. Revalorizacija se vrši primjenom kumulativnog iznosa rasta cijena proizvođača industrijskih proizvoda, koje objavljuje Federalni zavod za statistiku. Efekti revalorizacije povećavaju izvore stalnih sredstava za razliku između rezultata revalorizacije nabavne vrijednosti i rezultata revalorizacije otpisane vrijednosti, a knjiži se tako što se povećava vrijednost stalnih sredstava i njihova ispravka za iznos revalorizacije, a efekti revalorizacije se evidentiraju na potražnoj strani konta izvora stalnih sredstava.

U skladu s članom 18. Uredbe o računovodstvu budžeta u FBiH, članom 66. Pravilnika o knjigovodstvu budžeta u FBiH i članom 8.2. stav (8) Računovodstvenih politika za budžetske korisnike i trezor Grada Bihaća, JU Zavod za prostorno uređenje je na 31. 12. 2022. godine izvršio revalorizaciju stalnih sredstava po stopi od 17,4%. Ukupan efekat revalorizacije iznosi 4.229.233 KM.

Na nivou Grada nije izvršena revalorizacija stalnih sredstava za 2022. godinu iako je prema podacima Federalnog zavoda za statistiku rast cijena industrijskih proizvoda od januara do decembra 2022. godine porastao je za 17,4%. Uzimajući u obzir sadašnju vrijednost stalnih sredstava i izvora stalnih sredstava na 31. 12. 2022. godine, efekt revalorizacije bi bio povećanje knjigovodstvene vrijednosti stalnih sredstava od 21.098.856 KM. Sredstva u pripremi se ne revalorizuju.

Revalorizacija se vrši primjenom kumulativnog iznosa rasta cijena proizvođača industrijskih proizvoda, koje objavljuje Federalni zavod za statistiku na način da povećava vrijednost izvora stalnih sredstava za razliku između rezultata revalorizacije nabavne i ispravke vrijednosti, kako bi se u periodu inflacije njihova vrijednost uskladila. Prema podacima Federalnog zavoda za statistiku rast cijena industrijskih proizvoda od januara do decembra 2022. godine porastao za 17,4% što je iziskivalo revalorizaciju. Nije izvršena revalorizacija stalnih sredstava za 2022. godinu u skladu sa propisima za sve budžetske korisnike.

Prema izjavi odgovorne osobe, revalorizacija stalnih sredstava nije izvršena, iako je inflacija na godišnjem nivou iznosila preko 10%, jer u konsultacijama s drugom Općinom koja je poslala upit Federalnom ministarstvu finansija u vezi obračun revalorizacije, a još uvijek nije dobila odgovor, kao i da računovodstveni program koji je trenutno u upotrebi nije dorađen u dijelu obračuna revalorizacije, odlučeno je da se neće raditi obračun revalorizacije za prethodnu godinu.

Ne možemo potvrditi knjigovodstvenu vrijednost stalnih sredstava, jer za zemljište iskazano u knjigovodstvenim evidencijama Jedinstvenog gradskog organa uprave nabavne vrijednosti 90.433.689 KM i zgrade nabavne vrijednosti od 8.397.141 KM nije prezentirana njihova struktura, niti dokumentacija na osnovu koje bismo utvrdili o kojem zemljištu i zgradama se radi. Također, ulaganja u kanalizacionu mrežu, ulaganja u objekte vodovodne infrastrukture, saobraćajnice, javnu rasvjetu, lokalne puteve i ulaganja u zajedničku komunalnu potrošnju u iznosu od najmanje 8.543.645 KM iskazana na poziciji sredstava u pripremi u knjigovodstvenim evidencijama JU Zavod za prostorno uređenje, iako je dio ovih sredstava u upotrebi duži period. Zbog toga nije vršen ni obračun amortizacije, a efekte na finansijske izvještaje ne možemo mjeriti. Nije vršena revalorizacija stalnih sredstava, iako je inflacija na godišnjem nivou iznosila preko 10%. Navedeno nije u skladu s odredbama Uredbe o računovodstvu budžeta u FBiH i Pravilnika o knjigovodstvu budžeta u FBiH.

Preporuke:

- *uspostaviti potpune knjigovodstvene evidencije stalnih sredstava, a stalna sredstva koja se koriste evidentirati na odgovarajućoj poziciji sredstava u upotrebi i vršiti obračun amortizacije stalnih sredstava u skladu sa Pravilnikom o knjigovodstvu budžeta u FBiH;*
- *izvršiti revalorizaciju stalnih sredstava za 2022. godinu u skladu s članom 18. Uredbe o računovodstvu budžeta u FBiH, članom 66. Pravilnika o knjigovodstvu budžeta u FBiH i članom 8.2 Računovodstvenih politika za budžetske korisnike i trezor Grada Bihaća.*

6.2.2.2 Dugoročni plasmani

Dugoročni plasmani iskazani su u iznosu 4.865.067 KM, a odnose se na početna stanja. Prema službenoj izjavi, ovi plasmani se odnose na potraživanja po osnovu robnih rezervi i po osnovu datih pozajmica u ratnom periodu, a za detaljna obrazloženja sadašnji uposlenici nemaju saznanja niti dokumentaciju.

Osim Izjave, nije prezentirana dokumentacija iz koje bi bilo vidljivo o kakvom poslovnom događaju i promjeni se radi, što nije u skladu sa članovima 10. i 11. Zakona o računovodstvu i reviziji u FBiH,⁵⁵ kojima je utvrđeno da je osnov za knjiženje u poslovnim knjigama vjerodostojna knjigovodstvena isprava, koja mora nedvojbeno i vjerodostojno pokazivati vrstu i obim nastalog poslovnog događaja, odnosno promjene. Također, nije nam prezentirano da su vršene aktivnosti na procjeni naplate ovih plasmana, a nisu ni usaglašeni na datum bilansa.

Zbog navedenog, ne možemo potvrditi stanje dugoročnih plasmana u iznosu 4.865.067 KM, s obzirom na to da se odnose na poslovne događaje iz ranijeg perioda, a za koje Grad ne posjeduje vjerodostojnu dokumentaciju.

Preporuka:

- *preispitati osnovanost iskazivanja dugoročnih plasmana i u skladu s utvrđenim izvršiti korekcije u finansijskim izvještajima.*

⁵⁵ „Sl. novine FBiH“, br. 15/21

6.2.3 Kratkoročne obaveze i razgraničenja

Kratkoročne obaveze i razgraničenja iskazana su u iznosu od 23.294.443 KM, a odnose se na kratkoročna razgraničenja (11.553.640 KM), kratkoročne tekuće obaveze (10.393.557 KM), finansijske i obračunske odnose s drugim povezanim jedinicama (1.274.994 KM), obaveze prema zaposlenim (71.850 KM) i kratkoročne kredite i zajmove (402 KM).

Kratkoročne obaveze i razgraničenja u Jedinstvenom gradskom organu uprave iskazane su u iznosu od 12.886.672 KM od čega su kratkoročna razgraničenja (7.060.417 KM), kratkoročne tekuće obaveze (4.492.099 KM), finansijske i obračunske odnose s drugim povezanim jedinicama (1.274.994 KM), obaveze prema zaposlenicima (58.759 KM) i kratkoročne kredite i zajmove (402 KM).

Kratkoročna razgraničenja najvećim dijelom se odnose na razgraničene vlastite prihode u iznosu od 3.925.224 KM i razgraničene prihode za namjenska sredstva u iznosu 3.017.797 KM.

Razgraničeni vlastiti prihodi odnose se knjigovodstvena evidentiranja potraživanja najvećim dijelom za zakup poslovnih prostora (1.040.088 KM), potraživanja od Kantona (913.011 KM), komunalnu taksu (585.894 KM) i rentu (457.012 KM).

Razgraničeni prihodi za namjenska sredstva odnose se na neutrošena sredstva doznačenih od drugih nivoa vlasti od kojih su najznačajnija primljena a neutrošena sredstva u iznosu od 193.272 KM od „Agencije za vodno područje rijeke Save“ Sarajevo, sredstva Ambasade Švicarske u iznosu od 192.297 KM i dr.

Kao što smo naveli u tački 6.1.1.2 Izvještaja, Grad u tekućem periodu nije razgraničio neutrošene namjenske prihode u iznosu od najmanje 259.094 KM, već ih je priznavao kao prihod perioda, zbog čega su kratkoročna razgraničenja u Bilansu stanja manje iskazana za navedeni iznos.

Kratkoročne tekuće obaveze odnose se najvećim dijelom na obaveze prema dobavljačima u iznosu od 1.723.046 KM, obaveze prema fizičkim licima (63.689 KM), obaveze za tekuće transfere neprofitnim organizacijama (975.872 KM) i tekuće transfere pojedincima (275.360 KM).

Finansijski i obračunski odnosi s drugim povezanim jedinicama odnos se na interne transakcije iz osnova Zakona o dopunskim pravima branilaca i članova njihovih porodica Unsko-sanskog kantona.

Obaveze prema zaposlenim odnose se na obračunate, a neisplaćene plaće i naknade plaće za decembar 2022. godine.

6.2.4 Dugoročne obaveze

Dugoročne obaveze i razgraničenja na 31. 12. 2022. godine iskazani su u iznosu od 7.020.819 KM i odnose se na dugoročne obaveze po kreditima.

Dugoročne obaveze po kreditima odnose se na:

- 4.609.091 KM – Ugovor o kreditu koji su zaključili Općina Bihać i UniCredit Bank d.d. Mostar 27. 3. 2014. godine za refinansiranje kreditnih zaduženja iz 2010. i 2011. godine i finansiranja Projekta odvodnje i prečišćavanja otpadnih voda u Bihaću. Ugovor je zaključen na period od 144 mjeseca (120 jednakih mjesecnih rata), sa grejs periodom od 24 mjeseca. Iznos kredita je 13.000.000 KM, a godišnja kamatna stopa je 5,36%. U toku 2016. godine zaključen je Aneks Ugovora kojim je definisano da će se kredit vraćati u roku od 144 mjeseca (110 jednakih mjesecnih rata), sa grejs periodom od 34 mjeseca. U toku 2017. i 2018. godine zaključivani su aneksi Ugovora gdje se je mijenjala godišnja kamatna stopa, a prema posljednjem Aneksu Ugovora od 14. 5. 2019. godine godišnja kamatna stopa iznosi 2,8%.
- 1.061.728 KM - Ugovor o kreditu koji su zaključili Grad i Komercijalna banka a. d. Banja Luka 11. 9. 2019. godine. Ugovor je zaključen na period od 81 mjesec. Iznos kredita je 2.000.000 KM, a godišnja kamatna stopa je 2,19%.

- 1.350.00 KM - Ugovor o kreditu koji su zaključili Grad i UniCredit Bank d.d. Mostar 16. 6. 2022. godine. Ugovor je zaključen na period od 60 mjeseci. Iznos kredita je 1.500.000 KM, a godišnja kamatna stopa je 2,36%.

Iskazane dugoročne obaveze usaglašene su sa bankama.

Zaključkom Općinskog vijeća iz 2007. godine data je saglasnost na zaduženje Općine u iznosu od 2.000.000 EUR kod Federalnog ministarstva finansija. Poseban sporazum o kreditu i finansiranju za Projekat obnove gradskih voda i kanalizacionih sistema u BiH zaključen je između Federacije BiH, koju zastupa Federalno ministarstvo finansija i Općine Bihać 14. 11. 2007. godine. Sporazumom je definisano da Federacija prosljeđuje kredit Općini u iznosu od 2.000.000 EUR, Također, definisana je kamatna stopa od 0,75% godišnje, grejs period 10 godina i rok otplate od 40 godina kroz 60 polugodišnjih uplata (kreditna sredstva će se otplaćivati polugodišnje, tako da prva rata dospijeva na naplatu 30. 6. 2015. godine, a zadnja 30. 12. 2044. godine, u 60 rata od kojih 59 rata iznosi 33.333 EUR, a zadnja 33.353 EUR), te da se Općina Bihać obavezuje vratiti Federaciji ukupan iznos kredita, kao i sve iznose kamata i ostalih troškova.

Vijeće je 20. 2. 2019. godine donijelo Odluku o reprogramu kreditnih obaveza, nastalih na osnovu Zaključka o davanju saglasnosti na zaduženje Općine Bihać u iznosu od 2.000.000 EUR. Aneks 1 na Poseban sporazum o kreditu i finansiranju iz 2007. godine, zaključen je 28. 5. 2019. godine između Federacije BiH i Grada, kojim je definisano da će se sredstva umanjena za jednu uplaćenu ratu u iznosu od 33.200 EUR otplaćivati s početkom od 30. 6. 2019. godine i završetkom do 30. 12. 2044. godine po Reprogramiranim planu otplate, te dospjele neplaćene obaveze u iznosu do 281.414 EUR u periodu od 30. 6. 2019. godine od 31. 12. 2033. godine otplaćivat će se Federaciji BiH po Reprogramiranom planu otplate u polugodišnjim iznosima od 9.380.46 EUR. **Također, Grad se obavezuje da će vratiti Federaciji preostali iznos kredita od 1.966.800 EUR, kao i sve dospjele obaveze, kamate i troškove.**

Supsidijarnim kreditnim sporazumom kojeg je Općina Bihać zaključila sa JP „Vodovod“ d.o.o. Bihać 2008. godine, Općina je proslijedila JP „Vodovod“ d.o.o. Bihać kredit u iznosu 3.911.660 KM (2.000.000 EUR).

Također, zaključen je Aneks Supsidijarnog kreditnog sporazuma 21. 6. 2019. godine između Grada Bihaća i JP „Vodovod“ d.o.o. Bihać. Aneksom Sporazuma je definisano da sredstva umanjena za jednu uplaćenu ratu u iznosu od 33.200 EUR, a JP „Vodovod“ d.o.o. Bihać otplaćivati će Federaciji, s početkom od 30. 6. 2019. godine do 30. 12. 2044. godine, po Reprogramiranim planu otplate. Dospjele neplaćene obaveze u iznosu do 281.414 EUR JP „Vodovod“ d.o.o. Bihać u periodu od 30. 6. 2019. godine od 31. 12. 2033. godine otplaćivat će Federaciji BiH u polugodišnjim iznosima od 9.380.46 EUR, te se JP „Vodovod“ d.o.o. Bihać obavezuje vratiti preostali iznos kredita od 1.966.800 EUR .

Federalno ministarstvo finansija dostavlja obavijest o dospjelim obavezama po ovom kreditu koje glase na Grad. Međutim, uplatu anuiteta vrši JP „Vodovod“ d.o.o. Bihać na depozitni račun FBiH na osnovu zaključenog Aneksa Supsidijarnog kreditnog sporazuma između Grada i JP „Vodovod“ d.o.o. Bihać.

Članom 14. Pravilnika o evidenciji vanjskog duga u FBiH⁵⁶ utvrđeno je da su gradske službe dužne, u roku od 20 dana po isteku svakog kvartala, Federalnom ministarstvu finansija dostaviti podatke o vanjskom dugu na propisanim obrascima. **Grad nije sačinjavao i dostavljao izvještaje o dugu Federalnom ministarstvu finansija, što nije u skladu sa spomenutim Pravilnikom.**

Iako je Grad zaključio Sporazum o kreditu i finansiranju za Projekat obnove gradskih voda i kanalizacionih sistema u BiH na osnovu kojeg je dužnik prema Federaciji BiH u iznosu 3.911.660 KM ove obaveze nisu bilansno evidentirane, kao i potraživanje po ustupljenim kreditnim sredstvima od JP „Vodovod“ d.o.o. Bihać. Navedeno nije u skladu sa Uredbom o računovodstvu budžeta u FBiH i Pravilnikom o knjigovodstvu budžeta u FBiH.

⁵⁶ „Sl. novine FBiH“, br. 14/08

Nije nam prezentirana ni dokumentacija koja potvrđuje da je Federalno ministarstvo finansija dalo saglasnost da otplatu vrši JP „Vodovod“ d.o.o. Bihać, niti dokumentacija koja potvrđuje da se s Federalnim ministarstvom finansija vrši usaglašavanje stanja ovih obaveza. Izveštaj o vanjskom dugu nije sačinjen i dostavljen Federalnom ministarstvu finansija, što nije u skladu sa Pravilnikom o evidenciji vanjskog duga u FBiH.

Preporuka:

- ***knjigovodstveno evidentirati dugoročne obaveze po osnovu kredita za Projekat obnove gradskih voda i kanalizacionih sistema u BiH, te dostavljati izveštaje o dugu Federalnom ministarstvu finansija u skladu sa Pravilnikom o evidenciji vanjskog duga u FBiH.***

6.2.5 Izvori sredstava

Izvori stalnih sredstava iskazani su u iznosu od 148.057265 KM i čine ih izvori stalnih sredstava (147.080.898 KM), ostali izvori sredstava (1.258.526 KM), izvori sredstava rezervi (5.464.767 KM) i neraspoređeni višak rashoda nad prihodima (5.746.926 KM).

Izvori stalnih sredstava nisu usuglašeni s knjigovodstvenom vrijednosti stalnih sredstava za 480.556 KM, što ukazuje na to da u ranijem razdoblju nisu dosljedno primijenjene računovodstvene politike koje su u primjeni. Također, manje su iskazani s obzirom na to da nije izvršena revalorizacija stalnih sredstava na nivou Grada (tačka 6.2.2.1 Izveštaja). Izvori ostalih sredstava (7.020.891 KM – dugovni saldo) usuglašeni su sa iskazanim stanjem dugoročnih obaveza.

Iskazano stanje ostalih izvora u iznosu od 1.258.526 KM i izvora sredstava rezervi u iznosu od 5.464.767 KM nismo mogli potvrditi. Prema izjavi odgovorne osobe, odnose se na potraživanja po osnovu robnih rezervi i pozajmica iz ratnog perioda. Osim Izjave, nije prezentirana dokumentacija iz koje bi bilo vidljivo o kakvom poslovnom događaju i promjeni se radi, što nije u skladu sa članovima 10. i 11. Zakona o računovodstvu i reviziji u FBiH, kojima je utvrđeno da je osnov za knjiženje u poslovnim knjigama vjerodostojna knjigovodstvena isprava, koja mora nedvojbeno i vjerodostojno pokazivati vrstu i obim nastalog poslovнog događaja, odnosno promjene.

Izvore sredstava u iznosu od 6.723.293 KM ne možemo potvrditi, s obzirom na to da se odnose na poslovne događaje iz ranijeg perioda, a za koje Grad ne posjeduje vjerodostojnu dokumentaciju.

Preporuka:

- ***usaglasiti stanje izvora stalnih sredstava sa stanjem stalnih sredstava, te preispitati osnovanost iskazivanja ostalih izvora sredstava i izvora sredstava rezervi u finansijskim izveštajima.***

6.2.6 Popis sredstava i obaveza

Popis sredstava i obaveza nije izvršen na nivou konsolidovanih finansijskih izveštaja, već su budžetski korisnici formirali komisije koje su provele pojedinačne popise i sačinile izveštaje.

Zaključkom o pokretanju popisa vršiteljice dužnosti gradonačelnika od 12. 1. 2023. godine imenovane su Centralna popisna komisija, Komisija za popis stalnih sredstava roba i sitnog materijala, te Komisija za popis novčanih sredstava, potraživanja i obaveza. Također, vršiteljica dužnosti gradonačelnika je 17. 1. 2023. godine donijela Uputstvo o radu popisnih komisija i obavljanju popisa imovine, potraživanja, zaliha i obaveza, te su utvrđeni rokovi za obavljanje poslova popisa i to: pojedinačne popisne komisije dužne su popis dostaviti Centralnoj popisnoj komisiji najdalje do 30. januara 2023. godine, Centralna popisna bila je dužna dostaviti Izveštaj do 31. januara 2023. godine.

Uvidom u Izvještaj centralne popisne komisije Jedinstvenog gradskog organa uprave i izvještaje popisnih komisija utvrdili smo sljedeće:

- Pojedinačne popisne komisije sačinile su izvještaje van utvrđenog roka (npr. Izvještaj o popisu stalnih sredstava i sitnog inventara na zalihamu i u potrebi sačinjen je 22. 2. 2023. godine), a Centralna popisna komisija sačinila je Izvještaj 6. 3. 2023. godine, što znači da nije ispoštovan propisani rok utvrđen Uputstvom o radu popisnih komisija i obavljanju popisa imovine, potraživanja, zaliha i obaveza i članom 22. Zakona o računovodstvu i reviziji u FBiH. Također, nije donesena odluka kojom je usvojen Izvještaj centralne popisne komisije;
- Komisija za popis stalnih sredstava, roba i sitnog materijala nije izvršila popis zemljišta, građevina, stalnih sredstava u obliku prava i sredstava u pripremi;
- Osim u Službi za civilnu zaštitu, stručne i zajedničke poslove, stalna sredstava nisu označena inventurnim brojevima. Po završetku naturalnog popisa, nisu sačinjene popisne liste koje sadrže sve elemente, jer u istim nisu iskazane količine, cijene i vrijednosti, niti razlike između stvarnog i knjigovodstvenog stanja stalnih sredstava (viškovi/manjkovi), što ukazuje da knjigovodstvena stanja nisu uskladena sa stvarnim stanjem;
- U Izvještaju o popisu, nije dat osvrt na stanje potraživanja, period na koji se odnose, da li ima potraživanja za koja nisu poduzete zakonske mjere naplate istih, te da li ima potraživanja za koje je istekao zakonski rok naplate, odnosno koja su zastarjela;
- Popis potraživanja i kratkoročnih razgraničenja izvršen je preuzimanjem analitičkih kartica iz knjigovodstva.

Direktor JU Zavod za prostorno uređenje donio je 22. 12. 2022. godine Odluku o vršenju popisa i imenovanju komisija za popis, te su imenovane Centralna popisna komisija i komisije za popis: stalnih sredstava u upotrebi i pripremi; sitnog inventara, zaliha i auto guma u upotrebi; obaveza i potraživanja, te popis stvari koje se nalaze kod drugih pravnih lica.

Zakonom o računovodstvu i reviziji u FBiH definisano je da pri utvrđivanju sastava pojedinih komisija za popis treba voditi računa da lica koja su materijalno ili finansijski zadužena za sredstva koja se popisuju i njihovi neposredni rukovodioci ne mogu biti određeni u komisiju za popis tih sredstava. Također, Pravilnikom o knjigovodstvu budžeta u FBiH propisano je da članovi komisije ne mogu biti lica koja su materijalno ili finansijski zadužena za sredstva koja se popisuju i njihovi neposredni rukovodioci. U komisiju za popis potraživanja i obaveza ne mogu biti imenovana lica koja vode knjigovodstvenu evidenciju potraživanja i obaveza.

Revizijom smo utvrdili da je za predsjednicu Centralne popisne komisije imenovana šefica Sektora za ekonomske, pravne i zajedničke poslove, kao i za člana Centralne popisne komisije imenovan zaposlenik Sektora za ekonomske, pravne i zajedničke poslove, koji obavlja poslove stručnog saradnika za računovodstvene poslove, što nije u skladu s odredbama Zakona o računovodstvu i reviziji u FBiH i Pravilnika o knjigovodstvu budžeta u FBiH.

Centralna popisna komisija sačinila je 24. 2. 2023. godine Elaborat o redovnom godišnjem popisu za 2022. godinu, što nije u skladu s članom 22. Zakona o računovodstvu i reviziji u FBiH. Predsjednik Upravnog odbora donio je 27. 2. 2023. godine pojedinačne odluke kojima su usvojeni izvještaji popisnih komisija.

Slijedom navedenog, konstatujemo da su u Centralnoj popisnoj komisiji kod JU Zavod za prostorno uređenje za popis imenovani zaposlenici koji su materijalno ili finansijski zaduženi za sredstva i zaposlenici koji vode knjigovodstvenu evidenciju potraživanja i obaveza.

S obzirom na navedeno, konstatujemo da godišnji popis imovine i obaveza nije završen u propisanom roku i da za Jedinstveni gradski organ uprave nije donesena Odluka o usvajanju Izvještaja centralne popisne komisije (do 15. februara), tako da prije sačinjavanja završnog računa nije ni moglo biti izvršeno usklađivanje knjigovodstvenog sa stvarnim stanjem imovine i obaveza utvrđenih popisom.

Također, nije izvršen sveobuhvatan popis imovine i obaveza jer popisom u okviru Jedinstvenog gradskog organa uprave nisu obuhvaćeni zemljište, građevine, stalna sredstava u obliku prava, sredstva u pripremi i potraživanja. Shodno navedenom, ne možemo potvrditi da je godišnji popis imovine i obaveza izvršen kako je propisano Zakonom o računovodstvu i reviziji u FBiH, Uredbom o računovodstvu budžeta u FBiH i Pravilnikom o knjigovodstvu budžeta u FBiH, a samim tim ne možemo potvrditi da je izvršeno usklađivanje knjigovodstvenog sa stvarnim stanjem.

Preporuke:

- *u komisije za popis imenovati zaposlenike koji nisu materijalno ili finansijski odgovorni za sredstva i vođenje knjigovodstvene evidencije potraživanja i obaveza;*
- *blagovremeno vršiti godišnji popis imovine i obaveza, utvrditi stvarno stanje imovine i obaveza, i izvršiti usklađivanje knjigovodstvenog sa stvarnim stanjem, kako je to propisano Zakonom o računovodstvu i reviziji u FBiH, Uredbom o računovodstvu budžeta u FBiH i Pravilnikom o knjigovodstvu budžeta u FBiH.*

6.3 IZVJEŠTAJ O NOVČANIM TOKOVIMA

U Izvještaju o novčanim tokovima iskazani su novčani primici u iznosu od 30.645.345 KM, novčane isplate 28.849.578 KM, neto novčane isplate 1.795.767 KM. Saldo gotovine na početku godine iznosio je 4.923.689 KM, a na kraju godine 6.719.636 KM.

Izvještaj o novčanim tokovima sačinjen je u skladu s Pravilnikom o finansijskom izvještavanju i godišnjem izvještaju budžeta u FBiH.

7. VANBILANSNA EVIDENCIJA

U okviru vanbilansne evidencije iskazan je iznos od 3.951.576 KM, od čega se iznos od 3.911.660 KM odnosi se na obaveze po kreditnom zaduženju iz Kreditanstalt fur wiederaufbau („KfW“) za Projekat obnove gradskih voda i kanalizacionih sistema u BiH. S obzirom na to da ove obaveze ne predstavljaju potencijalne obaveze, trebale su biti knjigovodstveno evidentirane na bilansnoj poziciji, što smo detaljnije opisali i dali preporuku u tački 6.2.4 Izvještaja.

Iznos od 39.917 KM na preostale obaveze po osnovu vansudske nagodbe iz 2021. godine osnovu duga Grada za naknadu za nekretnine izuzete iz posjeda ranijih korisnika. Naime, vansudskom nagodbom iz 2021. godine utvrđena je obaveza Grada da isplati iznos fizičkom licu od 108.864 KM po osnovu naknade za nekretnine izuzete iz posjeda ranijih korisnika Rješenjem Općinskog vijeća iz 2005. godine u 30 jednakih mjesecnih rata (3.628,80 KM – rata) počev od juna 2021. godine pa do isplate konačnog iznosa duga, zaključno s novembrom 2023. godine. Grad redovno izmiruje ove obaveze, ali one nisu evidentirane u skladu s Računovodstvenim politikama za budžetske korisnike i rezervu Grada Bihaća na odgovarajućoj poziciji u bilansnoj evidenciji.

Preporuka:

- *obaveze po osnovu vansudske nagodbe evidentirati na odgovarajućim pozicijama u skladu s Računovodstvenim politikama za budžetske korisnike i rezervu Grada Bihaća.*

8. JAVNE NABAVKE

Plan javnih nabavki za 2022. godinu (u daljem tekstu: Plan) za Jedinstveni gradski organ uprave donosi gradonačelnik, a za javne ustanove njihovi rukovodioci.

Jedinstveni gradski organ uprave

Plan za Jedinstveni gradski organ uprave za 2022. godinu usvojio je gradonačelnik 17. 2. 2022. godine, kojim su planirane nabavke roba, usluga i radova ukupne procijenjene vrijednosti 1.638.033 KM⁵⁷ putem 66 postupka. U toku godine izvršena je 21 izmjena i dopuna Plana, nakon čega je procijenjena vrijednost planiranih nabavki za 2022. godinu iznosila 4.032.037 KM, i to putem: 38 otvorenih postupka (2.766.063 KM), 43 konkurentska zahtjeva za dostavu ponuda (980.039 KM), 53 direktna sporazuma (253.316 KM) i dva pregovaračka postupka bez objave obavještenja (32.619 KM).

Prema prezentiranim podacima, u 2022. godini provedeno je 98 postupaka (44 direktna sporazuma, 24 konkurentska zahtjeva za dostavu ponuda, 20 otvorenih postupaka), nakon kojih su zaključeni ugovori ukupne vrijednosti od 1.920.943 KM.

Izvršili smo uvid u procedure nabavke ukupne vrijednosti od 449.287 KM, od čega pet otvorenih postupaka ukupne ugovorene vrijednosti 359.224 KM (dva postupka nabavke elektroinstalacijskih i keramičarsko-podopolagačkih radova na sportskoj dvorani „Luke“ Bihać, postupak nabavke radova-podrška projektu ispostave isturenog odjeljenja Muzeja 2. pješadijskog puka, nabavka radova na renoviranju i opremanju društvenog centra Ozimice I i nabavka usluge izrade energijskog audita za administrativnu zgradu Grada Bihaća), četiri konkurentska zahtjeva u vrijednosti 148.933 KM (nabavke usluga nadzora nad izvođenjem radova sportske dvorane, nabavka goriva za motorna vozila, nabavka roba peleta, nabavka roba sadnica) i tri direktna sporazuma u vrijednosti 17.509 KM (nabavka usluga izrade geodetskog snimka za kamp LIPA, usluge zakupa reklamnih površina, usluge izrade projektne dokumentacije za ugradnju lifta).

Otvoreni postupak nabavke **elektroinstalacijskih radova na Sportskoj dvorani „Luke“ Bihać** pokrenut je Odlukom o pokretanju postupka od 28. 4. 2022. godine, a procijenjena vrijednost iznosila je 175.541 KM. Tendersku dokumentaciju preuzele je 19 zainteresiranih ponuđača. Komisija je za ovu nabavku konstatovala da je zaprimljena samo jedna prihvatljiva ponuda od ponuđača Elektro-Džanić d.o.o. Velika Kladuša u iznosu od 174.794 KM. Budući da je pristigla samo jedna prihvatljiva ponuda, e-aukcija nije provedena, te je Ugovor 9. 6. 2022. godine zaključen sa Elektro-Džanić d.o.o. Velika Kladuša u iznosu od 174.794 KM. Rok za izvođenje radova je bio 45 kalendarskih dana od dana uvođenja u posao. Dana 17. 10. 2022. godine zaprimljen je akt od strane izvođača radova u kojem je navedeno da daljne radove nisu u mogućnosti izvesti u roku zbog građevinskih gipsanih radova koje izvodi drugi izvođač. Nadalje, u obavijesti se navodi da su ostatak elektroinstalacijskih radova spremni izvesti odmah po prijemu obavijesti od strane investitora da su građevinski radovi na zidovima završeni i da mogu pristupiti završetku elektroinstalacijskih radova po Ugovoru. Zaključno sa 31. 12. 2022. godine, realizacija po ovom ugovoru iznosila je 119.637 KM.

Nabavka **keramičarskih radova na Sportskoj dvorani „Luke“ Bihać** provedena je putem otvorenog postupka. Odlukom o pokretanju postupka od 28. 4. 2022. godine procijenjena vrijednost nabavke iznosila je 117.468 KM. Tendersku dokumentaciju preuzele je 19 zainteresiranih ponuđača. Komisija je konstatovala da su zaprimljene dvije ponude ponuđača Inter Mozaik d.o.o. Bihać d.o.o. (107.640 KM) i Keramika Nova d.o.o. Bihać (118.076 KM), te da se ponuda ponuđača Keramika Nova d.o.o. Bihać isključuje iz daljeg postupka, jer nisu dostavljeni obavezni kvalifikacijski dokazi u pogledu ekonomsko finansijske sposobnosti. Budući da je pristigla samo jedna prihvatljiva ponuda, e-aukcija nije provedena, te je zaključen Ugovor 13. 6. 2022. godine sa Inter Mozaik d.o.o. Bihać u vrijednosti od 107.640 KM. Ugovorom je definisan rok za izvođenje radova i to 45 kalendarskih dana od dana uvođenja u posao, te da ukoliko izvođač zakasni s izvođenjem radova, odnosno sa predajom ugovorenih radova, obavezan je za svaku započetu sedmicu kašnjenja platiti naručiocu ugovorenu kaznu u iznosu od 1% od ukupne vrijednosti ugovorenih radova, a ukupna vrijednost ugovorene kazne ne može iznositi više od 5% od ukupne vrijednosti ugovorenih radova. Uvidom u građevinski dnevnik konstatovano je da izvođač uveden u posao 21. 7. 2022. godine, a radovi su okončani 10. 5. 2023. godine. U vezi ove nabavke nisu prezentovane informacije o razlozima kašnjenja u realizaciji ugovora, a zbog kašnjenja nisu aktivirane odredbe ugovora vezano za obračun ugovorene kazne.

⁵⁷ Sve iskazane vrijednosti javnih nabavki su sa PDV-om

Prema navedenom, konstatujemo da interne kontrole u Gradu ne funkcionišu s obzirom na to da radovi nisu izvršeni u skladu s zaključenim ugovorima, te da zbog kašnjenja nisu aktivirane odredbe ugovora vezano za obračun ugovorenih kazni. Elektroinstalacijski radovi na Sportskoj dvorani „Luke“ Bihać nisu u potpunosti završeni u skladu sa ugovorenim rokom, a zaključno s 31. 12. 2022. realizacija po Ugovoru iznosila je 119.637 KM. Također, keramičarski radovi na Sportskoj dvorani „Luke“ Bihać završeni su u maju 2023, iako je izvođač uveden u posao u julu 2022. godine.

Nabavka radova na renoviranju i opremanju društvenog centra Ozimice I provedena je putem otvorenog postupka, a pokrenuta je Odlukom o pokretanju postupka od 22. 3. 2022. godine, procijenjene vrijednosti u iznosu od 28.201 KM. Tendersku dokumentaciju preuzeo je devet, dok je izmjenu tenderske dokumentacije preuzeo šest ponuđača. Tenderskom dokumentacijom u dijelu obrasca za cijenu ponude (specifikacija namještaja) navedene su detaljne karakteristike: mini modularni radni sto dimenzija 120 cm x 60 cm x 72 cm, te prostorom za stolice sa sve 4 strane, a materijal uključuje drvo, aluminijum i plastiku te bijelu boju. Također, konferencijska stolica koja se sastoji od metalne konstrukcije, tapaciranih sjedišta i naslona u crnoj boji širine 54 cm, debljine 58 cm i visine 78 cm. Za predmetnu nabavku tenderskom dokumentacijom utvrđeno je da se ne traže dokazi o ekonomskoj i finansijskoj sposobnosti ponuđača i tehničke i profesionalne sposobnosti dobavljača.

Prema Zapisniku o pregledu i ocjeni ponuda pristigle su dvije ponude i to: Montaža plinovod d.o.o. Bosanski Petrovac (34.049KM) i Gradnja Final d.o.o. Bužim (28.093 KM). Pošto je za predmetni postupak predviđena e-aukcija, ista je provedena, te je konstatovano da nije bilo promjena u smislu snižavanja ponuda. Ugovor je zaključen 2. 8. 2022. godine sa ponuđačem „Gradnja Final“ d.o.o. Bužim u vrijednosti od 28.093 KM. Rok za izvođenje radova i opremanja je bio 60 dana od dana uvođenja u posao. Izvođač je uveden u posao 9. 8. 2021. godine. Prema izvještaju nadzora i građevinskom dnevniku radovi su okončani 18. 10. 2022. godine.

S obzirom na način utvrđivanja karakteristika namještaja u dijelu obrasca za cijenu ponude (mini modularni radni sto dimenzija 120 cm x 60 cm x 72 cm, te prostorom za stolice sa sve 4 strane, a materijal uključuje drvo, aluminijum i plastiku te bijelu boju; konferencijska stolica koja se sastoji od metalne konstrukcije, tapaciranih sjedišta i naslona u crnoj boji širine 54 cm, debljine 58 cm i visine 78 cm), ne možemo potvrditi da je tenderska dokumentacija za radove na renoviranju i opremanju društvenog centra Ozimice I mreže sačinjena u skladu s članovima 53. stav 5. i 44. stav 3. Zakona o javnim nabavkama, kojim je propisano da je ugovorni organ dužan prilikom pripreme tenderske dokumentacije poštovati princip jednakog tretmana i nediskriminacije kandidata/ponuđača i da postavljeni uslovi ne smiju imati ograničavajući karakter na konkureniju. Shodno tome, kao i na broj potencijalnih ponuđača koji su preuzeli tendersku dokumentaciju i broj dostavljenih ponuda, ovako postavljeni uslovi imaju ograničavajući faktor, i ukazuje da nije osigurana pravična i aktivna konkurenca, s ciljem najefikasnijeg korištenja javnih sredstava, u skladu sa odredbama Zakona o javnim nabavkama.

JU za sport, odmor i rekreaciju

Plan javnih nabavki za JU Sport, odmor i rekreaciju Bihać usvojio je direktor Ustanove 18. 4. 2022. godine kojim su planirane nabavke roba, usluga i radova ukupne procijenjene vrijednosti 905.384 KM, kojim je planirano je provođenje sedam postupaka (tri konkurentska zahtjeva, dva otvorena postupka, jedan direktni sporazum, i jedan otvoreni/pregovarački ili ograničeni postupak). U toku 2022. godine provedeno je devet postupaka, nakon kojih su zaključeni ugovori ukupne vrijednosti 118.125 KM, i to: jedan otvoreni postupak u vrijednosti od 57.587 KM, šest direktnih sporazuma u vrijednosti od 30.506 KM i dva konkurentska zahtjeva za dostavu ponuda u vrijednosti od 29.762 KM.

Izvršili smo uvid u procedure nabavke ukupne vrijednosti od 83.246 KM od čega jedan otvoren postupak nakon kojeg je zaključen ugovor u vrijednosti 57.857 KM (Nabavka mobilijara i sportskog semafora za Sportsku dvoranu „Luke“ Bihać⁵⁸), jedan konkurentska zahtjev u vrijednosti od 19.773 KM (Izrada idejnog projekta zapadne tribine gradskog stadiona „Borići“ sa antenskim stubom i jedan direktni sporazum u vrijednosti 5.616 KM (Izrada energetskog audita-detajlnog energetskog pregleda za objekat SRC „Rifat Zolić Gero-Stens“).

⁵⁸ Otvoreni postupak je podijeljen u dva lota

Otvoreni postupak **nabavke mobilijara i sportskog semafora za Sportsku dvoranu „Luke“ Bihać** pokrenut je Odlukom o pokretanju postupka od 16. 5. 2022. godine ukupno procijenjene vrijednosti od 229.542 KM, a predmet nabavke podijeljen je u dva lota. Tendersku dokumentaciju je preuzeo 15 ponuđača, a ponude su dostavila tri ponuđača. Tenderskom dokumentacijom u dijelu tehničke i profesionalne sposobnosti definisano je da se ista ne zahtjeva, dok u samoj tenderskoj dokumentaciji za lot 1-nabavku mobilijara za SD „Luke“ Bihać su traženi certifikati i izvještaji, što i predstavlja uslove tehničke i profesionalne sposobnosti. U obrascu za cijenu ponude, u pojedinim pozicijama pored Certifikata za odgovarajuću opremu, traži se Izvještaj o laboratorijskom ispitivanju, na osnovu kojeg je i dobijen dati certifikat. Traženi certifikat je krajnji dokument koji se dobije na osnovu navedenih izvještaja o laboratorijskom ispitivanju. **Navedeno ukazuje na to da istovremeno traženje izvještaja o laboratorijskom ispitivanju i prilaganje Certifikata kao krajnjeg dokumenta koji se dobija na osnovu navedenih izvještaja nije u skladu sa članom 48. stav 6. Zakona o javnim nabavkama, kojim je definisano dostavljanje certifikata bez izvještaja, budući da se istim dokazuje obezbjeđenje standarda kvaliteta.**

Tenderskom dokumentacijom u dijelu obrasca za cijenu ponude u poziciji (red. br. 4) navedene su detaljne karakteristike tražene PVC stolice sa naslonom: sjedište vrhunske kvalitete, ergonomičnog oblika, dimenzije 420x400x280mm, stolica izrađena od visokokvalitetnog kopolimernog polipropilena sa UV stabilizatorom i vatrootpornim razredom M-4, površina glatka zatvorena sa svih strana, pričvršćuje se sa centralnom upetim vijkom direktno; certifikat koji potvrđuje usklađenost stolice sa zahtijevanim standardom EN 12727, izdan i potvrđen od strane neovisnih kompetentnih organa; certifikat koji potvrđuje usklađenost stolice sa zahtijevanim standardom EN 13200-4 izdan i potvrđen od strane neovisnih kompetentnih organa i dr. **Shodno navedenom, detaljno navođenje tehničkih karakteristika stolice upućuje na favoriziranje određenog ponuđača, te ukazuje da tenderska dokumentacija nije sačinjena u skladu sa članom 44. stav 3. kojim je definisano da minimum kvalifikacionih uslova koje ugovorni organ odredi za kandidate/ ponuđače, kao i dokumenti koji su potrebni za njihovo dokazivanje obavezno treba da budu srazmjeri predmetu javne nabavke i u skladu s njim, a postavljeni uslovi ne smiju imati ograničavajući karakter na konkurenčiju i moraju biti jasni i precizni. Također, nije sačinjena ni u skladu s članom 53. stav 5. Zakona o javnim nabavkama, kojim je propisano da je ugovorni organ dužan prilikom pripreme tenderske dokumentacije poštovati princip jednakog tretmana i nediskriminacije kandidata/ponuđača i da postavljeni uslovi ne smiju imati ograničavajući karakter na konkurenčiju.**

Na tendersku dokumentaciju izjavljena je žalba ponuđača Top sport d.o.o Bijeljina 30. 5. 2022. godine. S tim u vezi, Komisija je predložila da se žalba sa izjašnjenjem za navedeni lot proslijedi Uredu za razmatranje žalbi na odlučivanje. Ured za razmatranje žalbi je donio Rješenje 15. 7. 2022. godine u kojim je žalba usvojena, nakon čega je Ugovorni organ donio Zaključak o obustavi postupka 31. 5. 2022 godine. Nabavka za ovaj postupak nije ponovo pokrenuta u 2022. godini. **Imajući u vidu da je u toku provođenja postupka javne nabavke mobilijara za Sportsku dvoranu „Luke“ Bihać uložena žalba koja je ocijenjena kao osnovana, te je poništена tenderska dokumentacija, navedeno ukazuje na to da ugovorni organ prilikom sastavljanja tenderske dokumentacije nije postupio u skladu sa odredbama Zakona o javnim nabavkama.**

Shodno navedenom, iako su tehničke specifikacije mobilijara postavljene dosta široko, detaljnim navođenjem tehničkih karakteristika upućuju na favoriziranje određenog dobavljača, te ukazuje na rizik da tenderska dokumentacija nije sačinjena u skladu Zakonom o javnim nabavkama, niti da je osigurana aktivna konkurenčija.

JU Zavod za prostorno uređenje

Plan javnih nabavki JU Zavod za prostorno uređenje Bihać za 2022. godinu donesen je 25. 2. 2022. godine, a tokom godine izvršeno je šest izmjena i dopuna Plana. Procijenjena vrijednost javnih nabavki sa izmjenama i dopunama, iznosila je 6.405.730 KM. Predviđeno je provođenje 151 postupka, i to: 96 otvorenih postupaka, 30 direktnih sporazuma i 25 konkurentskih zahtjeva.

Prema prezentovanim podacima, u 2022. godini provedena su 103 postupka (71 otvoreni postupak, 25 direktnih sporazuma i sedam konkurentskih zahtjeva) nakon kojih su zaključeni ugovori ukupne vrijednosti od 4.092.985 KM.

Izvršili smo uvid u sedam otvorenih postupaka (1.080.539 KM), dva konkurentска zahtjeva za dostavu ponuda (42.867 KM) i tri direktna sporazuma (17.885 KM).

Otvoreni postupak **Rekonstrukcija preljevne građevine na AB kolektoru** pokrenut je odlukom direktora 8. 7. 2022. godine, procijenjene vrijednosti od 18.000 KM. Tendersku dokumentaciju je preuzeo sedam ponuđača, a ponudu je dostavio jedan ponuđač „Behić Sany Boy“ d.o.o Bihać sa kojim je zaključen Ugovor 5. 9. 2022. godine u vrijednosti od 17.981 KM. Rok za izvođenje radova je 30 radnih dana od dana uvođenja izvođača u posao. Ugovoreno je da ukoliko izvođač radova neopravdano ne započne izvođenje radova nakon uvođenja u posao, naručilac ima pravo da izvođaču ostavi naknadni primjereni rok od dva dana, a ukoliko i u naknadnom roku izvođač ne počne sa radovima ili ne završi u ugovorenom roku, isti će platiti ugovorenu kaznu od 0,2 % od ukupno ugovorene vrijednosti. **Revizijom smo utvrdili da izvođač do okončanja revizije nije uveden u posao, a nije nam prezentirana dokumentacija o razlozima kašnjenje uvođenje izvođača radova u posao. S obzirom na navedeno, ne možemo potvrditi da su ispoštovane odredbe zaključenog Ugovora.**

Odlukom direktora od 2. 6. 2022. godine pokrenut je **otvoreni postupak nabavke radova „Uređenje gradske otoke faza I - radovi“**, procijenjene vrijednosti u iznosu od 319.000 KM. Tendersku dokumentaciju je preuzeo 15 zainteresovanih ponuđača, a dostavljena je jedna ponuda od ponuđača „HC-ING“ d.o.o. Bihać u iznosu od 318.822 KM. Ugovor sa izabranim ponuđačem zaključen je 8. 8. 2022. godine, a ugovoren je rok za izvođenje radova je 45 dana od uvođenja izvođača u posao. Ugovoreno je da u slučaju kašnjenja u izvođenju radova, do kojeg je došlo krivicom odabranog izvođača, isti će platiti ugovornu kaznu u iznosu od 0,2 % od ukupne ugovorene vrijednosti. Ugovorni organ neće naplatiti ugovorenu kaznu ukoliko je do kašnjenja došlo uslijed više sile, što podrazumijeva slučaj kada ispunjenje obaveze postane nemoguće zbog vanrednih vanjskih događaja na koje izabrani ponuđač nije mogao uticati, niti predvidjeti. Uvidom u realizaciju predmetne nabavke konstatovali smo da Ugovor nije realizovan u potpunosti. Prva privremena situacija ispostavljena je u novembru 2022. godine u iznosu od 142.742 KM, što je 45% od ukupno ugovorene vrijednosti, a do okončanja revizije radovi nisu završeni. Nije nam prezentirana dokumentacija o razlozima prekoračenja rokova i ocjeni tih razloga na osnovu kojih ugoverni organ ima pravo obračunati kaznu u slučaju neopravdanog kašnjenja u realizaciji ugovora. **Prema navedenom, konstatujemo da interne kontrole ne funkcionišu s obzirom na to da radovi nisu izvršeni u skladu s Ugovorom, te da zbog kašnjenja nisu aktivirane odredbe ugovora vezano za ugovorne kazne.**

Tenderskom dokumentacijom za nabavku radova na renoviranju i opremanju društvenog centra Ozimice I (28.093 KM), nabavke mobilijara i sportskog semafora za Sportsku dvoranu „Luke“ Bihać (57.857 KM) nisu traženi dokazi o tehničkoj i profesionalnoj sposobnosti dobavljača, ali su u obrascima za cijenu ponude definisane posebne karakteristike i uslovi, koji imaju ograničavajući faktor i nisu postavljeni da osiguraju pravičnu i aktivnu konkurenčiju u vezi s predmetom nabavke. Također, na tendersku dokumentaciju za nabavku mobilijara i sportskog semafora za Sportsku dvoranu „Luke“ Bihać, uložena je žalba, koja je od strane Ureda za razmatranje žalbi ocijenjena kao osnovana, što ukazuje na to da tenderska dokumentacija nije sačinjena u skladu s članom 53. Zakona o javnim nabavkama u kojem se, između ostalog, navodi da u tenderskoj dokumentaciji ugoverni organ daje potpune informacije o uslovima ugovora i postupku dodjele ugovora, a koji su kandidatima/ponuđačima dovoljni za pripremu zahtjeva za učešće, odnosno ponuda na stvarno konkurentskoj osnovi. Zbog toga nije postupljeno u skladu s odredbama Zakona o javnim nabavkama, kojim je predviđeno da se u postupku nabavke radova ugoverni organ dužan prema kandidatima ponašati jednak i nediskriminirajuće, na način da osigura pravičnu i aktivnu konkurenčiju, s ciljem najefikasnijeg korištenja javnih sredstava u vezi s predmetom nabavke i njegovom svrhom.

Također, nisu poduzete aktivnosti u skladu s odredbama zaključenih ugovora za postupak nabavke elektroinstalacijskih radova na Sportskoj dvorani „Luke“ Bihać ugovorene vrijednosti 174.794 KM, nabavke keramičarskih radova na Sportskoj dvorani „Luke“ Bihać ugovorene vrijednosti 107.640 KM, nabavke radova „Uređenje gradske otoke faza I - radovi“ 318.822 KM za kašnjenja u slučaju neispunjena preuzetih obaveza dobavljača u utvrđenim rokovima. Za postupak nabavke rekonstrukcija preljevne građevine na AB kolektoru ugovorene vrijednosti 17.981 KM iako je okončan zaključivanjem Ugovora u septembru 2022. godine, izvođač nije uveden u posao do okončanja revizije.

Preporuka:

- *tendersku dokumentaciju sačinjavati na način da se osigura pravična i aktivna konkurenca, u skladu sa Zakonom o javnim nabavkama, te osigurati dosljedno poštivanje ugovorenih rokova, te obračuna kaznenih odredbi u slučaju kašnjenja u realizaciji ugovora.*

9. SUDSKI SPOROVI

U skladu s Računovodstvenim politikama za budžetske korisnike i trezor Grada Bihaća, poslovne događaje koji nemaju neposrednog uticaja na sredstva i izvore, već otvaraju mogućnost za takve uticaje, u budućnosti bi trebalo evidentirati vanbilansno.

Prezentirane su informacije o sudskim sporovima koje je pokrenuo Grad, kao i sudskim sporovima koji su pokrenuti protiv Grada. U 2022. godini protiv Grada su pokrenuti sporovi u iznosu od najmanje 67.315 KM, koji se odnose na naknadu nematerijalne štete zbog saobraćajne nesreće i ujeda pasa lutalica, isplate po osnovu duga i sl.

Također, prema prezentiranom Izvještaju o radu Gradskog pravobranilaštva za 2021. godinu (stanje predmeta sa 31. 12. 2021. godine), pokrenuti su sporovi u iznosu od najmanje 117.939 KM, koji se odnose na naknadu za eksproprijano zemljište i isplate po osnovu dugova.

Prema Izvještaju o radu Gradskog pravobranilaštva u toku 2021. godine formiran je 41 predmet izvršnog postupka radi utvrđivanja naplate novčanih potraživanja, a odnose se na potraživanja za neizmirene i dospjele zakupnine po osnovu ugovora o zakupu poslovnih prostora, za naknadu za dodijeljeno građevinsko zemljište – rentu i naknadu plaćenu ranijem vlasniku za preuzeto zemljište, te komunalnu taksu za zauzimanje javne površine. U svim ovršnim predmetima Grad je tražitelj izvršenja, dok su tuženi pravna i fizička lica.

Potencijalne obaveze i potraživanja po osnovu tužbenih zahtjeva pokrenutih protiv i od strane Grada nisu iskazani u vanbilansnoj evidenciji, a što nije u skladu s odredbama Pravilnika o knjigovodstvu budžeta u FBiH i Računovodstvenim politikama za budžetske korisnike i trezor Grada Bihaća.

Preporuka:

- *potencijalna potraživanja i obaveze po osnovu sudskih sporova evidentirati u vanbilansnoj evidenciji u skladu s odredbama Pravilnika o knjigovodstvu budžeta u FBiH i Računovodstvenim politikama za budžetske korisnike i trezor Grada Bihaća.*

10. KOMENTARI NA NACRT IZVJEŠTAJA

Na dostavljeni Nacrt izvještaja o izvršenoj finansijskoj reviziji za 2022. godinu Grad je 27. 9. 2023. godine dostavio komentar, sa dodatnom dokumentacijom.

U komentaru su data obrazloženja koja se odnose na: evidentiranje dugoročnih obaveza po osnovu Sporazuma o kreditu i finansiranju za Projekat obnove gradskih voda i kanalizacionih sistema u BiH, izradu i donošenje Budžeta, smjernice ekonomske i fiskalne politike, Računovodstvene politike za budžetske korisnike i trezor Grada Bihaća, formalnu i suštinsku provjeru izjava o fiskalnoj odgovornosti budžetskih korisnika, kratkoročne i dugoročne plasmane, izvore stalnih sredstva, revalorizaciju stalnih sredstava, tekuće i kapitalne transfere, obavljanje poslova interne revizije; potraživanja po osnovu komunalne naknade, stalna sredstva u pripremi, popis sredstva i obaveza, te evidenciju o radnom vremenu (JU Zavod za prostorno uređenje) i sačinjavanje Analize iskaza (JU za sport, odmor i rekreativu).

Uvažena su i inkorporirana u konačan Izvještaj obrazloženja u vezi sa imenovanjem Odbora za likvidnost, sačinjavanja planova novčanih tokova po kvartalima i donošenja smjernica ekonomske i fiskalne politike, jer je prezentirana dodatna dokumentacija sa obrazloženjem.

Ostali komentari nisu prihvaćeni jer nisu prezentovane nove činjenice, niti je dostavljena relevantna dokumentacija koja bi uticala na izmjene nalaza u Izvještaju, za šta dajemo sljedeća obrazloženja:

- u vezi s evidentiranjem obaveza na bilansnim pozicijama po osnovu kredita za Projekat obnove gradskih voda i kanalizacionih sistema u BiH Grad je naveo da kredit nije plasiran na račun Grada, već na račun JP „Vodovod“ d.o.o. Bihać u skladu s osnovnim Ugovorom, i da ga nije mogao evidentirati. Međutim, Grad je potpisnik ugovora o kreditu i po njemu je dužnik prema Federaciji BiH, zbog čega je data preporuka da se ove obaveze evidentiraju na bilansnim pozicijama;
- vezano za donošenje i izradu Budžeta, te sačinjavanje Odluke o izvršavanju budžeta navedeno je da su svi planski dokumenti doneseni u skladu s članom 17. Zakona o budžetima u FBiH, da niti jednim članom nije navedena obaveza da se odlukom o izvršavanju budžeta uređuje detaljna struktura tekućih i kapitalnih transfera, te da je donesena Odluka o privremenom finansiranju, a Budžet je donesen prije 31. 3. u skladu s članom 35. Zakona. Pored toga, navedeno je da je Plan javnih investicija donesen, a da se plan kapitalnih investicija u skladu s „planskim zakonima“ više ne donosi. Također, za planiranje rashoda i izdataka na odgovarajućim pozicijama, u skladu s kontnim planom za budžetske korisnike (transfer za poljoprivredu), navedeno je da se ne može planirati ni na jednoj drugoj stavci s obzirom na to da se raspisuju javni pozivi na koje se javljaju registrovani poljoprivredni proizvođači, te da se do završetka javnog poziva ne zna kome će sredstva raspoređivati.

Članovima 15. i 19. Zakona definisano je da se Budžet priprema i usvaja prema budžetskom kalendaru sa jasno definisanim rokovima. Također, članom 7. Zakona definisano je da se uz budžete donosi zakon, odnosno odluka o izvršavanju budžeta, kojim se uređuje struktura prihoda i primitaka, te rashoda i izdataka budžeta i njihovo izvršavanje. Po pitanju donošenja plana kapitalnih investicija ističemo da je on dio prijedloga budžeta, te da je članom 22. Zakona utvrđeno šta treba da sadrži. Za planiranje rashoda i izdataka na odgovarajućim pozicijama napominjemo da se data preporuka ne odnosi se na način raspodjele ovih transfera, nego na primjenu Pravilnika o knjigovodstvu budžeta u FBiH pri izradi budžeta;

- za Računovodstvene politike za budžetske korisnike i trezor Grada Bihaća navedeno je da su donesene, te da njihovom usporedbom sa drugim jedinicama lokalne samouprave nije utvrđeno da su kod ostalih više razrađene. Međutim, Računovodstvenim politikama za budžetske korisnike i trezor Grada Bihaća iz 2017. godine nije propisan način knjiženja određenih poslovnih događaja (kratkoročni i dugoročni krediti, njihove otplate, transakcije iz osnova Zakona o dopunskim pravima branilaca i članova njihovih porodica Unsko-sanskog kantona i dr.), niti specifičnih poslovnih događaja koji zahtijevaju dodatna pravila za njihovo knjiženje (ulaganja u komunalnu infrastrukturu i sl.);
- vezano za provjeru izjave o fiskalnoj odgovornosti navedeno je da se sva dokumentacija dostavlja koordinatoru za finansijsko upravljanje i kontrolu koji nije zaposlenik Službe za finansije, privredu i poljoprivredu. Ističemo da je članom 13. Pravilnika o obliku i sadržaju, načinu popunjavanja i predaje izjave o fiskalnoj odgovornosti utvrđena obaveza Službe za finansije da za svakog obveznika provjerava formalni sadržaj Izjave i Upitnika koje korisnici dostavljaju;
- za iskazane kratkoročne i dugoročne plasmane, te izvore statutarnih rezervi, Grad je u obrazloženju naveo da za njih ne posjeduje dokumentaciju na osnovu koje će izvršiti korekcije i da ne može pripremiti ni odluku za Vijeće. Članom 74. Zakona o budžetima u FBiH definisano je da se budžetsko računovodstvo zasniva na računovodstvenim načelima tačnosti, istinitosti i pouzdanosti, a nisu dostavljeni dokazi da je Grad poduzimao aktivnosti na preispitivanju iskazanih vrijednosti u finansijskim izvještajima;
- u vezi sa revalorizacijom stalnih sredstava navodi se da su općine i gradovi tražili tumačenje o tome putem Saveza općina i gradova, te da niti jedna općina i grad nisu izvršili revalorizaciju, kao i da su odredbe u vezi sa revalorizacijom stalnih sredstava brisane Uredbom o izmjenama i dopunama Uredbe o računovodstvu budžeta u FBiH. Napominjemo da je obaveza revalorizacije stalnih sredstava bila utvrđena Uredbom o računovodstvu budžeta u FBiH koja je bila na snazi u 2022. godini;
- vezano za zaključivanje ugovora za tekuće transfere Gradskom sportskom savezu, Turističkoj zajednici Grada Bihaća i transfer za sufinansiranje manifestacija od značaja za Grad u obrazloženju je navedeno da je njihov osnivač Grad, te da je njihovim statutima jasno definisano da se finansiraju iz Budžeta Grada. Također, u obrazloženju koje se odnosi na transfer za sufinansiranje manifestacija od značaja za Grad navedeno je da su nosioci uglavnom javne ustanove i organizacije koje imaju dugogodišnju tradiciju, a Grad sufinansira iznosom koji je u mogućnosti prema procjenama utroška manifestacije iz ranijih godina. Pored toga, za pravdanje sredstava doznačenih Gradskom sportskom savezu u komentaru je navedeno da se uredno po izvršenju svakog od zaključaka gradonačelnika dostavljaju izvještaji nadležnoj službi sa jasno naznačenim iznosima, uplatnicama prema krajnjim korisnicima članicama Gradskog sportskog saveza, te izvodima banaka, a sredstva se pravdaju na osnovu važeće Odluke o načinu pravdanja sredstva iz 2019. godine.

Vezano za zaključivanje ugovora sa Gradskim sportskim savezom, Turističkom zajednicom Grada Bihaća i transfera za sufinansiranje manifestacija od značaja za Grad, ističemo da je članom 57. Zakona o budžetima u FBiH propisano da su budžetski korisnici dužni osigurati namjenski utrošak doznačenih sredstava i da poduzimaju aktivnosti povrata u slučaju nenamjenskog utroška. Zaključivanjem ugovora kojim bi se regulisali međusobna prava i obaveze osigurali bi namjenski utrošak budžetskih sredstava.

Po pitanju transfera za sufinansiranje manifestacija od značaja za Grad, ističemo da je Odlukom o raspodjeli ovih sredstava definisano da su nosioci obilježavanja manifestacija dužni uz zahtjev dostaviti Program sa finansijskom konstrukcijom troškova manifestacije, te da će se doznačavanje sredstava vršiti na osnovu podnesenog zahtjeva sa Programom.

Uz izvješaj o utrošku sredstava Gradskog sportskog saveza nisu dostavljeni računi, kopije uplatnica, fiskalni računi, blagajnička dokumentacija ni druga dokumentacija koja potvrđuje namjenski utrošak, zbog čega oni nisu potpuni;

- za kapitalne transfere navedeno je da se radi o sredstvima viših nivoa vlasti, te da se Odlukom o izvršavanju budžeta ne mogu regulisati pitanja koja će se urediti sporazumom između kantonalnog ili federalnog ministarstva i Grada. Napominjemo da je Odlukom o izvršavanju budžeta za kapitalne transfere neprofitnim organizacijama utvrđeno da se realizuju na osnovu zahtjeva korisnika i zaključaka gradonačelnika, te je data preporuka da se detaljnije uredi način njihove realizacije, obaveza raspisivanja javnog poziva uz primjenu kriterija za raspodjelu, s ciljem osiguranja transparentnosti, kao jednog od budžetskih načela;
- u vezi obavljanja poslova interne revizije navedeno je da je nesporno da za 2022. godinu nije donesen strateški plan interne revizije, ali da je donesen Strateški plan za period 2023-2025. godine. Pored toga, navedeno je da poslovi interne revizije nisu obavljani jer je Služba za internu reviziju imala samo dva zaposlenika, i to: šefa Službe i referenta za administrativno-tehničke poslove. Ističemo da strateški plan interne revizije za period od 2022. do 2024. godine i godišnji plan za 2022. nisu doneseni, a poslovi interne revizije nisu obavljani, te funkcija interne revizije nije uspostavljena u skladu sa Zakonom o internoj reviziji u javnom sektoru u FBiH;
- u vezi s potraživanjima po osnovu komunalne naknade JU Zavod za prostorno uređenje navodi problem nekompatibilnosti softvera u kojima se vode evidencije o komunalnoj naknadi sa softverom koji se koristi za knjigovodstvo, zbog čega nisu u mogućnosti uspostaviti analitičke evidencije o komunalnoj naknadi, nego se samo vrši prenos salda u sintetici.

Pored toga, za iskazani negativni saldo potraživanja po osnovu naknade za uređenje gradskog građevinskog zemljišta u iznosu od 624.637 KM u obrazloženju je navedeno da su iskazana u potražnom saldu jer su investitori uplaćivali tu naknadu po osnovu urbanističke saglasnosti, što nije bilo u skladu s tadašnjom Odlukom o građevinskom zemljištu. Oni su trebali sa Zavodom sklopiti ugovor o visini učešća u naknadi za uređenje gradskog građevinskog zemljišta, po osnovu čega bi i bili zaduženi za navedeno.

Također, za naplatu potraživanja po osnovu komunalne naknade u obrazloženju je navedeno da ne postoji mogućnost da se u potpunosti putem izvoda identificiraju uplaćeni iznosi od perioda od kojeg Zavod nema uspostavljeno blagajničko poslovanje, te da nisu u mogućnosti povezati uplate sa rješenjima, ukoliko obveznik taj podatak ne navede na uplatnici.

Dato obrazloženje potvrđuje navode da dio potraživanja po osnovu komunalnih naknada nije knjigovodstveno evidentiran i da nisu uspostavljene njihove analitičke evidencije;

- za stalna sredstva u pripremi JU Zavod za prostorno uređenje je naveo da investicije za koje su ispostavljene okončane situacije nisu preknjižene na stalna sredstva u upotrebi zbog nepostojanja Zapisnika o primopredaji radova, što je konstatovano i u Nacrtu izvještaja. Nisu dostavljeni dokazi da su poduzete aktivnosti kako bi se stalna sredstva pravilno evidentirala, što nije u skladu s Pravilnikom o knjigovodstvu budžeta u FBiH i Računovodstvenim politikama za budžetske korisnike i trezor Grada Bihaća;
- u vezi godišnjeg popisa imovine i obaveza JU Zavod za prostorno uređenje je naveo da se vrši svake godine na vrijeme uz sačinjavanje svih detaljnih izvještaja. Međutim, Elaborat o redovnom godišnjem popisu imovine i obaveza JU Zavoda za prostorno uređenje nije sačinjen u utvrđenom roku, a u komisiju za popis imenovana su lica koja su materijalno ili finansijski zadužena za sredstva koja se popisuju i njihovi neposredni rukovodioci, što nije u skladu s odredbama Zakona o računovodstvu i reviziji u FBiH;

- po pitanju evidencije o radnom vremenu, JU Zavod za prostorno uređenje je naveo da ima evidenciju o radnom vremenu u kojoj se radnici lično potpisuju prilikom dolaska i odlaska s posla. Revizijom smo utvrdili da je za sve zaposlenike iskazano identično vrijeme početka i kraja radnog vremena, zbog čega se nismo uvjerili u njenu vjerodostojnost, odnosno da je uspostavljena u skladu s Pravilnikom o sadržaju i načinu vođenja evidencije o radnicima i drugim licima angažovanim na radu;
- JU za sport, odmori i rekreaciju Bihać u obrazloženju je naveo da smatraju da nisu u obavezi sačiniti Godišnji izvještaj o izvršenju budžeta, te da su u Analizi iskaza dali poređenje izvršenih rashoda i izdataka sa planiranim Budžetom u skladu s podacima kojima su raspolagali. Međutim, Analiza iskaza koja je sačinjena uz godišnje finansijske izvještaje ne sadrži sve elemente utvrđene odredbama članova od 30. do 32. Pravilnika o finansijskom izvještavanju i godišnjem obračunu budžeta u FBiH, a Godišnji izvještaj o izvršenju budžeta sastavni je dio godišnjih finansijskih izvještaja u skladu s navedenim Pravilnikom.

JU za sport, odmor i rekreaciju dostavio je informaciju o preduzetim aktivnostima za vođenje evidencije o radnicima i drugim licima angažovanim na radu u skladu s Pravilnikom o sadržaju i načinu vođenja evidencije o radnicima i drugim licima angažovanim na radu, koja nije uticala na date nalaze u Izvještaju.

Reviziju Grada Bihaća obavio je revizorski tim u sastavu: Sabina Muderizović – voditeljica tima, Magdalena Kraljević – članica tima, i Amra Pjanić-Šašinović – članica tima.

Voditeljica tima

Sabina Muderizović, s. r.

Rukovoditeljica Sektora
za razvoj, metodologiju i upravljanje
kvalitetom

Mia Buljubašić, s. r.

Rukovoditeljica Sektora
za finansijsku reviziju
institucija kantona, gradova i općina

Amela Mulahalilović, s. r.

V. PRILOZI

- 1. KONSOLIDOVANI GODIŠNJI FINANSIJSKI IZVJEŠTAJI**
- 2. IZJAVA RUKOVODSTVA**

BOSNA I HERCEGOVINA
FEDERACIJA BOSNE I HERCEGOVINE

OBRAZAC GIB

Identifikacijski broj: 4263145340000

Šifra po kvalifikacionoj
djelatnosti: 751116

Nadležno ministarstvo: MINISTARSTVO FINANSIJA USK

Operativni broj:

Potrošačka jedinica-glava: GRAD BIHAĆ-GRADONAČELNIK

Organizacioni broj:

Funkcionalni kod: 01000200030007901400

Sjedište potrošačke jedinice: BIHAĆ

Fond: _____

Pojedinačni obrasci: _____

Konsolidovani obrasci: _____

GODIŠNJI IZVJEŠTAJ O IZVRŠENJU BUDŽETA

Period izvještavanja: od 01.01.2022 do 31.12.2022

KM

R.b.	Broj Konta	POZICIJA	Oznaka za AOP	Planirano	Ostvareno	Odstupanje (4-3)	Procenat 4/3 x 100
					u tekućoj godini	u prethodnoj godini	
1	2			3	4	5	6
1		P R I H O D I (2+17+36)	200	34.186.821	29.145.345	23.115.514	-5.041.476 85,3%
2	710000	PRIHODI OD POREZA (3+7+9+11+13+14+15+16)	201	15.398.511	15.829.009	13.878.115	430.498 102,8%
3	711000	Porezi na dobit pojedinaca i preduzeca (4+5+6)	202	17.770	17.225	4.029	-545 96,9%
4	711100	Porezi na dobit pojedinaca (zaostale uplate poreza)	203	17.770	17.225	4.029	-545 96,9%
5	711200	Porezi na dobit preduzeca	204	0	0	0	0 0,0%

6.	711900	Porez na dobit banaka i dr.fin.organizacija, društava za osiguranje i reosiguranje imovine i lica, pravnih lica iz oblasti elektrooprinade, pošte i telekomunikacija i pravnih lica iz oblasti igara na sreću i ostalih preduzeća	205						
7.	712000	Doprinosi za socijalnu zaštitu (7=8)	206	0	0	0	0	0	0,0%
8.	712100	Doprinosi za socijalnu zaštitu	207	0	0	0	0	0	0,0%
9.	713000	Porezi na placu i radnu snagu (13=14)	208	800	555	3.433	-245	69,4%	
10.	713100	Porezi na placu (zaostale uplate poreza)	209	800	555	3.433	-245	69,4%	
11.	714000	Porez na imovinu (15=16)	210	3.118.000	3.269.505	2.879.190	151.505	104,9%	
12.	714100	Porez na imovinu	211	3.118.000	3.269.505	2.879.190	151.505	104,9%	
13.	715000	Domaci porezi na dobra i usluge	212	400	100	1.340	-300	25,0%	
14.	716000	Porezi na dohodak	213	4.550.000	4.866.351	4.304.484	316.351	107,0%	
15.	717000	Prihodi od indirektnih poreza	214	7.710.541	7.674.285	6.685.578	-36.256	99,5%	
16.	719000	Ostali porezi	215	1.000	988	61	-12	98,8%	
17.	720000	NEPOREZNI PRIHODI (18+26+34+35)	216	13.357.493	8.941.227	6.976.341	-4.416.266	66,9%	
18.	721000	Prihodi od poduzetničkih aktivnosti i imovine i prihodi od pozitivnih kursnih razlika (19+.....+25)	217	2.080.026	971.089	372.980	-1.108.937	46,7%	
19.	721100	Prihodi od nefin.javnih preduzeća i fin. Institucija	218	323.600	392.105	354.910	28.505	108,8%	
20.	721200	Ostali prihodi od imovine	219	1.756.426	618.984	18.070	-1.137.442	35,2%	
21.	721300	Kamate i dividende primljene od pozajmica i učešća u kapitalu	220	0	0	0	0	0,0%	
22.	721400	Naknade primljene od pozajmica i učešća u kapitalu	221	0	0	0	0	0,0%	
23.	721500	Prihodi od pozitivnih kursnih razlika	222	0	0	0	0	0,0%	
24.	721600	Prihodi od privatizacije	223	0	0	0	0	0,0%	
25.	721700	Prihodi po osnovu premije i provizije za izdatu garanciju	224	0	0	0	0	0,0%	
26.	722000	Naknade i takse i prihodi od pružanja javnih usluga (27+.....+33)	225	11.242.367	7.944.953	6.573.055	-3.297.414	70,7%	
27.	722100	Administrativne takse	226	625.000	638.359	630.142	13.359	102,1%	
28.	722200	Sudske takse	227	0	0	0	0	0,0%	
29.	722300	Komunalne naknade i takse	228	900.000	701.246	993.515	-198.754	77,9%	
30.	722400	Ostale budžetske naknade i takse	229	6.619.521	4.062.382	2.832.785	-2.557.139	61,4%	
31.	722500	Naknade i takse po federalnim zakonima i drugim propisima	230	1.927.500	1.511.266	1.451.131	-416.234	78,4%	
32.	722600	Prihodi od pružanja javnih usluga (prihodi od vlasničkih djelatnosti korisnika budžeta i vlasti prihodi)	231	627.400	628.505	585.614	1.105	100,2%	
33.	722700	Neplanirane uplate-prihodi	232	542.946	403.195	79.868	-139.751	74,3%	
34.	723000	Novcane kazne	233	35.100	25.185	30.306	-8.915	71,8%	
35.	777000	Drugi tekuci prihodi	234	0	0	0	0	0,0%	

36	PRIMLJENI TRANSFERI (Transferi i donacije) (37+38+39+40+41+42)	235	5.430.817	4.375.109	2.261.058	-1.055.708	80,6%
37	731100 Primljeni tekuci transferi od inozemnih Vlada i međunarodnih organizacija	236	103.522	52.200	20.653	-51.322	50,4%
38	732100 Primljeni transferi od ostalih nivoa vlasti	237	2.604.503	2.728.636	1.374.237	124.133	104,8%
39.	741100 Primljeni kapitalni transferi od inozemnih Vlada	238	8.755	1.021	489.849	-7.734	11,7%
40	742100 Kapitalni transferi od ostalih nivoa vlasti i fondova	239	2.424.153	1.393.787	351.457	-1.030.386	57,5%
41	742200 Kapitalni transferi iz nevladinih izvora	240	270.732	188.071	15.000	-82.661	69,5%
42	733100 Donacije	241	19.152	11.394	12.862	-7.758	59,5%
43	R A S H O D I (44+47+48+58+67+75+80)	242	23.520.926	20.655.289	17.094.827	-2.865.637	87,8%
44	611000 Place i naknade troškova zaposlenih (45+46)	243	8.169.024	7.927.236	7.231.172	-241.788	97,0%
45	611100 Bruto place i naknade placa	244	6.971.869	6.777.441	6.395.339	-194.428	97,2%
46	611200 Naknade troškova zaposlenih	245	1.197.155	1.149.795	835.633	-47.360	96,0%
47	612000 Doprinosi poslodavca i ostali doprinosi	246	780.803	738.264	697.731	-42.539	94,6%
48	613000 Izdaci za materijal, sitan inventar i usluge (49+.....+57)	247	5.852.999	4.665.726	4.117.971	-1.187.273	79,7%
49	613100 Putni troškovi	248	48.500	30.769	26.424	-17.731	63,4%
50	613200 Izdaci za energiju	249	399.661	342.013	285.860	-57.648	85,6%
51	613300 Izdaci za komunikaciju i komunalne usluge	250	2.101.238	1.703.684	1.568.546	-397.554	81,1%
52	613400 Nabavka materijala i sitnog inventara	251	264.019	220.880	150.288	-43.139	83,7%
53	613500 Izdaci za usluge prevoza i goriva	252	128.800	114.509	77.019	-14.291	88,9%
54	613600 Unajmljivanje imovine, opreme i nematerijalne imovine	253	22.175	20.950	21.481	-1.225	94,5%
55	613700 Izdaci za tekuće održavanje	254	1.406.654	1.028.867	989.330	-377.787	73,1%
56	613800 Izdaci osiguranja, bankarskih usluga i usluga platnog prometa	255	35.600	22.825	22.129	-12.775	64,1%
57	613900 Ugovorene i druge posebne usluge	256	1.446.352	1.181.229	976.895	-265.123	81,7%
58	614000 Tekuci transferi i drugi tekuci rashodi (59+.....+66)	257	7.046.420	6.022.088	4.578.098	-1.024.332	85,5%
59	614100 Tekuci transferi drugim nivoima vlasti	258	218.406	213.469	33.431	-4.937	97,7%
60	614200 Tekuci transferi pojedincima	259	2.019.934	1.837.371	1.670.182	-182.563	91,0%
61	614300 Tekuci transferi neprofitnim organizacijama	260	3.823.593	2.997.925	2.160.631	-825.668	78,4%
62	614400 Subvencije javnim preduzećima	261	694.487	701.141	343.987	6.654	101,0%
63	614500 Subvencije privatnim preduzećima i poduzetnicima	262	0	0	100.000	0	0,0%
64	614600 Subvencije finansijskim institucijama	263	0	0	0	0	0,0%
65	614700 Tekuci transferi u inostranstvo	264	0	0	0	0	0,0%

66	614800	Drugi tekuci rashodi	265	290.000	272.182	269.667	-17.818	93,9%
67	615000	Kapitalni transferi (68+.....+74)	266	1.431.715	1.136.355	283.743	-295.360	79,4%
68	615100	Kapitalni transferi drugim nivoima vlasti	267	516.479	577.473	0	60.994	111,8%
69	615200	Kapitalni transferi pojedincima	268	0	0	0	0	0,0%
70	615300	Kapitalni transferi neprofitnim organizacijama	269	825.236	498.882	132.795	-326.354	60,5%
71	615400	Kapitalni transferi i javnim preduzećima	270	30.000	0	150.948	-30.000	0,0%
72	615500	Kapitalni transferi privatnim preduzećima i poduzetnicima	271	60.000	60.000	0	0	100,0%
73	615600	Kapitalni transferi finansijskim institucijama	272	0	0	0	0	0,0%
74	615700	Kapitalni transferi u inostranstvo	273	0	0	0	0	0,0%
75	616000	Izdaci za kamate (76+....+79)	274	199.965	165.620	186.112	-34.345	82,8%
76	616100	Kamate na pozajmice primljene kroz Državu	275	0	0	0	0	0,0%
77	616200	Izdaci za inozemne kamate	276	0	0	0	0	0,0%
78	616300	Kamate na domaće pozajmljivanje	277	199.965	165.620	186.112	-34.345	82,8%
79	616500	Izdaci za kamate vezane za dug po izdatim garancijama	278	0	0	0	0	0,0%
80	600000	Tekuća budžetska rezervna	279	40.000				0,0%
81		TEKUCI SUFICIT (TEKUCI DEFICIT) (1 minus 43)	280	10.665.895	8.490.056	6.020.687	-2.175.839	79,6%
82		TRANSAKCIJE U STALNIM SREDSTVIMA	281	0	0	0	0	0,0%
83		PRIMICI OD PRODAJE STALNIH SREDSTAVA (84+85+86)	282	0	0	0	0	0,0%
84	811100	Primici od prodaje stalnih sredstava	283	0	0	0	0	0,0%
85	811200	Primici od prodaje federalnih robnih rezervi	284	0	0	0	0	0,0%
86	811900	Ostali kapitalni primici	285	0	0	0	0	0,0%
87	821000	IZDACI ZA NABAVKU STALNIH SREDSTAVA (88+.....+93)	286	9.902.307	3.608.733	3.535.074	-6.293.574	36,4%
88	821100	Nabavka zemljišta, suma i višegodišnjih zasada	287	110.000	5.248	20.655	-104.752	4,8%
89	821200	Nabavka građevina	288	176.659	79.351	66.830	-97.308	44,9%
90	821300	Nabavka opreme	289	776.916	318.872	234.715	-458.044	41,0%
91	821400	Nabavka ostalih stalnih sredstava	290	0	0	0	0	0,0%
92	821500	Nabavka stalnih sredstava u obliku prava	291	181.057	111.245	16.186	-59.812	61,4%
93	821600	Rekonstrukcija i investijsko održavanje	292	8.657.675	3.094.017	3.202.688	-5.563.668	35,7%
94		NETO NABAVKA STALNIH SREDSTAVA (87 minus 83)	293	9.902.307	3.608.733	3.535.074	-6.293.574	36,4%
95		NETO POZAJMLJIVANJE (NETO ZADUŽIVANJE) = UKUPAN DEFICIT/SUFICIT (81 minus 94)	294	763.585	4.881.323	2.485.613	4.117.738	639,3%
96		TRANSAKCIJE U FINANSIJSKOJ IMOVINI	295					0,0%

97		PRIMICI OD FINANSIJSKE IMOVINE (98+.....+104)	296	0	0	0	0	0,0%
98	813100	Primjene otplate od pozajmljivanja drugim nivoima vlasti	297	0	0	0	0	0,0%
99	813200	Primjene otplate od pozajmljivanja pojedincima i neprofitnim organizacijama	298	0	0	0	0	0,0%
100	813300	Primjene otplate od pozajmljivanja javnim preduzećima	299	0	0	0	0	0,0%
101	813400	Primitak sredstava po osnovu učešća u dionicama javnih preduzeća	300	0	0	0	0	0,0%
102	813500	Primitak sredstava po osnovu učešća u dionicama privatnih preduzeća i zajednickim ulaganjima	301	0	0	0	0	0,0%
103	813600	Primjene otplate od ostalih vidova domaćeg pozajmljivanja	302	0	0	0	0	0,0%
104	813700	Primjene otplate od pozajmljivanja u inostranstvo	303	0	0	0	0	0,0%
105	822000 (IZDACI ZA FINANSIJSKU IMOVINU (106+.....+112))		304	0	0	0	0	0,0%
106	822100	Pozajmljivanje drugim nivoima vlasti	305	0	0	0	0	0,0%
107	822200	Pozajmljivanje pojedincima, neprofitnim organizacijama i	306	0	0	0	0	0,0%
108	822300	Pozajmljivanje javnim preduzećima	307	0	0	0	0	0,0%
109	822400	Izdaci za kupovinu dionica javnih preduzeća	308	0	0	0	0	0,0%
110	822500	Izdaci za kupovinu dionica privatnih preduzeća i učešće u zajednickim ulaganjima	309	0	0	0	0	0,0%
111	822600	Ostala domaća pozajmljivanja	310	0	0	0	0	0,0%
112	822700	Pozajmljivanje u inostranstvo	311	0	0	0	0	0,0%
113		NETO POVEĆANJE (SMANJENJE) FINANSIJSKE IMOVINE (57 minus 105)	312	0	0	0	0	0,0%
114		TRANSAKCIJE U FINANSIJSKIM OBAVEZAMA	313					0,0%
115		PRIMICI OD ZADUŽIVANJA (116+120)	314	1.500.000	1.500.000	0	0	100,0%
116	814000	Primici od dugoročnog zaduživanja (117+118+119)	315	1.500.000	1.500.000	0	0	100,0%
117	814100	Zajmovi primjeni kroz državu	316	0	0	0	0	0,0%
118	814200	Primici od inostranog zaduživanja	317	0	0	0	0	0,0%
119	814300	Primici od domaćeg zaduživanja	318	1.500.000	1.500.000	0	0	100,0%
120	815000	Primici od kratkoročnog zaduživanja (121+122+123)	319	0	0	0	0	0,0%

121	815100	Zajmovi primjeni kroz državu	320	0	0	0	0	0,0%
122	815200	Prinic od inozemnog zaduživanja	321	0	0	0	0	0,0%
123	815300	Prinic od domaćeg zaduživanja	322	0	0	0	0	0,0%
124	823800	IZDACI ZA OTPLATE DUGOVA (125*.....+130)	323	1.914.480	1.864.478	1.742.256	-50.002	97,4%
125	823100	Otplata dugova primjenih kroz državu	324	0	0	0	0	0,0%
126	823200	Vanjske oplate	325	0	0	0	0	0,0%
127	823300	Otplata domaćeg pozajmljivanja	326	1.914.480	1.864.478	1.742.256	-50.002	97,4%
128	823400	Otplata unutrašnjeg duga	327	0	0	0	0	0,0%
129	823500	Otplata duga po izdanim garancijama	328	0	0	0	0	0,0%
130	823600	Otkup duga	329	0	0	0	0	0,0%
131		NETO ZADUŽIVANJE (NETO OTPLATE DUGOVA) (115 minus 124)	330	-414.480	-364.478	-1.742.256	50.002	87,9%
132		UKUPAN FINANSIJSKI REZULTAT (95+113+131)	331	349.108	4.616.845	743.357	4.167.737	1293,8%
133		SINTETICKA KLASIFIKACIJA FUNKCIJA VLADE (COFOG) (134+143+149+156+166+173+180+187+194+203)	332	35.337.713	26.128.500	22.372.157	-9.209.213	73,9%
134	01	Opće javne usluge (135*....+142)	333	11.765.732	10.853.201	9.897.593	-912.531	92,2%
135	011	Izvršni i zakonodavni organi, finansijski i fiskalni poslovi, vanjski poslovi	334	10.096.851	9.407.164	8.928.454	-589.687	93,2%
136	012	Strana ekonomika pomoc	335	0	0	0	0	0,0%
137	013	Opće usluge	336	1.668.881	1.446.037	969.139	-222.844	86,6%
138	014	Osnovno istraživanje	337	0	0	0	0	0,0%
139	015	IIR Opće javne usluge	338	0	0	0	0	0,0%
140	016	Opće javne usluge n. k.	339	0	0	0	0	0,0%
141	017	Transakcije vezane za javni dug	340	0	0	0	0	0,0%
142	018	Transferi općeg karaktera između različitih nivoa vlasti	341	0	0	0	0	0,0%
143	02	Odbrana(144*....+148)	342	980.328	217.921	321.002	-762.407	22,2%
144	021	Vojna odbrana	343	0	0	0	0	0,0%
145	022	Civilna odbrana	344	980.328	217.921	321.002	-762.407	22,2%
146	023	Inozemna vojna pomoc	345	0	0	0	0	0,0%
147	024	IIR Odbrana	346	0	0	0	0	0,0%
148	025	Odbrana n. k.	347	0	0	0	0	0,0%
149	03	Javni red i sigurnost (150*....+155)	348	281.832	260.362	221.373	-21.470	92,4%
150	031	Policjske usluge	349	0	0	0	0	0,0%
151	032	Usluge protvopozarne zaštite	350	0	0	0	0	0,0%

152	033	Sudovi	351	251.832	235.103	221.373	-16.729	93,4%
153	034	Zatvori	352	0	0	0	0	0,0%
154	035	IIR Javni red i sigurnost	353	0	0	0	0	0,0%
155	036	Javni red i sigurnost n. k.	354	30.000	25.259	0	-4.741	84,2%
156	04	Ekonomska poslovi (157+....+165)	355	1.571.289	1.088.624	793.511	-482.665	69,3%
157	041	Opci ekonomski, komercijalni i poslovi po pitanju rada	356	0	0	0	0	0,0%
158	042	Poljoprivreda, šumarstvo, lov i ribolov	357	434.228	333.103	118.821	-101.125	76,7%
159	043	Gorivo i energija	358	0	0	0	0	0,0%
160	044	Rudarstvo, proizvodnja i izgradnja	359	0	0	0	0	0,0%
161	045	Transport	360	0	0	0	0	0,0%
162	046	Komunikacije	361	0	0	0	0	0,0%
163	047	Ostale industrije	362	1.137.061	755.521	673.828	-381.540	66,4%
164	048	IIR Ekonomski poslovi	363	0	0	0	0	0,0%
165	049	Ekonomski poslovi n. k.	364	0	0	862	0	0,0%
166	05	Zaštita životne sredine (167+....+172)	365	0	0	7.840	0	0,0%
167	051	Upravljanje otpadom	366	0	0	0	0	0,0%
168	052	Upravljanje otpadnim vodama	367	0	0	0	0	0,0%
169	053	Smanjenje zagadenosti	368	0	0	0	0	0,0%
170	054	Zaštita raznovrsnosti flore i faune i zaštita krajolika	369	0	0	0	0	0,0%
171	055	IIR Zaštita životne sredine	370	0	0	0	0	0,0%
172	056	Zaštita životne sredine n. k.	371	0	0	7.840	0	0,0%
173	06	Stambeni i zajednički poslovi (174+....+179)	372	12.921.720	7.925.436	5.021.879	-4.996.284	61,3%
174	061	Stambeni razvoj	373	0	0	0	0	0,0%
175	062	Razvoj zajednice	374	1.016.948	963.018	66.994	-53.930	94,7%
176	063	Vodosнabдijevanje	375	0	0	0	0	0,0%
177	064	Ulica rasvjeta	376	0	0	0	0	0,0%
178	065	IIR Stambeni i zajednički poslovi	377	0	0	0	0	0,0%
179	066	Stambeni i zajednički poslovi n. k.	378	11.904.772	6.962.416	4.964.886	-4.942.384	68,5%
180	07	Zdravstvo (181+....+186)	379	0	0	0	0	0,0%
181	071	Medicinski proizvodi, uređaji i oprema	380	0	0	0	0	0,0%
182	072	Vamboinicke usluge	381	0	0	0	0	0,0%
183	073	Bolničke usluge	382	0	0	0	0	0,0%
184	074	Usluge zdravstvene zaštite	383	0	0	0	0	0,0%
185	075	IIR Zdravstvo	384	0	0	0	0	0,0%
186	076	Zdravstvo n. k.	385	0	0	0	0	0,0%

187	08	Rekreacija, kultura i religija (188+....+193)	386	4.757.942	3.010.302	3.674.068	-1.747.640	63,3%
188	081	Usluge sporta i rekreacije	387	3.506.229	1.811.477	2.587.390	-1.694.752	51,7%
189	082	Usluge kulture	388	937.726	884.868	742.691	-52.858	94,4%
190	083	Usluge emitiranja i izdavaštva	389	313.987	313.987	343.987	-30	100,0%
191	084	Religijske i druge zajedničke usluge	390	0	0	0	0	0,0%
192	085	iR Rekreacija, kultura i religija	391	0	0	0	0	0,0%
193	088	Rekreacija, kultura i religija n. k.	392	0	0	0	0	0,0%
194	09	Obrazovanje (195+....+202)	393	53.500	63.500	2.000	10.000	118,7%
195	091	Predškolsko i osnovno obrazovanje	394	0	0	0	0	0,0%
196	092	Srednje obrazovanje	395	0	0	0	0	0,0%
197	093	Obrazovanje poslije srednje škole koje nije visoko-obrazovanje	396	0	0	0	0	0,0%
198	094	Visoko obrazovanje	397	0	0	0	0	0,0%
199	095	Obrazovanje koje nije definirano nivoom	398	0	0	0	0	0,0%
200	096	Pomoćne usluge obrazovanju	399	0	0	0	0	0,0%
201	097	iR Obrazovanje	400	0	0	0	0	0,0%
202	098	Obrazovanje n. k.	401	53.500	63.500	2.000	10.000	118,7%
203	10	Socijalna zaštita (204+....+212)	402	3.005.370	2.709.154	2.432.891	-296.216	90,1%
204	101	Bolest i hendikepiranost	403	0	0	0	0	0,0%
205	102	Starost	404	0	0	0	0	0,0%
206	103	Nasljednici	405	0	0	0	0	0,0%
207	104	Porodica i djeca	406	0	0	0	0	0,0%
208	105	Nezaposlenost	407	0	0	0	0	0,0%
209	106	Stanovanje	408	0	0	0	0	0,0%
210	107	Socijalno isključenje n. k.	409	0	0	0	0	0,0%
211	108	iR Socijalna zaštita	410	0	0	0	0	0,0%
212	109	Socijalna zaštita n. k.	411	3.005.370	2.709.154	2.432.891	-296.216	90,1%

U Bihaću Certificirani računovoda Mirela Karabegović

Dana 24.02.2023 Broj dozvole:31075:

VD Grdonobiteljak Jasmina Čoralić

M.P.

Stranica 8

152	033	Sudovi	351	251.832	235.103	221.373	-16.729	93,4%
153	034	Zatvori	352	0	0	0	0	0,0%
154	035	IIR Javni red i sigurnost	353	0	0	0	0	0,0%
155	036	Javni red i sigurnost n. k.	354	30.000	25.259	0	-4.741	84,2%
156	04	Ekonomska poslovi (157+....+165)	355	1.571.289	1.088.624	793.511	-482.665	69,3%
157	041	Opci ekonomski, komercijalni i poslovi po pitanju rada	356	0	0	0	0	0,0%
158	042	Poljoprivreda, šumarstvo, lov i ribolov	357	434.228	333.103	118.821	-101.125	76,7%
159	043	Gorivo i energija	358	0	0	0	0	0,0%
160	044	Rudarstvo, proizvodnja i izgradnja	359	0	0	0	0	0,0%
161	045	Transport	360	0	0	0	0	0,0%
162	046	Komunikacije	361	0	0	0	0	0,0%
163	047	Ostale industrije	362	1.137.061	755.521	673.828	-381.540	66,4%
164	048	IIR Ekonomski poslovi	363	0	0	0	0	0,0%
165	049	Ekonomska poslovi n. k.	364	0	0	862	0	0,0%
166	05	Zaštita životne sredine (167+....+172)	365	0	0	7.840	0	0,0%
167	051	Upravljanje otpadom	366	0	0	0	0	0,0%
168	052	Upravljanje otpadnim vodama	367	0	0	0	0	0,0%
169	053	Smanjenje zagadenosti	368	0	0	0	0	0,0%
170	054	Zaštita raznovrsnosti flore i faune i zaštita krajolika	369	0	0	0	0	0,0%
171	055	IIR Zaštita životne sredine	370	0	0	0	0	0,0%
172	056	Zaštita životne sredine n. k.	371	0	0	7.840	0	0,0%
173	06	Stambeni i zajednički poslovi (174+....+179)	372	12.921.720	7.925.436	5.021.879	-4.996.284	61,3%
174	061	Stambeni razvoj	373	0	0	0	0	0,0%
175	062	Razvoj zajednice	374	1.016.948	963.018	66.994	-53.930	94,7%
176	063	Vodosнabдijevanje	375	0	0	0	0	0,0%
177	064	Ulica rasvjeta	376	0	0	0	0	0,0%
178	065	IIR Stambeni i zajednički poslovi	377	0	0	0	0	0,0%
179	066	Stambeni i zajednički poslovi n. k.	378	11.904.772	6.962.416	4.964.886	-4.942.384	68,5%
180	07	Zdravstvo (181+....+186)	379	0	0	0	0	0,0%
181	071	Medicinski proizvodi, uređaji i oprema	380	0	0	0	0	0,0%
182	072	Vamboinicke usluge	381	0	0	0	0	0,0%
183	073	Bolničke usluge	382	0	0	0	0	0,0%
184	074	Usluge zdravstvene zaštite	383	0	0	0	0	0,0%
185	075	IIR Zdravstvo	384	0	0	0	0	0,0%
186	076	Zdravstvo n. k.	385	0	0	0	0	0,0%

187	08	Rekreacija, kultura i religija (188+....+193)	386	4.757.942	3.010.302	3.674.068	-1.747.640	63,3%
188	081	Usluge sporta i rekreacije	387	3.506.229	1.811.477	2.587.390	-1.694.752	51,7%
189	082	Usluge kulture	388	937.726	884.868	742.691	-52.858	94,4%
190	083	Usluge emitiranja i izdavaštva	389	313.987	313.987	343.987	-30	100,0%
191	084	Religijske i druge zajedničke usluge	390	0	0	0	0	0,0%
192	085	iR Rekreacija, kultura i religija	391	0	0	0	0	0,0%
193	088	Rekreacija, kultura i religija n. k.	392	0	0	0	0	0,0%
194	09	Obrazovanje (195+....+202)	393	53.500	63.500	2.000	10.000	118,7%
195	091	Predškolsko i osnovno obrazovanje	394	0	0	0	0	0,0%
196	092	Srednje obrazovanje	395	0	0	0	0	0,0%
197	093	Obrazovanje poslije srednje škole koje nije visoko-obrazovanje	396	0	0	0	0	0,0%
198	094	Visoko obrazovanje	397	0	0	0	0	0,0%
199	095	Obrazovanje koje nije definirano nivoom	398	0	0	0	0	0,0%
200	096	Pomoćne usluge obrazovanju	399	0	0	0	0	0,0%
201	097	iR Obrazovanje	400	0	0	0	0	0,0%
202	098	Obrazovanje n. k.	401	53.500	63.500	2.000	10.000	118,7%
203	10	Socijalna zaštita (204+....+212)	402	3.005.370	2.709.154	2.432.891	-296.216	90,1%
204	101	Bolest i hendikepiranost	403	0	0	0	0	0,0%
205	102	Starost	404	0	0	0	0	0,0%
206	103	Nasljednici	405	0	0	0	0	0,0%
207	104	Porodica i djeca	406	0	0	0	0	0,0%
208	105	Nezaposlenost	407	0	0	0	0	0,0%
209	106	Stanovanje	408	0	0	0	0	0,0%
210	107	Socijalno isključenje n. k.	409	0	0	0	0	0,0%
211	108	iR Socijalna zaštita	410	0	0	0	0	0,0%
212	109	Socijalna zaštita n. k.	411	3.005.370	2.709.154	2.432.891	-296.216	90,1%

U Bihaću Certificirani računovoda Mirela Karabegović

Dana 24.02.2023 Broj dozvole:31075:

VD Grdonobiteljak Jasmina Čoralić

M.P.

Stranica 8

BOSNA I HERCEGOVINA
FEDERACIJA BOSNE I HERCEGOVINE

Ministarstvo finansija USK
Nadležno ministarstvo

GRAD BIHAĆ - GRADONAČELNIK Bihać
Potrošačka jedinica - glava

Obrzac BS

4263145340000

Identifikacioni broj

84.11

Šifra po kvalifikacionoj djelatnosti

01

Organizacioni broj

01

Operativni broj

01000200030007901400

Funkcionalni kod

0

Fond

Pojedinačni obrasci:

Konsolidovani obrasci:

Bihać

Sjedište potrošačke jedinice

BILANS STANJA

na dan 31.12.2022. godine

- U KM -

R.b.	Broj konta	Pozicija	Oznaka za AOP	U obračunskom periodu tekuće godine	U istom obračunskom periodu prethodne godine	Procenat (4/5) × 100
1	2	3	4	5	6	
I AKTIVA						
2	100000+ 200000	A. Gotovina, kratkoročna potraživanja, razgraničenja i zalihe (3 do 10)	001	18.864.356	17.724.825	106,43
3	110000	Novčana sredstva i plemeniti metali	002	6.719.636	4.923.869	136,47
4	120000	Vrijednosni papiri	003			
5	130000	Kratkoročna potraživanja	004	8.602.731	7.869.983	109,31
6	140000	Kratkoročni plasmani	005	528.835	528.835	100,00
7	160000	Finansijski i obračunski odnosi sa drugim povezanim jedinicama	006	2.982.376	4.371.360	68,23
8	210000	Zalihe materijala i robe	007			
9	220000	Zalihe sitnog inventara	008			
10	190000	Kratkoročna razgraničenja	009	30.778	30.778	100,00
11	000000	B. Stalna sredstva (14+17+20+21)	010	159.508.171	155.411.130	102,64
12	011000	Stalna sredstva	011	197.573.811	188.696.432	104,70
13	011900	Ispravka vrijednosti stalnih sredstava	012	42.991.538	38.393.691	111,98
14	011-0119	Neotpisana vrijednost stalnih sredstava (12-13)	013	154.582.273	150.302.741	102,85
15	020000	Dugoročni plasmani	014	4.865.067	4.865.067	100,00
16	029000	Ispravka vrijednosti dugoročnih plasmana	015			
17	020-029	Neotpisana vrijednost dugoročnih plasmana (15-16)	016	4.865.067	4.865.067	100,00
18	031000	Vrijednosni papiri	017	2.181.081	2.181.081	100,00
19	031900	Ispravka vrijednosti vrijednosnih papira	018	2.181.081	2.181.081	100,00
20	031-0319	Neotpisana vrijednost vrijednosnih papira (18-19)	019	0	0	
21	09	Dugoročna razgraničenja	020	60.831	243.322	25,00
22	UKUPNA AKTIVA (2+11) = 41		021	178.372.527	173.135.955	103,02

1034366638755

str. 1 od 2

Kontrolni broj: 1034366638755

R.b.	Broj konta	Pozicija	Oznaka za AOP	U obračunskom periodu tekuće godine	U istom obračunskom periodu prethodne godine	Procenat (4/5) × 100
1	2		3	4	5	6
23 II PASIVA						
24 300000	A. Kratkoročne obaveze i razgraničenja (25 do 30)	022	23.294.443	25.551.348	91,17	
25 310000	Kratkoročne tekuće obaveze	023	10.393.557	12.983.399	80,05	
26 320000	Obaveze po osnovu vrijednosnih papira	024				
27 330000	Kratkoročni krediti i zajmovi	025	402	15.460	2,60	
28 340000	Obaveze prema zaposlenicima	026	71.850	697.252	10,30	
29 360000	Finansijski i obračunski odnosi s drugim povezanim jedinicama	027	1.274.994	1.296.499	98,34	
30 390000	Kratkoročna razgraničenja	028	11.553.640	10.558.738	109,42	
31 400000	B. Dugoročne obaveze i razgraničenja (32+33+34)	029	7.020.819	7.413.075	94,71	
32 410000	Dugoročni krediti i zajmovi	030	7.020.819	7.413.075	94,71	
33 420000	Ostale dugoročne obaveze	031				
34 490000	Dugoročna razgraničenja	032				
35 500000	C. Izvori stalnih sredstava (36+37+38+39-40)	033	148.057.265	140.171.532	105,63	
36 510000	Izvori stalnih sredstava	034	147.080.898	150.575.902	97,68	
37 520000	Ostali izvori sredstava	035	1.258.526	479.264	262,60	
38 530000	Izvori sredstava rezervi	036	5.464.767	5.464.767	100,00	
39 590000	Neraspoređeni višak prihoda nad rashodima	037				
40 590000	Neraspoređeni višak rashoda nad prihodima	038	5.746.926	16.348.401	35,15	
41	UKUPNA PASIVA (24+31+35) = 22	039	178.372.527	173.135.955	103,02	

Bihać, 24.02.2023.

Mjesto i datum

KARABEGOVIĆ (ESAD) MIRELA

Certifikovani računovoda

Jasmina Čoralić

Rukovodilac

3107/5

Broj dozvole

M.P.

037/229-647

Kontakt

BOSNA I HERCEGOVINA
FEDERACIJA BOSNE I HERCEGOVINE

Ministarstvo finansija USK
Nadležno ministarstvo

GRAD BIHAĆ- GRADONAČELNIK Bihać
Potrošačka jedinica - glava

Bihać
Sjedište potrošačke jedinice

4263145340000

Identifikacioni broj

84.11

Sifra po kvalifikacionoj djelatnosti

01

Organizacioni broj

01

Operativni broj

01000200030007901400

Funkcionalni kod

0

Fond

Poštedinačni obrašci:

Konsolidovani obrašci:

* 157919255547 *

IZVJEŠTAJ O NOVČANIM TOKOVIMA

Period izvještavanja od 1.1.2022. do 31.12.2022. godine

- u KM -

Redni broj	Broj konta	POZICIJA	Oznaka za AOP	Iznos
1	2		3	4
INOVČANI PRIMICI				
1		Prihodi (od 2 do 6)		450 29.145.345
2	710000	Prihodi od poreza	451	15.829.009
3	720000	Neporezni prihodi	452	8.941.227
4	730000	Tekući transferi (transferi i donacije)	453	2.792.230
5	740000	Kapitalni transferi	454	1.582.879
6	770000	Prihodi po osnovu zaostalih obaveza	455	0
7		Kapitalni primici i transferi (redni broj 8)		456 0
8	811000	Kapitalni primici od prodaje stalnih sredstava	457	0
9		Finansiranje (10+11+12)		458 1.500.000
10	813000	Primici od finansijske imovine	459	0
11	814000	Primici od dugoročnog zaduživanja	460	1.500.000
12	815000	Primici od kratkoročnog zaduživanja	461	0
13		UKUPNI NOVČANI PRIMICI (1+7+9)		462 30.645.345
14		II NOVČANE ISPLATE		
15		Rashodi (od 16 do 21)		463 23.376.367
16	611000	Plaće i naknade troškova zaposlenih	464	7.927.236
17	612000	Deprinosi poslodavca i ostali doprinosi	465	738.264
18	613000	Izdaci za materijal, stitni inventar i usluge	466	7.386.804
19	614000	Tekući transferi i drugi tekući rashodi	467	6.022.098
20	615000	Kapitalni transferi	468	1.136.355
21	616000	Izdaci za kamate	469	165.620
22		Kapitalni izdaci (redni broj 23)		470 3.608.733
23	821000	Izdaci za nabavku stalnih sredstava	471	3.608.733
24		Finansiranje (25+26)		472 1.864.478
25	822000	Izdaci za finansijsku imovinu	473	0
26	823000	Izdaci za otplate dugova	474	1.864.478
27		UKUPNE NOVČANE ISPLATE (15+22+24)		475 28.849.578
28		NETO NOVČANI PRIMICI/ISPLATE (13 minus 27) ili (27 minus 13)		476 1.795.767
29		SALDO GOTOVINE NA POČETKU GODINE		477 4.923.869
30		SALDO GOTOVINE NA KRAJU GODINE (28+29)		478 6.719.636

Bihać, 24.02.2023.

Mjesto i datum

KARABEGOVIĆ (ESAD) MIRELA

Certifikovan računovoda

Jasmina Čoralić

Rukovodilac

3107/5
Broj licence

M.P.

037/229-647
Kontakt

Kontrolni broj: 157919255547

str. 1 od 1

BOSNA I HERCEGOVINA
FEDERACIJA BOSNE I HERCEGOVINE
UNSKO-SANSKI KANTON
GRAD BIHAĆ

BOSNIA AND HERCEGOVINA
FEDERATION OF BOSNIA AND HERCEGOVINA
UNA SANA CANTON
CITY OF BIHAĆ

Elvedin Sedić
gradonačelnik / Mayor

Broj : OS/1- Ml. 123
Bihać, 27.09.2023.godine

URED ZA REVIZIJU INSTITUCIJA U FBiH

IZJAVA RUKOVODSTVA

Ova izjava (u skladu sa zahtjevima ISSAI-ja 2580) daje se u vezi s vašom finansijskom revizijom Grada Bihaća za 2022. godinu, u svrhu izražavanja mišljenja o tome da li finansijski izvještaji daju istinit i objektivan prikaz, po svim materijalno značajnim aspektima, u skladu s posebnim propisima Federacije BiH za budžetske korisnike o računovodstvu i finansijskom izvještavanju u javnom sektoru.

Izjava se daje i u svrhu potvrđivanja da su aktivnosti, finansijske transakcije i informacije, prikazane u finansijskim izvještajima Grada Bihaća, u svim značajnim aspektima uskladene s nadležnom zakonskom i drugom pravnom regulativom.

Potvrđujemo sljedeće (po našem najboljem znanju i uvjerenju, nakon ispitivanja koje smo smatrali neophodnim kako bismo se odgovarajuće informisali):

Finansijski izvještaji

- Ispunili smo svoju odgovornost za pripremu finansijskih izvještaja u skladu s posebnim propisima Federacije BiH o računovodstvu i finansijskom izvještavanju u javnom sektoru.
- Značajne pretpostavke koje smo koristili u izradi računovodstvenih procjena, uključujući i one mjerene po fer vrijednosti, razumne su i osnovane.
- Odnosi i transakcije između povezanih strana adekvatno su računovodstveno obuhvaćene i objavljene u skladu s posebnim propisima Federacije BiH o računovodstvu i finansijskom izvještavanju.
- Pravilno smo procijenili, evidentirali i objavili sve gubitke po osnovu nenaplativih potraživanja, preuzetih obaveza i obezvredivanja imovine.
- Preduzeli smo neophodne aktivnosti da spriječimo prevare i zloupotrebe javnih sredstava za slučajeve koji su nam bili poznati.
- Nije bilo neusklađenosti sa zahtjevima nadležne zakonske i druge pravne regulative, koje bi, u slučaju nepoštovanja, mogle imati materijalno značajne efekte na finansijske izvještaje.
- Nabavke roba, usluga i radova proveli smo u skladu sa Zakonom o javnim nabavkama u BiH, rukovodeći se principima racionalnog trošenja javnih sredstava i obezbjedivanja najboljeg kvaliteta nabavljenih roba, usluga i radova.
- Postupli smo u skladu sa svim aspektima odredbi ugovora (koje smo zaključili tokom godine ili u ranijem periodu), a koje bi, u slučaju nepridržavanja, mogle imati značajne efekte na finansijske izvještaje.

Bosanska 4, 77 000 Bihać, Bosna i Hercegovina, tel.+387(0)37 224-222 /centrala/, +387(0)37 229-605 /kabinet/,
fax +387(0)37 222-220, e-mail nacelnik@bihac.org i kabinet@bihac.org

BOSNA I HERCEGOVINA
FEDERACIJA BOSNE I HERCEGOVINE
UNSKO-SANSKI KANTON
GRAD BIHAĆ

BOSNIA AND HERCEGOVINA
FEDERATION OF BOSNIA AND HERCEGOVINA
UNA SANA CANTON
CITY OF BIHAC

Elvedin Sedić
gradonačelnik / Mayor

- Sve transakcije su evidentirane u računovodstvenim evidencijama i prezentovane u finansijskim izvještajima.

Omogućili smo vam:

- pristup svim poslovnim knjigama, evidencijama i dokumentaciji, za koje smatramo da su relevantne za pripremu finansijskih izvještaja;
- pristup svim informacijama o sudskim sporovima u toku, pokrenutim protiv Grada Bihaća i koje je pokrenuo Grad Bihać i procjenu ishoda tih sporova;
- pristup dokumentaciji vezanoj za sudska poravnanja i isplate po tim osnovama;
- dodatne informacije koje ste zahtijevali od nas za potrebe revizije;
- neograničen pristup osobama u Gradu Bihaću za koje ste utvrdili da je neophodno da daju revizorske dokaze.

Pružene informacije

- Otkrili smo vam sve poznate slučajeve neusklađenosti sa zakonskom i drugom pravnom regulativom ili sumnjama da one postoje.
- Otkrili smo vam identitet povezanih stranaka subjekta i sve odnose i transakcije koje su nam poznate.
- Dali smo sve informacije u vezi s prevarom ili sumnjom da ona postoji, za koje imamo saznanja i koje mogu uticati na subjekt, a uključuju:
 - rukovodstvo;
 - zaposlene koji imaju značajnu ulogu u internoj kontroli ili
 - ostale, gdje prevara može imati značajan učinak na finansijske izvještaje.

Dostaviti :

- 1.Naslovu
- 2.Služba za finansije, privedu i poljoprivrodu
- 3.a/a

